

วารสารไทย
THAI JOURNAL

ปีที่ ๒๘ ฉบับที่ ๑๐๑ มกราคม - มีนาคม ๒๕๕๐

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พระราชทานพรปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๐
แก่พสกนิกรชาวไทย

ประชาชนชาวไทยทั้งหลาย

บัดนี้ถึงวาระจะขึ้นปีใหม่ เป็นเวลาที่เราควรระลึกถึงกันและอวยพรแก่กัน เพื่อเป็นนิมิตหมายอันดีของปีใหม่ ข้าพเจ้าขอส่งความปรารถนาดี มาอวยพรแก่ท่านทุกๆ คน

ในปีที่แล้ว บ้านเมืองของเรา มีเหตุการณ์เกิดขึ้นหลายอย่าง บางเรื่องก็กระทบกระเทือนถึงฐานะทางเศรษฐกิจ การคลัง การเมือง ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่และความมั่นคงปลอดภัย สมควรที่จะร่วมกันแก้ไข ให้คลี่คลายไปโดยเร็ว แต่เรื่องที่ควรแก่การชื่นชมก็มีอยู่มิใช่น้อย ข้าพเจ้าขอขอบใจท่านเป็นอย่างมาก ที่จัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ให้อย่างงดงามยิ่งใหญ่ และในคราวที่เจ็บป่วยก็พากันแสดงความวิตก ห่วงใยอย่างจริงใจ ข้าพเจ้ายังรู้สึกประทับใจอยู่ที่ได้เห็นท่านทั้งหลาย ไม่ว่าเพศใด วัยใด อยู่ในฐานะหน้าที่ใด พร้อมเพรียงกันมาให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้า กำลังใจนี้เป็นพลังอย่างสำคัญ ที่ทำให้คนเรากล้าเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค สามารถดำเนินชีวิตและประกอบกิจการงานให้ประสบความสำเร็จที่ดีได้

ในปีใหม่นี้ ขอให้ท่านทั้งหลาย ตั้งจิตตั้งใจ ให้มั่นอยู่ในความเมตตาปรารถนาดี ให้กำลังใจแก่กันและกัน เพื่อแต่ละคนจะได้มีกำลังใจกำลังกาย กำลังความคิด สร้างสรรค์ความเจริญมั่นคงให้แก่ตน แก่ชาติบ้านเมืองได้ดังที่ตั้งใจปรารถนา

ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวไทยเคารพบูชา จงอภิบาลรักษาท่านทุกคนให้ปราศจากทุกข์ ปราศจากภัย ให้มีความสุขกายสุขใจ และประสบแต่สิ่งที่พึงประสงค์ตลอดศกหน้านี้โดยทั่วกัน

ภาพพระราชทาน

ปกหน้า : *สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว*

วารสารไทย
THAI JOURNAL

ปีที่ ๒๘ ฉบับที่ ๑๐๑ มกราคม - มีนาคม ๒๕๕๐

หมายเลขสากลประจำวารสาร ISSN 0125 572X

คณะบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
(นายจาดุร อภิชาตบุตร)

ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
(นายทินกร ภูวะปัจฉิม)

บรรณาธิการ

นางสาวทรงสรรค์ นิลกำแหง

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางลินดา อิศรางกูร ณ อยุธยา
นายเมธี เผื่อนทอง

กองบรรณาธิการ

นางสุภัชฌา ซองเจริญ
นางกนิษฐา กิตติสถาพร
นางสุรีพร เกียรตินาวิน
นางจันทนี หาทรัพย์
นายประยุทธ ปัญญาศิริ
นายนพพร บุญแก้ว
นางสุมาลี เกตุแก้ว
นางสาวมัทวรรณ นครไทย
นางสุณี กระจ่างวุฒิชัย
นายวรวุฒิ อังประทีป
นายวรวุฒิ หอมเนียม
ร้อยตำรวจตรี หญิง เมทินี ศรีรุ่งเรือง
นางรัชนี ศรีสุข
นายสมบัติ สุธรรมรักษ์

ศิลปกรรม

นายมาโนช คามณีย์

ฝ่ายภาพ

นายจักรกฤษณ์ มณีปิตะสุต
นายเกียรติกมล จังโส

วารสารไทย เป็นวารสารเผยแพร่ข้อมูลความรู้เชิงสารคดีที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนชาวไทย เพื่อสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

สำนักงานวารสารไทย
สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐-๒๖๒๙-๙๔๘๐-๒
โทรสาร ๐-๒๒๘๒-๕๓๒๒

พิมพ์ที่
บริษัท เอส.พี.วี.การพิมพ์ จำกัด
๘๘/๒ หมู่ ๑ ตำบลบางไผ่
อำเภอเมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐
โทร. ๐-๒๔๔๗-๖๒๘๐-๘๑

ห้ามจำหน่าย
เผยแพร่เพื่อเป็นอภินันทนาการแก่ประชาชนทั่วไป จากสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

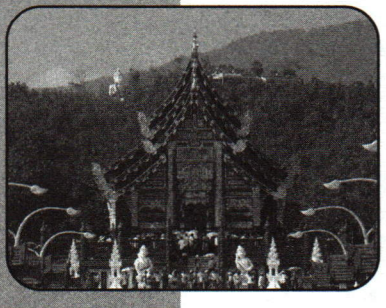

สารบัญ

มกราคม - มีนาคม ๒๕๕๐

๓
อาศิรวาท

๔
จากบรรณาธิการ

๕
ลำดับราชสกุลวงศ์
สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า

๑๓
การประกวดสวนนานาชาติ
งานมหกรรมพืชสวนโลก
เฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙

๑๗
ประติมากรรมกับสิ่งแวดล้อมนานาชาติ
งานมหกรรมพืชสวนโลก
เฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙

๒๔
ภาพชนะการประกวด
งานมหกรรมพืชสวนโลก
เฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙

๒๙
พระบาทสมเด็จพระปรมินทร
มหาภูมิพลอดุลยเดช
ลินดา อิศรางกูร ณ อยุธยา

๔๐
ส.ค.ส.พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย

๕๑
งานมหกรรมพืชสวนโลก
เฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙
สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

๕๖
ประติมากรรมกับสิ่งแวดล้อมนานาชาติ
เฉลิมพระเกียรติฯ
เนื่องในโอกาสงานฉลองสิริราชสมบัติ
ครบ ๖๐ ปี ๒๕๔๙
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ถนอมจิตร์ ชุ่มวงศ์

๖๒
นิทรรศการมหัศจรรย์แห่งภาพถ่าย
และการประกวดภาพถ่าย
งานมหกรรมพืชสวนโลก
เฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙
สมาพันธ์สมาคมการถ่ายภาพแห่งประเทศไทย

๖๗
สมเด็จพระราชาธิบดี
จิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก กับ
สายสัมพันธ์ไทย-ภูฏาน
ทรงสรรค์ นิลกำแหง

๗๗
การคำนวณวันสำคัญของ
สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร

๘๒
ชำระประวัติศาสตร์
การเปลี่ยนแปลงวันกองทัพไทย
นิสิต จันทร์สมวงศ์

๘๗
วันขึ้นปีใหม่ - ตรุษสารท - สงกรานต์
ท. กล้วยไม้ ณ อยุธยา

๙๐
ปกิณกะไทย
บุคคล ข่าวสาร ภาษา หนังสือ

อาศิรวาท

เนื่องในอภิลักขิตสมัยมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา นวมินทรมหาราชาราชสดุดี

สัททุลวิกกีฬิตฉันท์ ๑๙

นบน้อมกรสโรชมโนชญ์อภิวันท์ ปิ่นเกศมกุฎอัน อดิศร์
คือเทพแสร้งอวตารพิศาลอัครมหิทธิ์ เป็นเอกอดุลย์อิส- สรา
ฤๅจอมอาริย์วรภาคยสัคคดุสิดา เอาองค์บำเพ็ญบา- รมี
ดับทุกข์ทวยนรชาติเพราะราชกรณีย์ ปวงกิจพิสิฐปรีดิ์ ประโยชน์
ไท้ทรงธรรมทศพิธนิตยวิโรฒ อวยสาสน์พิเศษโปรด ประชา
อำรุงโลกยเกษมและเปรมสุขนรา คุณพ่างทิพาพรรณ รพี
เมตตาธรรมประเสริฐ ธ เลิศพลพิรีย์ ทานจาคะมวลมี มนูญ
มิ่งมงคลอสีติวรรษสุวริบูลย์ จอมนาถนเรศูร สวัสดิ์
จรจากทิพยสถานพิมานพระอุบัติ เป็นเลิศดิลกรัฐ นรินทร์
แปดสิบพระวรพรรษ์เฉลิมนรบดินทร์ ชนมายุภูมินทร์ มเหศร์
อัญเชิญไตรรตนาธิคุณวรวิเศษ ป้องปกพระปิ่นเกศ นิกร
ดลทรงโสตถิกระสานติ์สราญสิริปวร ชัยชัยสโมสร ประสิทธิ์
เพ็ญไพบูลย์อติพรพิพัฒน์จตุรพิธ สรวมทรงเกษมนิจ นิรันดร์
ทั้งในวารนาศกสวัสดิ์จิรอนันต์ ทีฆายุนีรัน- ตราย
แผ้วปวงภัยพิฆณ์นาศบำราศทุขมลาย ดั่งราษฎร์ถวายชัย พระองค์

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้จัดทำวารสารไทย
สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์โชษิตา มณีใส ร้อยกรอง)

จากบรรณาธิการ

วารสารไทย ฉบับที่ ๑๐๑ (มกราคม - มีนาคม ๒๕๕๐) นับเป็นฉบับแรกของปีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คณะผู้จัดทำวารสารไทย ขอถวายพระพรให้ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

วารสารไทยฉบับนี้มีภาพและบทความพิเศษ ด้วยได้รับพระกรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประธานมูลนิธิสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า พระราชทานพระราชานุญาตให้วารสารไทย อัญเชิญแผ่นภาพลำดับราชสกุลวงศ์ สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ซึ่งมูลนิธิฯ จัดทำและพิมพ์เผยแพร่มาพิมพ์ซ้ำ เพื่อประโยชน์แก่การค้นคว้าอ้างอิงของท่านผู้อ่าน นอกจากนี้ยังมีพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ส.ค.ส.พระราชทานนับแต่ปีแรกถึง พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชดำรัสพระราชทานพรปีใหม่แก่ปวงชนชาวไทย ส่วนชุดภาพสีประจำฉบับ นอกจากแผ่นภาพลำดับราชสกุลวงศ์สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ดังกล่าว ยังมีภาพชุดการประกวดสวนนานาชาติงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ ประติมากรรมกับสิ่งแวดล้อมนานาชาติเฉลิมพระเกียรติฯ และภาพชนะการประกวดภาพถ่ายงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ อันหาชมได้ยาก

บทความทางวิชาการที่สำคัญอีก ๒ เรื่อง เกี่ยวกับวันกองทัพไทย ซึ่งในพุทธศักราช ๒๕๕๐ นี้ จะเป็นปีแรกที่การเฉลิมฉลองเปลี่ยนมาเป็นวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๐ ด้วยเหตุผลจากข้อมูลใหม่ทางประวัติศาสตร์ ท่านผู้อ่านจะพบรายละเอียดได้ในฉบับ

ทรงสรรค์ นิลกำแหง
บรรณาธิการ

ลำดับราชสกุลวงศ์สมเด็จ

พระบาทสมเด็จพระ
รัชกา
๑๘ ตุลาคม ๒๓๔๗
เสด็จขึ้นครองราชย์ ๑

สมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินี
๑๗ กรกฎาคม ๒๓๗๗ - ๙ กันยายน ๒๔๐๔

๑. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๕
๒๐ กันยายน ๒๓๙๐ -
๒๓ ตุลาคม ๒๔๕๓
เสด็จขึ้นครองราชย์ ๑ ตุลาคม ๒๔๑๑

๒. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้าหญิงจันทรมณฑลโสภณภควดี
กรมหลวงวิสุทธิกระษัตริย์
๒๔ เมษายน ๒๓๙๘ -
๑๔ พฤษภาคม ๒๔๐๖

๓. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้าชายจาตุรนต์รัศมีฯ
กรมพระจักรพรรดิพงศ์
ต้นราชสกุลจักรพันธุ์
๑๓ มกราคม ๒๓๙๙ -
๑๑ เมษายน ๒๔๔๓

๔. สมเด็จพระราชปิตุลาบรมพงศาภิมุข
เจ้าฟ้าชายภาณุรังษีสว่างวงศ์ฯ
กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช
ต้นราชสกุลภาณุพันธุ์
๑๑ มกราคม ๒๔๐๒ -
๑๓ มิถุนายน ๒๔๗๑

๑. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ
พระองค์เจ้าชายอุณากรรณอนันตนรไชย
๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๓๙๙ -
๒๙ มีนาคม ๒๔๙๐

เจ้าจอมมารดาอ่วม
๑๐ เมษายน ๒๓๙๙ -
๒๖ เมษายน ๒๔๓๔

หม่อมใหญ่ (สุจริตกุล) เทวกุล
๒๗ พฤศจิกายน ๒๔๐๑ - ๒๗ มิถุนายน ๒๔๗๙

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากิติยากรวรลักษณ์
กรมพระจันทบุรีนฤนาถ
ต้นราชสกุลกิติยากร
๘ มิถุนายน ๒๔๑๗ - ๒๗ เมษายน ๒๔๗๔

หม่อมเจ้าหญิงอัปษรสมาน (เทวกุล) กิติยากร
๒๑ ตุลาคม ๒๔๒๐ - ๔ พฤษภาคม ๒๔๘๒

พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้านักขัตรมงคล
กรมหมื่นจันทบุรีสุรนาถ
๔ มกราคม ๒๔๔๐ - ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๖

หม่อมหลวงบัว (สนิทวงศ์) กิติยากร
๒๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๒ - ๑๙ กันยายน ๒๕๔๒

พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า

มเกล้าเจ้าอยู่หัว
๔
๑ ตุลาคม ๒๔๑๑
พฤษภาคม ๒๓๙๔

สมเด็จพระปิยมาวดีศรีพัชรินทรมาตา
(เจ้าจอมมารดาเปี่ยม)
๕ มีนาคม ๒๓๘๒ - ๑๓ เมษายน ๒๔๔๗

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
มพระยาเทวะวงศ์วโรปการ
ต้นราชสกุลเทวกุล
๗ พฤศจิกายน ๒๔๐๑ -
๒๘ มิถุนายน ๒๔๖๖

๓. สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์
พระบรมราชเทวี
๑๐ พฤศจิกายน ๒๔๐๓ -
๓๑ พฤษภาคม ๒๔๒๓

๔. สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี
พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า
๑๐ กันยายน ๒๔๐๕ -
๑๗ ธันวาคม ๒๔๗๘

๕. สมเด็จพระศรีพัชรินทรา บรมราชินีนาถ
๑ มกราคม ๒๔๐๖ -
๒๐ ตุลาคม ๒๔๖๒

๖. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมพระสว่างวัฒนวิศิษฏ์
ต้นราชสกุลสว่างวัฒนา
๒๒ ธันวาคม ๒๔๐๘ -
๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๘

พระเจ้าหลานเธอ
พระองค์เจ้าหญิงอาภาพร
๒๐ มีนาคม ๒๔๓๗
๖ สิงหาคม ๒๔๘๑

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้าหญิงกรรณาภรณ์เพ็ชรรัตน์
๑๒ สิงหาคม ๒๔๒๑ -
๓๑ พฤษภาคม ๒๔๒๓

๑. สมเด็จพระบรมราชปิตุลาธิบดี
เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ
๒๗ มิถุนายน ๒๔๒๑ -
๔ มกราคม ๒๔๓๗

๑. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้าหญิงพาหุรัตมณีมัย
กรมพระเทพนารีรัตน์
๑๗ ธันวาคม ๒๔๒๑ -
๒๗ สิงหาคม ๒๔๓๐

๒. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้าอิศริยางกรณ์
๔ กันยายน ๒๔๒๒ -
๒๕ กันยายน ๒๔๒๒

๒. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๖
๑ มกราคม ๒๔๒๓ -
๒๖ พฤศจิกายน ๒๔๖๘
เสด็จขึ้นถวัลยราชย์ ๒๓ ตุลาคม ๒๔๕๓

พระนางเจ้าสุวัทนา พระวรราชเทวี
๑๕ เมษายน ๒๔๔๘ -
๑๐ ตุลาคม ๒๕๒๘

๓. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้าหญิงวิจิตรจิรประภา
๒๑ เมษายน ๒๔๒๔ -
๑๕ สิงหาคม ๒๔๒๔

๔. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้าสมมติวงศ์วโรทัย
กรมขุนศรีธรรมราชรำรงฤทธิ์
๙ มิถุนายน ๒๔๒๕ -
๑๗ มิถุนายน ๒๔๔๒

๓. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้าศรีเพ็ชรุตม์รำรวง
๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๒๔ -
๒๒ พฤศจิกายน ๒๔๓๐

สมเด็จพระเจ้าบรมนีนาถ
เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัฒณวดี
๑๙ กันยายน ๒๔๔๗ -
๑๑ ตุลาคม ๒๕๐๑

๑. หม่อมเจ้าชายเสริฐวัฒิกมล
๖ กันยายน ๒๔๔๕ -
๗ มีนาคม ๒๔๕๔

๒. หม่อมเจ้าชายโสภนภราไดย
๘ มกราคม ๒๔๔๖ -
๑๗ กรกฎาคม ๒๕๑๔

๓. สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี
พระบรมราชินี
๒๐ ธันวาคม ๒๔๔๗ -
๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๗

๔. หม่อมเจ้าหญิงใหม่
๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๔๘ -
๑๗ มีนาคม ๒๔๔๘

๕. หม่อมเจ้าชายบวรเดชวัฒ
๒๕ เมษายน ๒๔๕๒ -
๑๙ ตุลาคม ๒๕๐๑

๑. ศาสตราจารย์ นายแพทย์
หม่อมราชวงศ์กัลยาณกิติ์ กิติยากร
๒๐ กันยายน ๒๔๗๒ -
๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๐

๒. หม่อมราชวงศ์อดุลยกิติ์ กิติยากร
๒ พฤศจิกายน ๒๔๗๓ -
๕ พฤษภาคม ๒๕๔๗

๓. สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
พระบรมราชินีนาถ
๑๒ สิงหาคม ๒๔๗๕ -

๔. ท่านผู้หญิงบุษบา สรนพงษ์
๒ สิงหาคม ๒๔๗๗ -

๑. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
๖ พฤษภาคม ๒๔๖๖ -

๒. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล
รัชกาลที่ ๘
๒๐ กันยายน ๒๔๖๘ - ๙ มิถุนายน ๒๔๘๙
เสด็จขึ้นครองราชย์ ๒ มีนาคม ๒๔๗๗

พันเอกหม่อมราม รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์
๒๔ สิงหาคม ๒๔๖๓ -
๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

ท่านผู้หญิงทัศนาวลัย ศรสงคราม
๑๑ พฤศจิกายน ๒๔๗๙ -

๑. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี
๔ เมษายน ๒๔๙๔ -

๒. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช
เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร
๒๘ กรกฎาคม ๒๔๙๕ -

๓. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี
๒ เมษายน ๒๔๙๙ -

๕. สมเด็จพระราชปิตุจฉา
เจ้าฟ้าวไลยอลงกรณ์
กรมหลวงเพชรบุรีราชสิรินธร
๑๖ เมษายน ๒๔๒๗ -
๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๑

๔. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ
กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ
ต้นราชสกุลจักรพงศ์
๓ มีนาคม ๒๔๒๕ -
๑๓ มิถุนายน ๒๔๖๓

๖. หม่อมเจ้าชายอรชุนชิษณุ
๑๕ มกราคม ๒๔๕๓ -
๒๖ ตุลาคม ๒๕๑๒

๖. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้าหญิงสิรากรณ์โสภณ
๑๙ กรกฎาคม ๒๔๓๑ -
๒๘ พฤษภาคม ๒๔๔๑

๕. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้าสิริราชกกุธภัณฑ์
๒๗ พฤศจิกายน ๒๔๒๔ -
๓๑ พฤษภาคม ๒๔๓๐

๗. หม่อมเจ้าหญิงรอดรมาภัฏ
๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๔ -
๔ สิงหาคม ๒๔๖๐

๔. หม่อมเจ้าชายยุริษเฐียร
๙ มีนาคม ๒๔๖๐ -
๒๔ กันยายน ๒๕๒๔

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
สาคม ๒๔๔๓ - ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๙

๗. สมเด็จพระมหิดลาธิเบศร
อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
ต้นราชสกุลมหิดล
๑ มกราคม ๒๔๓๔ -
๒๔ กันยายน ๒๔๗๒

๖. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าหญิง
๑๓ ธันวาคม ๒๔๓๐
สิ้นพระชนม์ในวันประสูติ

๗. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้าอัษฎางค์เดชาวุธ
กรมหลวงนครราชสีมา
๑๒ พฤษภาคม ๒๔๓๒ -
๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๗

๘. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก
กรมขุนเพ็ชรบูรณ์อินทราชัย
ต้นราชสกุลจุฑาธุช
๕ กรกฎาคม ๒๔๓๕ -
๙ กรกฎาคม ๒๔๖๖

๓. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
รัชกาลที่ ๙
๕ ธันวาคม ๒๔๗๐ -
เสด็จขึ้นครองราชย์ ๙ มิถุนายน ๒๔๘๙

๙. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๗
๘ พฤศจิกายน ๒๔๓๖ -
๓๐ พฤษภาคม ๒๔๘๔
เสด็จขึ้นครองราชย์ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๔๖๘
ทรงสละราชสมบัติ ๒ มีนาคม ๒๔๗๗

๔. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
อัครราชกุมารี
๔ กรกฎาคม ๒๕๐๐ -

"วารสารไทยได้รับพระราชานุญาตจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประธานมูลนิธิสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า

มูลนิธิสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า
๑๗๕ วังสระปทุม ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร
โทรศัพท์ ๐๒ ๒๕๑๒ ๙๑๓๗ โทรสาร ๐๒ ๒๕๗ ๐๙๔๑

การประกวดสวนนานาชาติ
งานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙

ประเภท : สวนนานาชาติภายในอาคาร

รางวัลชนะเลิศ สวนประเทศญี่ปุ่น

รางวัลอันดับที่ ๒
สวนประเทศบรูไน

รางวัลอันดับที่ ๓
สวนประเทศไนจีเรีย

ประเภท : สวนนานาชาติภายนอกอาคารที่มีพื้นที่มากกว่า ๑,๐๐๐ ตารางเมตร

รางวัลชนะเลิศ
สวนประเทศญี่ปุ่น ภายใต้แนวคิด "สวนแห่งความโชคดี" นำเสนอภูเขาไฟฟูจิ
และดอกบัวไอโกะที่เพาะพันธุ์จากเมล็ดอายุกว่า ๒,๐๐๐ ปี

รางวัลอันดับที่ ๒
สวนประเทศเนเธอร์แลนด์ ในแนวคิด "เพื่อนำความรักสู่มนุษยชาติ"
จำลองกังหันฮอลแลนด์และดอกทิวลิปอันเป็นสัญลักษณ์ของประเทศมาจัดอย่างสวยงาม

รางวัลอันดับที่ ๓
สวนประเทศจีน นำความโดดเด่นของสถาปัตยกรรมสมัยราชวงศ์ถัง มาเป็นแนวในการจัด
ใช้วัสดุก่อสร้างรวมทั้งช่างฝีมือที่ล้วนนำมาจากจีนทั้งสิ้น

ประเภท : สวนนานาชาติภายนอกอาคารที่มีพื้นที่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ตารางเมตร

รางวัลชนะเลิศ
สวนประเทศแอฟริกาใต้ นำเสนอสวนสไตล์โมเดิร์น ผสมผสานกับแนววิถีชีวิตดั้งเดิม

รางวัล อันดับที่ ๒
สวนประเทศเบลเยียม แสดงถึงงานศิลปะร่วมสมัย โดยจำลองรูปของเปลือกหอยทำจากดอกอาซาเลียดอกไม้ประจำท้องถิ่นของเบลเยียม ซึ่งมีหลากหลายสี

รางวัล อันดับที่ ๓
สวนประเทศภูฏาน จำลองเทือกเขาหิมาลัยมาไว้ในการจัดสวน สะท้อนแนวคิด "อยู่อย่างกลมกลืนกับธรรมชาติ" เน้นความสงบง่ายตามหลักปรัชญาแห่งพระพุทธศาสนา

ประติมากรรมกับสิ่งแวดล้อมนานาชาติ
งานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙

ศราวุธ ดวงจำปา
ผลงานชื่อ ใต้ร่มพระบารมี (Under Prestige of His Majesty the King)

กมล ทัศนาญชลี
ผลงานชื่อ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (The Great King)

Ted Carrasco [Bolivia]
ผลงานชื่อ The 60th Anniversary Tower

Janak Jhankar Narzary [India]
ผลงานชื่อ The Towering Culture on River Valleys

วิชัย สิทธิรัตน์
ผลงานชื่อ ระฆังแห่งพรหมวิหาร ๔ (Bell of Bhrom Viharn 4)

ชำเรือง วิเชียรเขตต์
ผลงานชื่อ รวมพลังสร้างสรรค์ (Power of Unity)

พีระพงษ์ ดวงแก้ว
ผลงานชื่อ ความอุดมสมบูรณ์ (Fertility)

เข็มรัตน์ กองสุข
ผลงานชื่อ ไท (Thai)

ทวี รัชนีกร
ผลงานชื่อ ความอุดมสมบูรณ์ (Fertility)

นนทิวรรธน์ จันทนะผะลิน
ผลงานชื่อ พลังแห่งจักรวาล (Power of Universe)

วิโยค มุกดามณี
ผลงานชื่อ ความงอกงาม (The Exuberance)

อินสนธ์ วงศ์สาม
ผลงานชื่อ ไตรมาส (Three Lives)

Ante Marinovic [Croatia]
ผลงานชื่อ แหวนแห่งกษัตริย์ (The Royal Ring)

Sim Jung Soo [Korea]
ผลงานชื่อ ความสมานฉันท์ (The Harmony)

Oleg Slepov [Russia]
ผลงานชื่อ ประตูแห่งแสงอาทิตย์ (The Sun Gates)

Kamijo Fumilo [Japan]
ผลงานชื่อ การดำรงอยู่ของมนุษย์ (The Existence of Life)

Marcela Luna and Alber De Matties [USA]
ผลงานชื่อ วงดนตรีแห่งผู้ทำฝน (The Rainmaker's Symphony)

Roger Lapalme and Lucie Dumont [Canada]
ผลงานชื่อ ย้อนไปในอดีต ที่จังหวะของเวลา
(At the Rhythm of Time; the Ascent)

Miguel Hernandez Urban [Mexico]
ผลงานชื่อ ครบรอบ ๘๐ ปี
(80th Anniversary)

Bettino Francini [Italy]
ผลงานชื่อ สหัสวรรษ (Millennium)

ภาพชนะการประกวด

งานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙

หัวข้อ "อลังการพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติ"

รางวัลชนะเลิศ
ชื่อภาพ "หอคำยามเย็น" โดย นางสาวโชติกา ณิชาภัทรชัย

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ ๑
ชื่อภาพ "หอคำยามแลง" โดย นายเจริญ คิดชอบ

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ ๒
ชื่อภาพ“อลังการพืชสวนโลก”
โดย นายบุณฐไชย ไชยวิรุณเจริญ

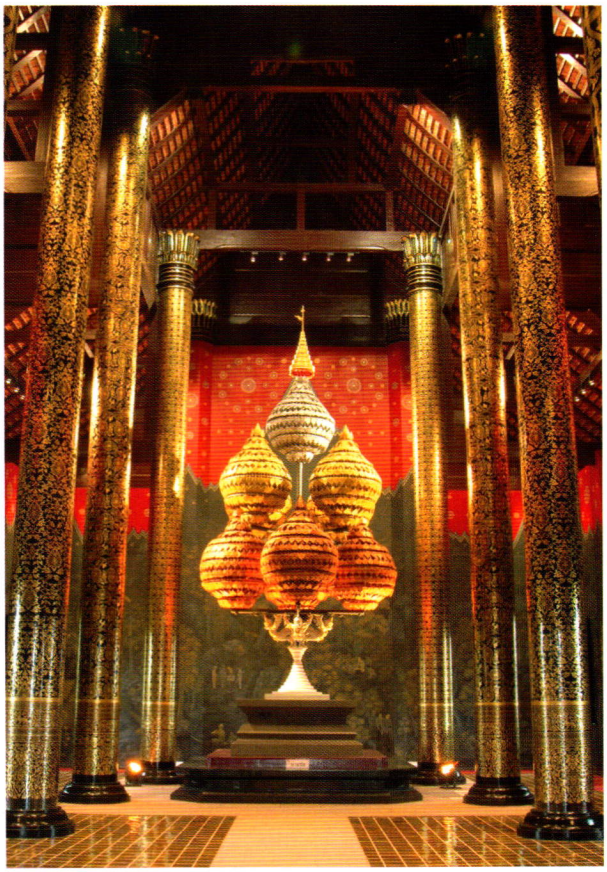

รางวัลชมเชย
ชื่อภาพ“หอคำหลวงงามโชติช่วงแผ่นดินสยาม”
โดย นางรัตนา เอกะหิตานนท์

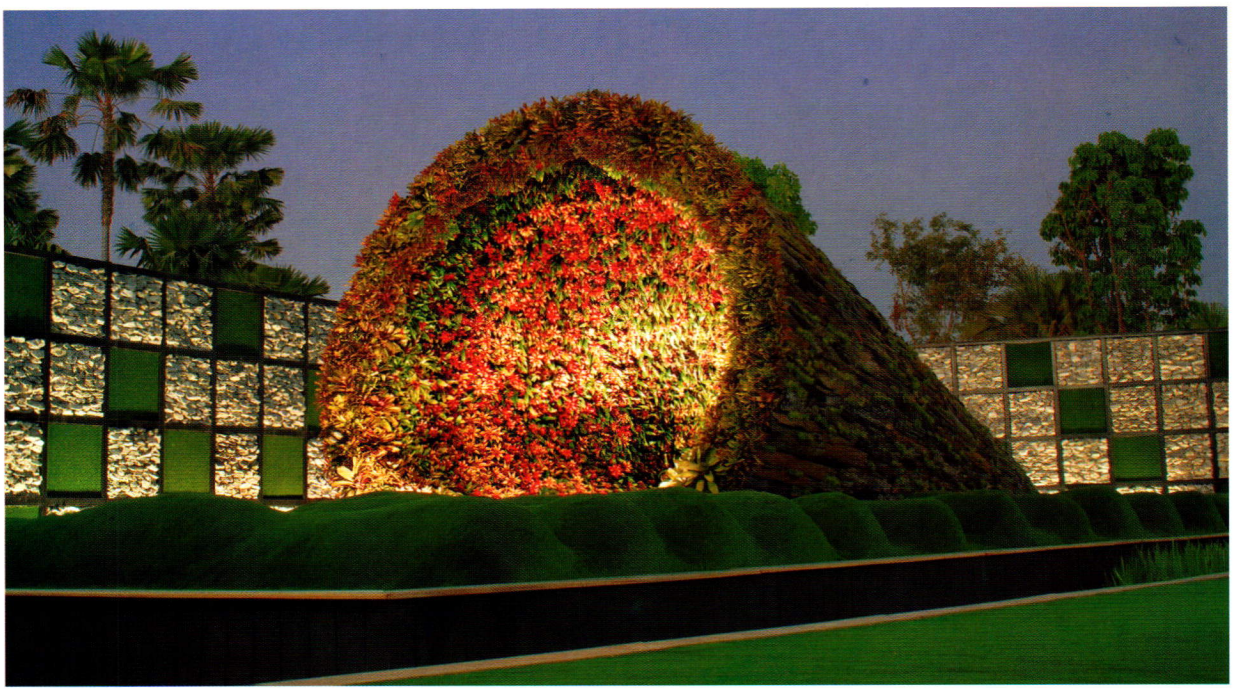

รางวัลชมเชย
ชื่อภาพ“เบลเยี่ยม...เรามาเยี่ยม” โดย นายทวีศักดิ์ บุทธรักษา

รางวัลชมเชย
ชื่อภาพ"หอคำหลวงใต้แสงจันทร์"
โดย นายเฉลิมพล พนมธรรม

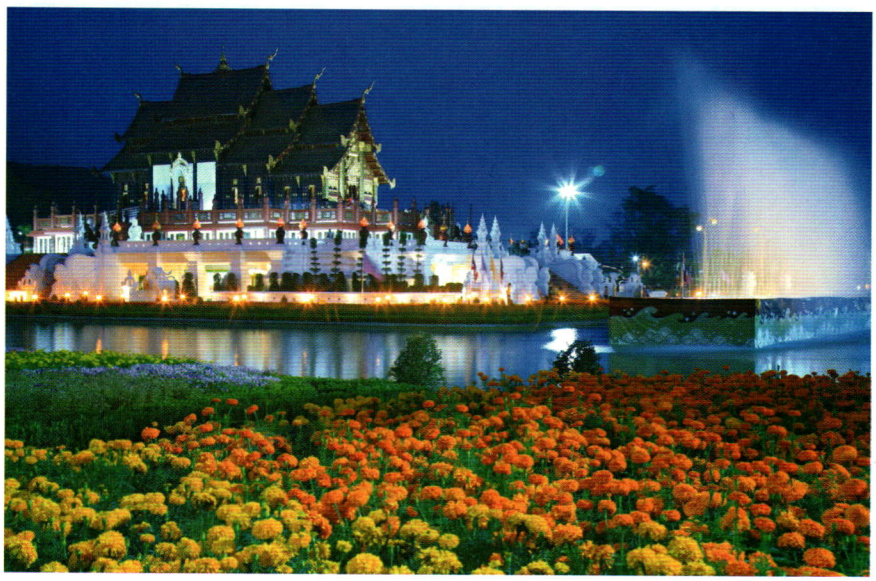

รางวัลชมเชย
ชื่อภาพ"Miracle Ratchaphruek"
โดย นายคัมภีร์ ผาติเสนะ

รางวัลชมเชย
ชื่อภาพ"สุขใจ...ใต้ร่มพระบารมี"
โดย นายสัญชัย ลุงรุ่ง

หัวข้อ "มหัศจรรย์แห่งพรรณพืชพรรณไม้"

รางวัลชนะเลิศ
ชื่อภาพ "อบอุ่น" โดย นางสาวพรสุข ศุภรานนท์รัตน์

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ ๑
ชื่อภาพ "ตะบองเพชร" โดย นายจิรศักดิ์ โตเลิศมงคล

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ ๒
ชื่อภาพ "ต่อยอดนิ้วหนามแดง" โดย นายฐิติพงษ์ สุขไพบูลย์วัฒน์

รางวัลชมเชย ชื่อภาพ "ขาวสมชื่อ" โดย นางมนฤดี น้ำค้าง

รางวัลชมเชย ชื่อภาพ "ดอกซิคคลามเมน" โดย นายวีระ พันภัย

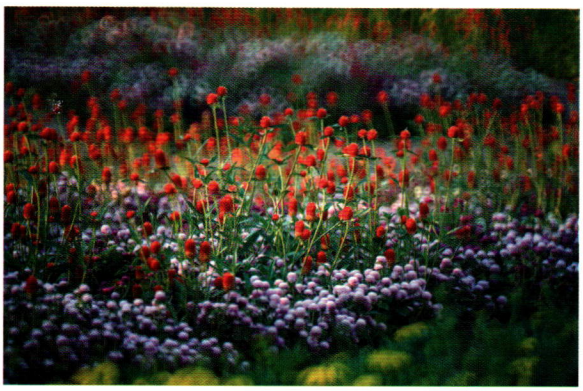

รางวัลชมเชย ชื่อภาพ "Colorful" โดย นางสาวจิรฐา นรพิทยนารถ

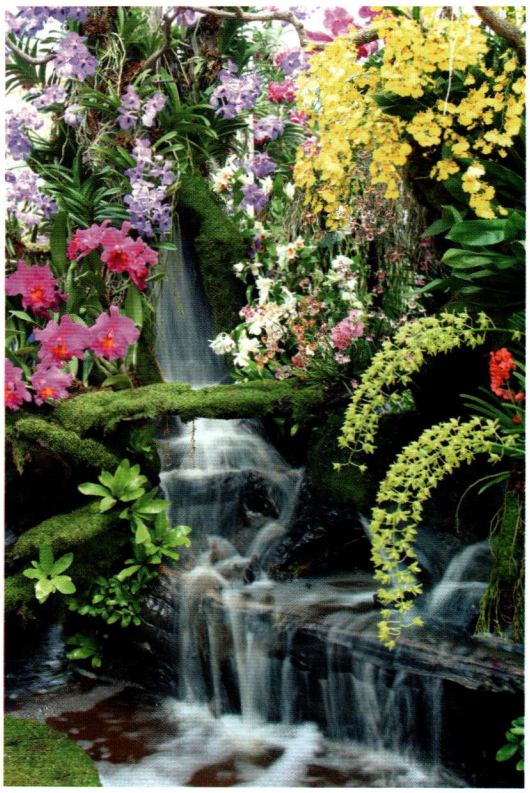

รางวัลชมเชย
ชื่อภาพ "สวนสวยกล้วยไม้งาม"
โดย นางสาวพรพิศ บูรณสัมปทานนท์

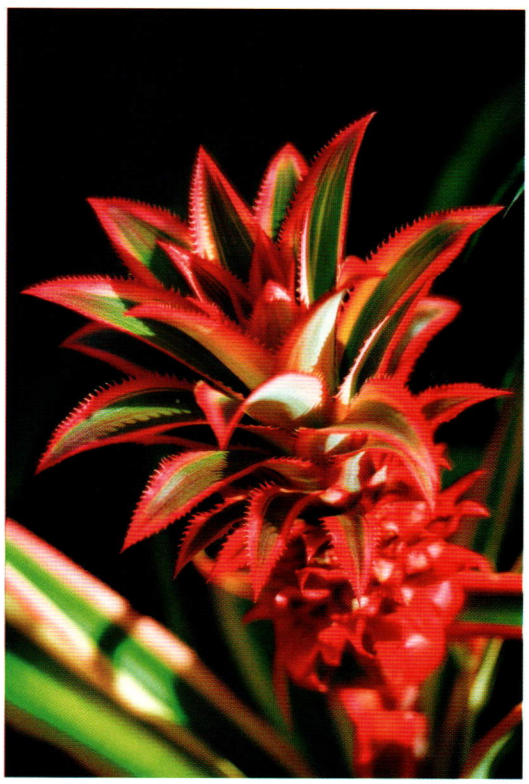

รางวัลชมเชย
ชื่อภาพ "ไตร" โดย นายแมนสรวง คำโสภา

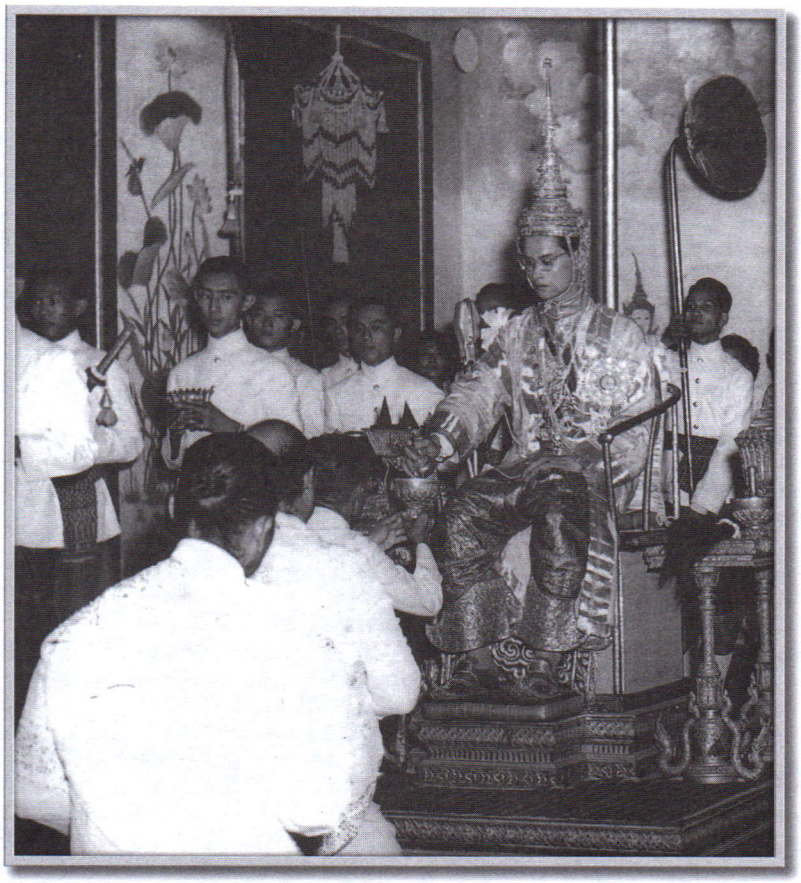

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ลินดา อิศรางกูร ณ อยุธยา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชสมภพ ณ สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๐ มีพระนามเดิมว่า พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลเดช[๑] เป็นพระโอรสพระองค์เล็กในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มีพระเชษฐภคินี คือ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช คือ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร

เมื่อพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงได้รับอัญเชิญขึ้นครองราชสมบัติสืบราชสันตติวงศ์ เป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ ๙ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ เนื่องจากยังมีพระราชภาระด้านการศึกษา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับไปประเทศ

---

[๑] *เมื่อบรมราชาภิเษกแล้วเปลี่ยนเป็น "อดุลยเดช"*

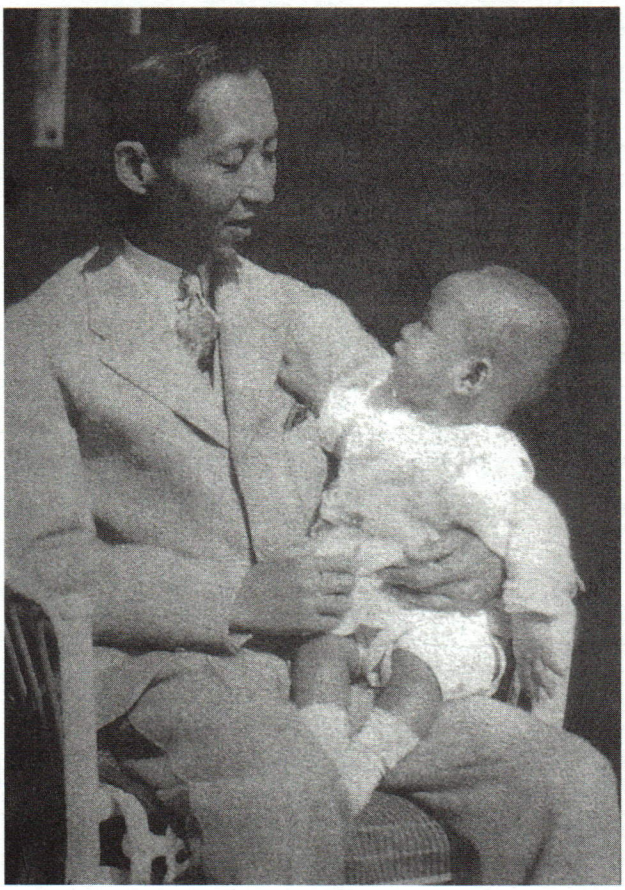

สวิตเซอร์แลนด์ เพื่อทรงศึกษาต่อในวิชากฎหมายและรัฐศาสตร์ แทนวิชาวิทยาศาสตร์ที่ทรงศึกษาอยู่เดิม

ในพุทธศักราช ๒๔๙๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จนิวัตประเทศไทย ทรงประกอบพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสกับสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตั้งการพระราชพิธีบรมราชาภิเษกตามโบราณราชประเพณี เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ศกเดียวกัน ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง เฉลิมพระปรมาภิไธยว่า **"พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทรสยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร"** ได้พระราชทานพระปฐมบรมราชโองการว่า **"เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม"**

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชโอรสธิดา ๔ พระองค์ คือ

ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชปณิธานแน่วแน่ที่จะขจัดทุกข์บำรุงสุขของราษฎร จึงเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรทั่วทุกภาคของประเทศ ทรงทราบด้วยพระเนตรพระกรรณถึงปัญหาความทุกข์ยากของราษฎร ได้ทรงหาทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาให้ดีขึ้น พระราชทานคำแนะนำแก่ราษฎรและหน่วยงานต่างๆ ให้ดำเนินการ จนปัจจุบันกลายมาเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจำนวนกว่า ๓,๐๐๐ โครงการ ซึ่งเริ่มจากการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรอย่างไม่เป็นทางการ

เมื่อพุทธศักราช ๒๔๙๕ ทำให้เกิดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริโครงการแรก คือ **โครงการสร้างถนนเข้าหมู่บ้านห้วยมงคล** ตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ รวมทั้งพระราชโอรสและพระราชธิดาได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในจังหวัดต่างๆ ทั่วทุกภูมิภาคอย่างสม่ำเสมอตลอดมา อาจกล่าวได้ว่า การเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรดังกล่าว เป็นผลดีแก่เศรษฐกิจ ความมั่นคง และการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากพระอัจฉริยภาพ และพระปรีชาญานอันล้ำเลิศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงทรงสามารถพระราชทานโครงการต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาทุกด้านได้อย่างนุ่มนวลและตรงประเด็น โดยทุกโครงการมีจุดมุ่งหมายให้ชาวชนบทมีความเป็นอยู่ดีขึ้นตามแนว**เศรษฐกิจพอเพียง** พึ่งตนเองได้ มีการพัฒนาที่ยั่งยืน ใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นประโยชน์มากที่สุดโดยไม่สูญเปล่า ลดค่าใช้จ่ายให้น้อยที่สุด และพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ สิ่งแวดล้อม อุปนิสัย และจิตใจของคนในพื้นที่นั้นๆ ตัวอย่างเช่น ทรงแก้ปัญหา**การตัดไม้ทำลายป่า**เพื่อปลูกฝิ่นและทำไร่เลื่อนลอยของชาวเขาในภาคเหนือ ซึ่งเป็นการทำลายต้นน้ำลำธาร เป็นอันตรายต่อสภาพแวดล้อม และต่อสุขภาพอนามัยของชาวเขาเอง รวมทั้งเป็นอันตรายต่อเศรษฐกิจความมั่นคงของประเทศ โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ตั้ง **โครงการหลวง** เป็นโครงการส่วนพระองค์ในพุทธศักราช ๒๕๑๒ เพื่อทดลองปลูกพืชเมืองหนาว ทั้งไม้ผล ไม้ดอก ปัจจุบันประสบผลสำเร็จอย่างสูง ทำให้ชาวเขามีรายได้เป็นกอบเป็นกำ จึงเลิกปลูกฝิ่น ไม่ตัดไม้ทำลายป่า คนไทยได้บริโภคพืชผักเมืองหนาวในราคาย่อมเยา ทำให้โครงการหลวงได้รับรางวัลแมกไซไซ สาขาความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศเมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๑ และทรง**แก้ไขปัญหาจราจรในกรุงเทพมหานคร** โดยพระราชทานพระราชดำริให้

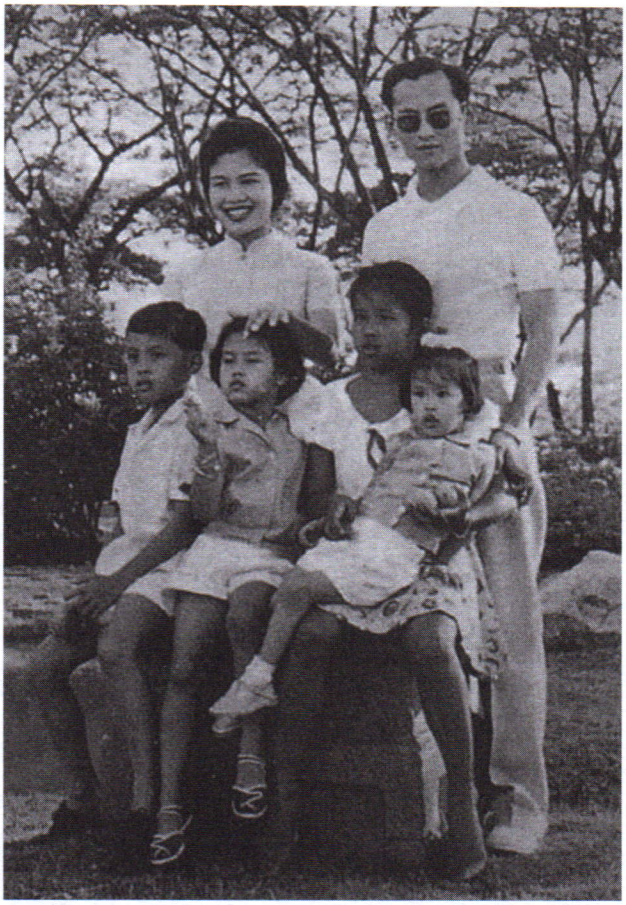

สร้างถนนบรมราชชนนีเป็นถนนลอยฟ้า ขยายสะพานมัฆวานรังสรรค์ ถนนราชดำเนินนอก การสร้างทางจตุรทิศ และการสร้างถนนวงแหวนอุตสาหกรรมข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาและเชื่อมไปยังท่าเรือกรุงเทพฯ เพื่อให้รถบรรทุกขนาดใหญ่ขนส่งสินค้าไปยังท่าเรือและโรงงานอุตสาหกรรม โดยไม่ต้องผ่านตัวเมือง เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นนักคิดนักค้นคว้า แล้วทรงอธิบายถ่ายทอดให้ผู้อื่นทราบ ทรงเป็นครูที่ดี และมีพระราชประสงค์ให้ประชาชนชาวไทยมีการศึกษาและมีความรู้ในการประกอบอาชีพ เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ดังนั้น โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในช่วงแรก ส่วนมากจะเป็นโครงการด้านการศึกษา ทรงจัดตั้งโรงเรียนในพระบรมราชูปถัมภ์ที่เรียกว่า **โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์** ทรงตั้ง**โรงเรียนร่มเกล้า**อีกหลายแห่ง**โรงเรียนในราชสำนัก** เช่นโรงเรียนจิตรลดา และโรงเรียนไกลกังวล **โรงเรียนในพระบรมราชูปถัมภ์** เช่น โรงเรียนราชวินิต โรงเรียน ภ.ป.ร.ราช

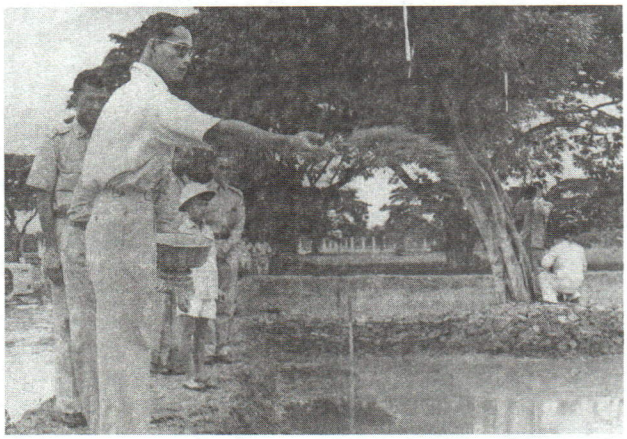

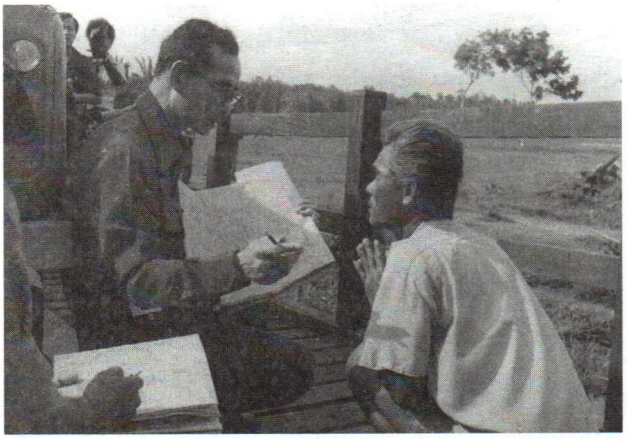

วิทยาลัย ส่วนเด็กยากจน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นทุนให้จัดตั้ง **โรงเรียนในวัด** ตามแบบโบราณ ซึ่งมีวัดเป็นศูนย์กลางการเรียนจัดการสอนถึงชั้นมัธยมศึกษา และอาราธนาพระเป็นครู **โครงการพระดาบส** เป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นในพุทธศักราช ๒๕๑๙ เพื่อให้การศึกษาด้านวิชาชีพต่างๆ แก่บุคคลทั่วไปโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ไม่จำกัดเพศ วัย ความรู้ และฐานะ นอกจากนั้น ยังพระราชทานพระราชดำริให้ตั้ง**มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม** เพื่อสนองตอบนโยบายให้การศึกษาตลอดชีวิตด้วยความเสมอภาคและคุณภาพเท่าเทียมกัน ทรงให้ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกันจัดทำ**โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนโดยพระราชประสงค์ฯ** เพื่อให้ความรู้แก่เยาวชน

พุทธศักราช ๒๕๐๘ ทรงฟื้นฟูการพระราชทาน**ทุนเล่าเรียนหลวง** เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมเยาวชนที่เรียนดีให้ได้ไปศึกษาในประเทศตะวันตก เพื่อนำความรู้กลับมาพัฒนาชาติบ้านเมือง ทรงตั้ง**มูลนิธิภูมิพล** และ**มูลนิธิอานันทมหิดล** เพื่อพระราชทานทุนการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาในสาขาต่างๆ รวมทั้งทุนการศึกษาอื่นๆ

ด้านสาธารณสุข ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้**หน่วยแพทย์หลวง**ตรวจรักษาผู้เจ็บป่วย ผู้ที่ป่วยหนักจะถูกส่งไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลในกรุงเทพมหานคร โดยทรงรับเป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ พระราชทานค่าเดินทาง ค่ารักษาพยาบาล และถ้าเป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว จะพระราชทานค่าใช้จ่ายในบ้านด้วย ทรงอธิบายวิธีใช้ยาเพิ่มเติม และทรงพระอักษรอธิบายการใช้ยาอย่างละเอียดแก่ราษฎร พระราชทานสิ่งอุปโภคที่จำเป็นต่อสุขภาพของชาวชนบท เช่น มุ้ง ในพื้นที่ที่มีโรคมาเลเรียชุกชุม พระราชทานเกลือในบริเวณที่ขาดไอโอดีน ในพุทธศักราช ๒๔๙๘ พระราชทาน**เรือเวชพาหน์**แก่สภากาชาดไทย เพื่อให้บริการแก่ประชาชนริมฝั่งแม่น้ำที่ห่างไกล พุทธศักราช ๒๕๑๓ พระราชทาน**หน่วยทันตแพทย์เคลื่อนที่**ไปให้บริการราษฎรที่ยากจนในชนบทห่างไกล ได้พระราชทานทรัพย์เป็นเงินทุน **โปลิโอสงเคราะห์** เพื่อจัดหายา อุปกรณ์ทางการแพทย์ต่างๆ รักษาผู้ป่วยด้วยโรคโปลิโอให้ช่วยเหลือตนเองได้ในระดับหนึ่ง ทรงสร้าง**อาคารมหิดลวงศานุสรณ์** เพื่อเป็นศูนย์ผลิตวัคซีน BCG พระราชทานเครื่องผลิตวัคซีน และทรงสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยหาวิธีสร้างเครื่องกลั่นน้ำเกลือใช้เองในประเทศเพื่อลดอัตราผู้เสียชีวิตจากอหิวาตกโรค ทรงก่อตั้ง **สถาบันราชประชาสมาสัย** เพื่อปราบโรคเรื้อนอย่างครบวงจร ทรงตั้ง**รางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล**แก่ผู้วิจัยทางการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อมวลมนุษยชาติในระดับนานาชาติ พระมหากรุณาธิคุณด้านสุขภาพดังกล่าวนี้เป็นที่ประจักษ์ ดังนั้น ในพุทธศักราช ๒๕๓๕ องค์การอนามัยโลกจึงทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเหรียญ Health-for-All Gold Medal แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เมื่อประเทศไทยประสบภัยพิบัติจากพายุโซนร้อนแฮเรียตในพุทธศักราช ๒๕๐๕ ทรงเชิญชวนประชาชนร่วมบริจาคทรัพย์โดยเสด็จพระราชกุศลและสิ่งของทางสถานีวิทยุ อ.ส. ทำให้ได้รับเงินบริจาคจำนวนมาก

เมื่อมีเงินเหลือจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตั้ง**มูลนิธิราชประชานุเคราะห์** เพื่อบรรเทาทุกข์แก่ผู้ที่ประสบภัยพิบัติต่างๆและตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ขึ้นในทุกภูมิภาค เพื่อรับบุตรธิดาของผู้ประสบภัย เด็กกำพร้า และเด็กยากจนเข้าศึกษาเล่าเรียน โดยรับพระราชทานทุนการศึกษาสงเคราะห์ต่อเนื่องจนจบการศึกษาตามความสามารถ มีหลายคนจบการศึกษาระดับปริญญาโท และบางคนกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก

มูลนิธิราชประชานุเคราะห์มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากธรณีพิบัติในหกจังหวัดภาคใต้ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ เป็นอย่างมาก เริ่มจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ จำนวน ๓๐ ล้านบาท ให้มูลนิธิฯ นำไปช่วยเหลือผู้ประสบภัย จากนั้น ทั้งสมาคม มูลนิธิ หน่วยงานต่างๆ รวมทั้งประชาชนชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ร่วมกันบริจาคเงิน และสิ่งของผ่านทางมูลนิธิฯ เป็นจำนวนมหาศาล ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริให้มูลนิธิฯจัดสร้างโรงเรียนราชประชานุเคราะห์เพิ่มขึ้น ๔ โรงเรียน ที่จังหวัดพังงา กระบี่ ภูเก็ต และระนอง ทำให้ปัจจุบันมีโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ทั้งสิ้น ๓๙ โรงเรียน นอกจากนี้ยังทรงห่วงใยปัญหาเฉพาะหน้าของราษฎรผู้ประสบภัยที่ขาดแคลนน้ำบริโภค เพราะแหล่งน้ำในพื้นที่กลายเป็นน้ำเค็มหมด ได้พระราชทานพระราชดำริให้มูลนิธิชัยพัฒนาประสานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ความช่วยเหลือขุดเจาะบ่อบาดาล และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยการบรรทุกน้ำลงพื้นที่แจกจ่ายแก่ผู้เดือดร้อน พระราชทานหนังสือ**คลื่นยักษ์สึนามิ คลื่นอภิมหาภัย** ให้มูลนิธิชัยพัฒนาพิมพ์เผยแพร่เพื่อให้ความรู้ถึงสาเหตุของการเกิดและวิธีป้องกันเพื่อสร้างความเข้าใจพื้นฐานแก่ประชาชนในการเตรียมตัวรับภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

เนื่องจากอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักของประชากรในชนบท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงมีพระราชดำริให้สร้าง**สาธารณูปโภคพื้นฐาน**เพื่อรองรับ เช่น ให้มีการสร้างถนนเพื่อขนส่งผลผลิต

ทางการเกษตรได้สะดวกรวดเร็วขึ้น ทรงจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และมีพระราชดำริให้ศึกษาทดลองเพื่อหาเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อให้เกษตรกรนำไปปฏิบัติ ในระยะแรกทรงใช้สวนจิตรลดาเป็นสถานที่ทดลองโครงการส่วนพระองค์ในการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ครบวงจร เมื่อทรงทดลองจนได้ข้อมูลเพียงพอแล้ว จะพระราชทานพระราชดำริให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการต่อ

ต่อมาได้พระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้ง **ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ** เพื่อทรงศึกษาทดลองด้านการเกษตรตามสภาพภูมิศาสตร์และสังคมที่ต่างกันไปในแต่ละภูมิภาครวม ๖ ศูนย์ ศูนย์การศึกษาดังกล่าวมีลักษณะเป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต เพื่อให้เกษตรกรและผู้สนใจเข้าไปศึกษา ดูงาน ฝึกอบรม แล้วนำไปปรับใช้ตามความเหมาะสม

ทฤษฎีใหม่ เป็นระบบการจัดการที่ดินและแหล่งน้ำที่ถูกต้องเพื่อการเกษตรที่ยั่งยืน เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้เกษตรกรไทยซึ่งมีพื้นที่ทำการเกษตรน้อย ให้สามารถดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีน้ำใช้ตลอดปี มีข้าวบริโภคทั้งปี มีพืชผักผลไม้อื่นๆ บริโภคหมุนเวียนกันไป รวมทั้งมีอาหารโปรตีนจากสัตว์ที่เลี้ยงไว้ หากเหลือจากการบริโภคในครอบครัวก็นำไปจำหน่ายได้

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่พระราชทานเพื่อแนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรไทยมากว่า ๓๐ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในพุทธศักราช ๒๕๔๑ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมทั้งความจำเป็นที่จะต้องมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อสิ่งกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกภายใน

น้ำ เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นต่อการเกษตรกรรมเป็นอย่างยิ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงริเริ่มโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาทรัพยากรน้ำไว้เป็นจำนวนมาก เช่น **ทรงแก้ปัญหาน้ำน้อยในฤดูแล้ง** โดยพระราชทานพระราชดำริให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้างอ่างเก็บน้ำ ฝายทดน้ำ ขุดลอกพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติต่างๆ สร้างสระเก็บน้ำประจำหมู่บ้าน ส่วนโครงการขนาดใหญ่ที่ใช้งบประมาณสูง เช่น การสร้างเขื่อนกักเก็บน้ำ จะพระราชทานพระราชดำริให้ใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า คือ นอกจากจะใช้กักเก็บน้ำเพื่อการเกษตรแล้ว ยังใช้เป็นแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้า

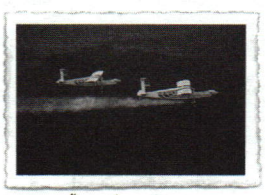

ขั้นตอนที่ ๑ : ก่อกวน

ขั้นตอนที่ ๒ : เลี้ยงให้อ้วน

ขั้นตอนที่ ๓ : โจมตี

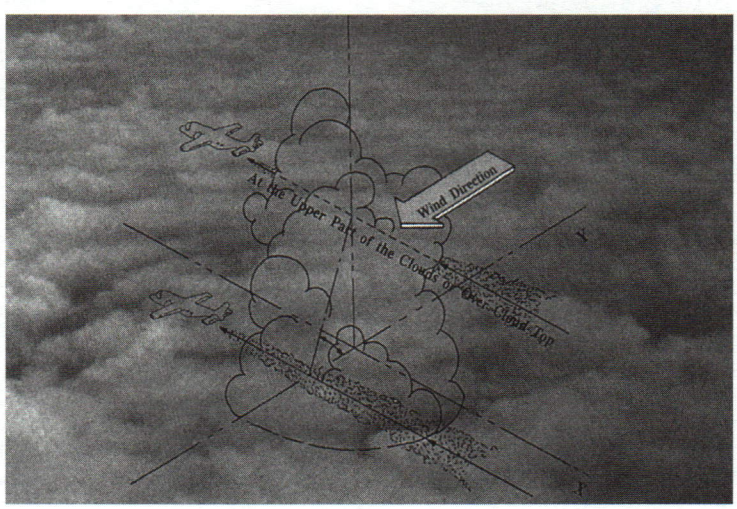

เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้วย

ในฤดูร้อนพุทธศักราช ๒๕๔๘ ประเทศไทยประสบปัญหาภัยแล้งมากกว่าทุกปีที่ผ่านมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริให้หน่วยราชการจัดทำ**ฝนหลวง** ตามวิธีการที่พระองค์ทรงดัดแปลงจากวิธีการที่ทำในต่างประเทศและทรงทดลองจนได้ผลสำเร็จมาตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๑๒ เป็นต้นมา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตั้งศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงพิเศษที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๘ โดยพระองค์ทรงเป็นผู้บัญชาการและควบคุมการปฏิบัติการฝนหลวงทั่วประเทศด้วยพระองค์เอง ทรงติดตามปัญหาภัยแล้งอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา ฐานปฏิบัติการฝนหลวงทั้ง ๙ ฐานได้ลงมือปฏิบัติการพร้อมกันเป็นครั้งแรกในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๘ ปรากฏว่ามีฝนตกหนัก ๑๐ จังหวัดในภาคอีสานและภาคตะวันออก และได้ปฏิบัติการต่อเนื่องอีกหลายครั้ง สามารถบรรเทาความเดือดร้อนให้ราษฎรได้เป็นอย่างมาก มีปริมาณน้ำในเขื่อนเพิ่มขึ้น และลดพื้นที่ประสบภัยแล้งลงได้มาก อย่างไรก็ดี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราโชบายให้ปฏิบัติการต่อจนกว่าน้ำในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำธรรมชาติจะมีน้ำเกินร้อยละ ๘๐ ของปริมาณความจุของเขื่อน เพื่อจะได้มีน้ำอุปโภคบริโภคและน้ำใช้เพื่อการเกษตรกรรมได้ตลอดปี ๒๕๔๘ และเพื่อป้องกันปัญหาฝนทิ้งช่วงในฤดูแล้งเช่นปี ๒๕๔๗ ด้วย

ทรงแก้ไข**ปัญหาพื้นที่น้ำท่วมขัง** โดยมีโครงการระบายน้ำจากพรุบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส เป็นโครงการต้นแบบ ทำให้ได้พื้นที่เกษตรกรรมกลับคืนมาเป็นจำนวนมาก และได้พระราชทานพระราชดำริให้จัดทำโครงการก่อสร้างคันกั้นน้ำ ก่อสร้างทางผันน้ำ ปรับปรุงคลองระบายน้ำในพื้นที่ลุ่ม

เมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๖ และ ๒๕๓๘ เกิด**น้ำท่วมขัง** ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานความช่วยเหลือทุกวิถีทาง เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎร ทรง

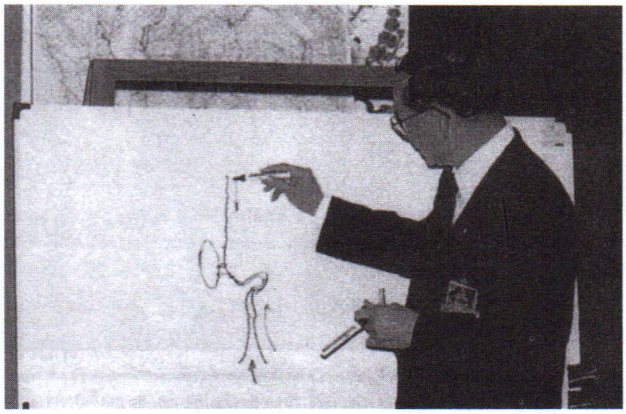

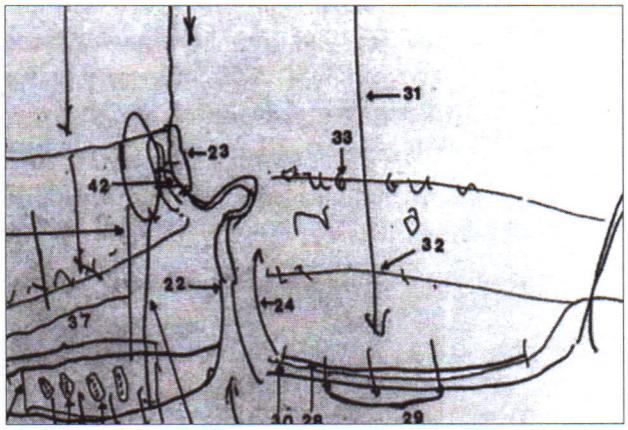

พระดำเนินลุยไปในน้ำท่วมขังที่เน่าเสีย ทรงยืนพระบาทแช่น้ำเป็นเวลานาน ในเวลากลางคืนต้องทรงใช้ไฟฉายส่องเพื่อทอดพระเนตรแผนที่ประกอบพระราชวินิจฉัย ทรงถูกแมลงกลางคืนรบกวน ถูกยุงกัดพระวรกาย แต่พระองค์มิได้ทรงย่อท้อ ทำให้ทรงสามารถแก้ปัญหาได้ในเวลาอันรวดเร็ว ส่วนการแก้ไขปัญหาในระยะยาวนั้นได้พระราชทานพระราชดำริ**โครงการแก้มลิง**เพื่อระบายน้ำที่ท่วมขังให้ลงสู่ทะเลได้รวดเร็วขึ้น โดยสร้างประตูระบายน้ำปิดกั้นคลองต่างๆ สร้างสถานีสูบน้ำ ขุดลอกขยายคลอง เพื่อรวบรวมน้ำจากพื้นที่ทางตอนบนมาเก็บไว้ แล้วระบายออกอ่าวไทยตามจังหวะขึ้นลงของน้ำทะเล โดยอาศัยแรงโน้มถ่วงของโลกและการสูบน้ำที่เหมาะสมสอดคล้องกัน

ในพุทธศักราช ๒๕๔๙ ก็ได้เกิดอุทกภัยในหลายพื้นที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมชลประทานผันน้ำเข้าสู่ทุ่งภูเขาทองและทุ่งลุมพลี ซึ่งเป็นที่ดินส่วนพระองค์ นอกเหนือจากทุ่งมะขามหย่องที่ได้พระราชทานให้เป็นพื้นที่แก้มลิงไว้ก่อนหน้านี้แล้ว ทำให้สามารถลดปริมาณน้ำท่วมไปได้

บัตร 3127 สป/200-ข

สิทธิบัตรการประดิษฐ์

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาขอพระราชทานทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายสิทธิบัตรฉบับนี้แด่

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สำหรับการประดิษฐ์ตามรายละเอียดการประดิษฐ์ ข้อถือสิทธิ และ
ดังที่ปรากฏในสิทธิบัตรนี้

เลขที่ 016385
วันออกสิทธิบัตร 2 มิถุนายน 2535
ผู้ประดิษฐ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ชื่อที่ตราเครื่องการประดิษฐ์ เครื่องกลเติมอากาศที่ผิวน้ำ

พระ... สิทธิบัตรนี้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตรทุกประการ

ทูลเกล้า... วันที่ 2 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2536
หมดอา... 1 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2555

(ลงชื่อ)
(นายพิมลวรรณ อินทรศัพย์)
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา
ผู้ออกสิทธิบัตร

พนักงานเจ้าหน้าที่

หมายเหตุ ...ต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปีในแต่ปีที่ 5 ของอายุสิทธิบัตร ...ให้ใช้สิทธิตามสิทธิบัตร และการโอนสิทธิบัตร ต้องจดเป็นหนังสือ ...พนักงานเจ้าหน้าที่

เป็นจำนวนมาก และทำให้ประชาชนบรรเทาความเดือดร้อนลง นอกจากนั้น ได้พระราชทานพระราชดำริให้ทางราชการเพิ่มจุดสร้างแก้มลิงระบายน้ำอีกหลายจุด การขุดขยายคลองระบายน้ำ รวมทั้งการเปิดปิดประตูระบายน้ำให้ได้จังหวะกับเวลาน้ำขึ้นน้ำลง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแก้**ปัญหาน้ำเน่าเสีย** โดยวิธีธรรมชาติ เช่น ที่บึงมักกะสัน ในกรุงเทพมหานคร ทรงใช้ผักตบชวาและแสงแดดบำบัด ที่อำเภอหนองหาร จังหวัดสกลนคร ทรงใช้พืชน้ำของท้องถิ่นเป็นตัวกรองน้ำเสีย ส่วนที่โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ แหลมผักเบี้ย จังหวัดเพชรบุรี เป็นโครงการทดลองวิจัยการบำบัดน้ำเสีย กำจัดขยะมูลฝอย และรักษาสภาพป่าชายเลน

เครื่องกลเติมอากาศที่ผิวน้ำหมุนช้าแบบทุ่นลอย หรือ **กังหันน้ำชัยพัฒนา** เป็นผลงานประดิษฐ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่สามารถใช้บำบัดน้ำเสีย ปรับปรุงสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนได้รับการทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายสิทธิบัตรการประดิษฐ์ในพุทธศักราช ๒๕๓๖ นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ไทยและของโลกที่พระมหากษัตริย์ทรงได้รับสิทธิบัตรนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะพระราชทานพระราชดำริในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาควบคู่ไปกับการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมเสมอ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสมดุลของทรัพยากรป่า ดิน และน้ำ เช่น **ทฤษฎีป่าเปียก** เป็นแนวพระราชดำริเพื่อป้องกันไฟไหม้ป่าในฤดูแล้ง ทำให้ป่าคงความชุ่มชื้นและรักษาแหล่งต้นน้ำลำธารไว้ไม่ให้เหือดแห้งไป **ทรงอนุรักษ์ป่าชายเลน** เพื่อให้เป็นแหล่งอาหาร และเป็นที่อยู่ของสัตว์น้ำและพืชหลายชนิด **ทฤษฎีแกล้งดิน** เพื่อแก้ปัญหาดินเปรี้ยวในภาคใต้ เป็นการพัฒนาดินให้สามารถปลูกพืชได้อีกครั้ง โดยทำให้ดินเปียกและแห้งสลับกันเพื่อเร่งปฏิกริยาทางเคมีของดินกระตุ้นให้สารไพไรท์ทำปฏิกริยากับออกซิเจนในอากาศแล้วปล่อยกรดกำมะถันออกมาจนดินเปรี้ยวจัดในที่สุด จากนั้นจึงทำการควบคุมดินโดยควบคุมระบบน้ำใต้ดิน ใช้ปูนผสมในดิน ใช้น้ำชะล้าง ตลอดจนเลือกปลูกพืชที่เหมาะสม **ทฤษฎีการป้องกันการเสื่อมโทรมและพังทลายของดินโดยหญ้าแฝก** เป็นเทคโนโลยีง่ายๆ และประหยัด แต่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม จนเป็นที่ยอมรับจากนานาประเทศ สมาคมด้านการป้องกันการพังทลายของดินระหว่างประเทศได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายรางวัลในฐานะที่ทรงเป็นนักอนุรักษ์ดินและสภาพแวดล้อมที่มีผลงานยอดเยี่ยมในเรื่องการอนุรักษ์

สิ่งประดิษฐ์ที่ทรงคิดขึ้นเพื่ออนุรักษ์พัฒนาแหล่งน้ำในบรรยากาศ ได้แก่ **เครื่องดักหมอก** ที่ทรงใช้วัสดุในท้องถิ่นที่ราคาถูก หาง่าย ดักหมอกที่ล่องลอยในอากาศให้กลายเป็นหยดน้ำลงสู่ดิน หล่อเลี้ยงต้นไม้ให้งอกงามได้

ด้วยพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงคิดค้นและนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาเหล่านี้ **คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ** ประกาศเทิดพระเกียรติพระองค์ในฐานะ

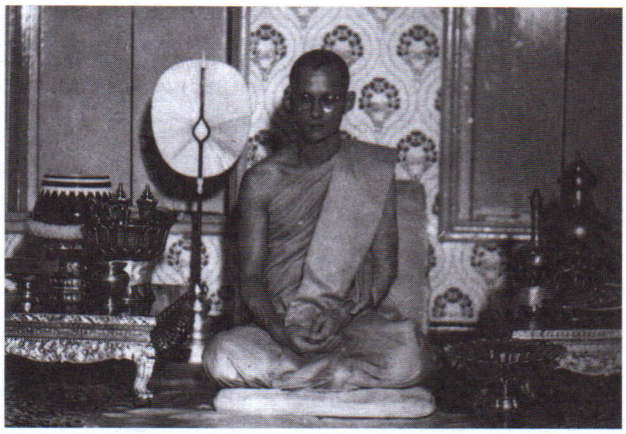

พระบิดาแห่งเทคโนโลยีของไทย เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระปรีชาในด้านภาษาอย่างยิ่ง ทรงสามารถใช้ภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศสได้เทียบเท่าเจ้าของภาษา รวมทั้งภาษาสันสกฤต ทรงแปลหนังสือหลายเรื่อง เช่น **นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ** และ **ติโต** เป็นภาษาไทย ทรงพระราชนิพนธ์หนังสือเรื่อง **Buddhist Economics** ซึ่งทรงนำสาระบางตอนมาจาก Small is Beautiful ของ อี เอฟ ชูมัคเกอร์ **พระมหาชนก** ซึ่งทรงนำมาจากชาดกเรื่องหนึ่งในพุทธประวัติ และ**เรื่องทองแดง** ซึ่งเป็นบทพระราชนิพนธ์เกี่ยวกับสุนัขทรงเลี้ยง

ในขณะที่ทั่วโลกใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานและศึกษาหาความรู้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้คอมพิวเตอร์ในการทรงงานต่างๆ เช่นกัน ทรงใช้โปรแกรม Fontastic ออกแบบตัวอักษรภาษาไทยและอักษรภาษาอังกฤษขนาดต่างๆ ต่อมาทรงออกแบบอักษรเทวนาครี และทรงออกแบบอักษรไทย-อังกฤษ ชื่อ **ภูพิงค์** และ **ทักษิณ** สำหรับคอมพิวเตอร์แมคอินทอช

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงได้รับการทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระราชสมัญญาว่า **"อัครศิลปิน"** เนื่องจากทรงพระปรีชาสามารถในด้านศิลปวัฒนธรรมหลายแขนง และทรงนำพระอัจฉริยภาพเหล่านี้ มาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศตลอดมา โดยเฉพาะพระอัจฉริยภาพ**ด้านดนตรี** เป็นที่ยอมรับในวงการดนตรีนานาชาติ กระทั่งเมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๓ **สถาบันการดนตรีและศิลปะแห่งกรุงเวียนนา** ได้กราบบังคมทูลเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็น**สมาชิกกิตติมศักดิ์ ลำดับที่ ๒๓** ทรงพระราชนิพนธ์เพลงไทยและสากลที่มีท่วงทำนองไพเราะลึกซึ้งไว้ถึง ๔๘ เพลง พระองค์ทรงนำดนตรีเป็นเครื่องกระชับสัมพันธไมตรีกับนานาชาติได้อย่างดียิ่ง นอกจากนั้น ยังเป็นเครื่องผูกพันสถาบันพระมหากษัตริย์กับนิสิตนักศึกษาไว้ด้วย การเสด็จพระราชดำเนินไปทรงดนตรีตามมหาวิทยาลัยต่างๆ และพระราชทานเพลงประจำมหาวิทยาลัยหลายมหาวิทยาลัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็น**จิตรกร**ด้วยเช่นกัน พระองค์ได้ทรงงานด้านจิตรกรรมไว้เป็นจำนวนมาก ในด้าน**ประติมากรรม** ทรงปั้นพระพุทธนวราชบพิตร ซึ่งเป็นพระบูชาสำหรับพระราชทานไปประดิษฐานไว้ ณ ศาลากลางจังหวัดต่างๆ พระพิมพ์ส่วนพระองค์ พระรูปสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และรูปปั้นผู้หญิงคุกเข่า ทรงโปรดการ**ถ่ายภาพ**มาแต่ทรงพระเยาว์ พระองค์จะทรงสะพายกล้องถ่ายรูปเพื่อทรงบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ไว้ใช้ประโยชน์ในการทรงงานเสมอ ทรงโปรด**งานช่าง**มาแต่ทรงพระเยาว์เช่นกัน เมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๗ พระองค์ทรงสนพระราชหฤทัยในกีฬาเรือใบ จึงทรงต่อเรือใบด้วยพระองค์เองหลายลำ และทรงใช้เรือใบที่ทรงต่อลงแข่งขันกีฬาแหลมทองครั้งที่ ๔ พุทธศักราช ๒๕๑๐ ซึ่งจัดการแข่งขันในประเทศไทย ในครั้งนั้นพระองค์ทรงเป็นผู้ชนะเลิศกีฬาเรือใบประเภทโอเคคู่กับสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี

ในฐานะที่ทรงเป็น**อัครศาสนูปภัมภก** ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทรงวางพระองค์อย่างเหมาะสม เป็นที่เคารพของปวงศาสนิกชนถ้วนหน้า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมรับคำกราบบังคมทูลเชิญเสด็จในงานสำคัญของศาสนาต่างๆในส่วนที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ทรงเป็น**พุทธมามกะ และทรงพระผนวช** ในพุทธศักราช ๒๔๙๙ ทรงประกอบพระราชพิธีเนื่องด้วยพระพุทธศาสนาอยู่เป็นนิจ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัด**พระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในวันอาสาฬหบูชา** และ**พระ**

ราชพิธีสถาปนาสังฆปริณายกแห่งสังฆมณฑลขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๑ ทรงบูรณปฏิสังขรณ์วัด พระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยในการก่อสร้างพุทธมณฑล วัดญาณสังวรารามและวัดพระรามเก้า ทรงส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรม ทรงอุปถัมภ์พระสงฆ์ ทรงเลื่อมใสศรัทธาและศึกษาพระธรรมคำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างลึกซึ้ง

ทรงฟื้นฟูประเพณีที่สำคัญ เช่น พระราชพิธีเสด็จพระราชดำเนินโดย**กระบวนพยุหยาตราชลมารค** ในคราวงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ซึ่งครั้งนั้นเรียกว่า **กระบวนพุทธพยุหยาตราทางชลมารค พระราชพิธีเสด็จถวายผ้าพระกฐินต้น** ในพุทธศักราช ๒๕๐๓ มี**พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ** เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่เกษตรกร ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธาน และพระราชทานข้าวเปลือกจากนาทดลองในสวนจิตรลดาไปหว่านในพิธี เพื่อให้เกษตรกรเก็บไปรวมกับเมล็ดพันธุ์ข้าวที่จะหว่านต่อไป

ทรงห่วงใยและสนพระราชหฤทัยใน**การใช้ภาษาไทย** ได้ทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินไปทรงร่วมอภิปรายกับผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทยของชุมนุมภาษาไทย ณ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๕ ทรงแสดงความห่วงใยการออกเสียงภาษาไทย วิธีใช้คำมาประกอบเป็นประโยค รวมทั้งการบัญญัติศัพท์ขึ้นใหม่ ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีได้กำหนดให้วันที่ ๒๙ กรกฎาคมของทุกปีเป็นวันภาษาไทยแห่งชาติ ในด้าน**ดนตรีไทย** พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชประสงค์ให้เพลงไทยและดนตรีไทยคงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป ได้พระราชทานพระราชดำริให้เครื่องปี่พาทย์และวงดนตรีไทยทุกวงปรับมาตราเสียงให้มีระดับเดียวกัน และให้เป็นมาตราเสียงของดนตรีไทย พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ให้กรมศิลปากรจัดพิมพ์หนังสือโน้ตเพลงไทย เล่ม ๑ เผยแพร่ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้บันทึกท่ารำเพลงหน้าพาทย์ ตั้งแต่หน้าพาทย์ธรรมดาจนถึงหน้าพาทย์ชั้นสูงเป็นภาพยนตร์ เพื่อเป็นหลักฐานและเป็นแบบท่ารำในอนาคต ทรงประกอบพิธีครอบประธานไหว้ครูโขนละครและต่อหน้าพาทย์เพลงองค์พระพิราพ นอกจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังพระราชทานพระราชดำริให้**อนุรักษ์มวยไทย** ซึ่งทรงเห็นว่าเป็นกีฬาของนักรบไทยมาแต่ครั้งโบราณ ทรงแสดงให้เห็นว่ากีฬามีประโยชน์ โดยทรงแข่งขันกีฬาด้วยพระองค์เองและทรงส่งเสริมให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการกีฬาอีกด้วย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้าน**การต่างประเทศ**ได้อย่างดียิ่ง ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยือนต่างประเทศอย่างเป็นทางราชการหลายประเทศ เพื่อกระชับสัมพันธไมตรีนำประเทศไทยไปสู่ความเข้าใจอันดีของโลก และเพิ่มพูนศักดิ์ศรีของชาติ ทรงเป็นที่ยอมรับนับถือในนานาชาติ เพราะพระอัจฉริยภาพและพระราชปณิธานที่ทรงใช้ได้เหมาะแก่กาลสมัย พระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อพสกนิกรชาวไทยด้านการพัฒนาชนบทเป็นที่ประจักษ์ ทำให้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริหลายโครงการได้รับความช่วยเหลือจากหลายประเทศ เช่น อิสราเอล ญี่ปุ่น และไต้หวัน เป็นต้น

นับแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ เป็นต้นมาจวบจนพุทธศักราช ๒๕๔๙ นับได้ ๖๐ ปีบริบูรณ์ พระองค์ทรงดำรงอยู่ใน**ทศพิธราชธรรม** จักรวรรดิวัตร ราชสังคหวัตถุธรรม และธรรมะอื่นๆ ทรงอุทิศพระองค์บำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการเพื่อความร่มเย็นเป็นสุขของพสกนิกรชาวไทยโดยไม่มีเวลาหยุดพัก ทรงเป็นมิ่งขวัญแห่งความสามัคคี เป็นสิ่ง

ทรงรับ "รางวัลความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์"
จากนายโคฟี อันนัน เลขาธิการสหประชาชาติ
เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๙

ยึดเหนี่ยวจิตใจของปวงชนชาวไทย จนอาจกล่าวได้ว่า คราใดที่บ้านเมืองมีปัญหา ประชาชนเกิดความทุกข์ยาก เดือดร้อนระส่ำระสาย คราวนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสยบเรื่องร้าย คลี่คลายเหตุการณ์ให้กลับดีด้วยพระอัจฉริยภาพและพระเมตตาคุณ จนประเทศชาติประชาชนเกิดความสุขสงบในเวลาอันรวดเร็ว ปวงชนชาวไทยต่างสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น ดังนั้น ในมหามงคลสมัยที่เสด็จดำรงสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี วันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ อันนับว่ายาวนานกว่าการครองสิริราชสมบัติของสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้าทุกพระองค์ในประวัติศาสตร์ของไทย และยาวนานกว่ารัชสมัยของพระประมุขในนานาประเทศที่ทรงครองสิริราชสมบัติอยู่ในปัจจุบัน รัฐบาลและประชาชนชาวไทย จึงพร้อมใจกันขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตจัด**งานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และงานพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี** ถวายเป็นราชสักการะแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงสร้างคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างอเนกอนันต์ เพื่อแสดงความจงรักภักดีน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อประเทศชาติและปวงชนชาวไทยอย่างหาที่สุดมิได้ พร้อมกันนั้นก็ได้กราบบังคมทูลเชิญพระประมุขต่างประเทศทั่วโลกเสด็จพระราชดำเนินมาร่วมถวายพระพรชัยมงคลในพระราชพิธีดังกล่าวด้วย

ครั้นในพุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นมหามงคลกาลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ในวันที่ ๕ ธันวาคม รัฐบาลและประชาชนชาวไทยจึงได้กราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตจัดงานเฉลิมพระเกียรติถวายอีกคำรบหนึ่ง โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานชื่อพระราชพิธีและชื่อการจัดงานเฉลิมพระเกียรติดังนี้

ชื่อพระราชพิธีว่า **พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐**

ชื่อการจัดงานเฉลิมพระเกียรติว่า **งานเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐**

ส่วนชื่อภาษาอังกฤษใช้เพียงชื่อเดียวซึ่งหมายรวมถึงชื่อพระราชพิธีและชื่อการจัดงานเฉลิมพระเกียรติว่า The Celebrations on the Auspicious Occasion of His Majesty The King's 80th Birthday Anniversary 5th December 2007

ขอจงทรงพระเจริญยิ่งยืนนานเทอญ

ข้อมูลอ้างอิง : หนังสือพลังแห่งแผ่นดิน นวมินทรมหาราชา
: กรมทางหลวงชนบท

ส.ค.ส.พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย

กระแสพระราชดำรัสอวยพรปีใหม่ที่พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยทุกๆ ปี ผ่านทางสถานีโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงทุกสถานีพร้อมกันในช่วงเวลา ๒๐ นาฬิกา ของวันที่ ๓๑ ธันวาคม จะนำมาซึ่งความปีติยินดีเป็นล้นพ้นแก่พสกนิกรชาวไทยทุกคน นอกจากนี้ บัตรส่งความสุขหรือ ส.ค.ส. ที่ทรงใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนพระองค์ประดิษฐ์ขึ้น และพระราชทานแก่ชาวไทยในคราเดียวกัน ก็นับเป็นสิ่งสูงค่าที่ยังความซาบซึ้งใจมาสู่ปวงชนชาวไทยไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน

ส.ค.ส. พระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฉบับแรกได้เริ่มต้นขึ้นครั้งแรกในเดือนธันวาคม ๒๕๒๙ เป็น ส.ค.ส. พระราชทานสำหรับปี ๒๕๓๐ มีลักษณะเรียบง่าย ไม่มีการตกแต่งลวดลายใดๆ ข้อความที่ปรากฏอยู่มีใจความสั้นกระชับ พระราชทานเฉพาะหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องที่ทำงานรับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาท โดยทรงพิมพ์ออกจากคอมพิวเตอร์แล้วส่งโทรสารพระราชทานไปยังหน่วยงานต่างๆ

นับแต่นั้นมาพระองค์ก็ได้พระราชทาน ส.ค.ส.ทุกปี ข้อความที่ปรากฏอยู่ใน ส.ค.ส. พระราชทานแต่ละปีจะประมวลขึ้นจากสภาพเหตุการณ์บ้านเมืองอันสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่ประเทศชาติต้องประสบในรอบระยะ ๑ ปีที่ผ่านมา คำอวยพรพระราชทานใน ส.ค.ส. เป็นถ้อยคำสั้นๆ แต่ก็มากด้วยคุณค่า ความหมาย และคติเตือนใจ มุ่งกระตุ้นเตือนให้ประชาชนชาวไทยมีขวัญกำลังใจต่อสู้และฝ่าฟันอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นในภายภาคหน้าอย่างไม่ย่อท้อ

รูปแบบของ ส.ค.ส.พระราชทานจากปีแรกซึ่งยังไม่มีการตกแต่งลวดลายใดๆ จนถึงช่วงระหว่างปี ๒๕๓๒-๒๕๓๗ ได้เริ่มมีการประดับประดาเป็นรูปทรง ส.ค.ส. มาก

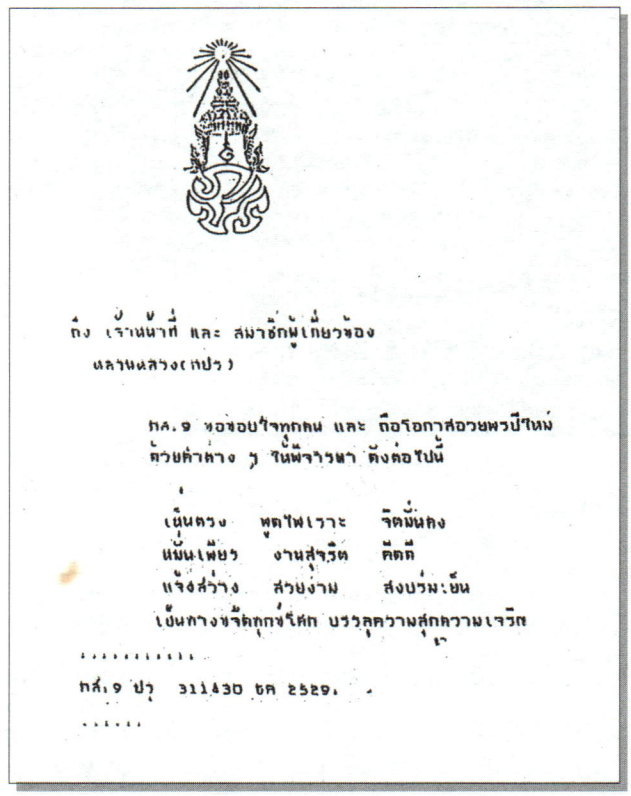

ถึง เจ้าหน้าที่ และ สมาชิกผู้เกี่ยวข้อง
ทุกท่านทุกฝ่าย(ทุกปี)

ส.ค.ส พระราชทาน ปี ๓๑ ธค ๒๕๒๙.

ขึ้น ไม่ว่าจะเป็นลายเส้นตรง เส้นเฉียง รูปดาวต่างๆ จนกระทั่งปี ๒๕๓๘ เป็นต้นมา ลวดลายที่ปรากฏจะซับซ้อนขึ้นตามลำดับ เช่นภาพเครื่องดนตรี ภาพหัวใจ ภาพประกอบในพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนก ฯลฯ ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเป็นฝีพระหัตถ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทั้งสิ้น

ส.ค.ส. พระราชทานทุกปี ล้วนมีความหมายลึกซึ้งซ่อนอยู่ภายใน ไม่ว่าจะเป็นข้อความ ลวดลาย หรือแม้กระทั่งสีสันที่ปรากฏ ซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ส.ค.ส.พระราชทานในแต่ละปี ล้วนเป็นสีขาวดำ ซึ่งเป็นสิ่งที่พระองค์ทรงต้องการสะท้อนให้คนไทยได้เห็นถึงตัวอย่างของความประหยัดมัธยัสถ์ ภาพประกอบแม้จะไม่มีสีสันดึงดูดตา แต่ก็มากด้วยความหมาย ทรงรักความเรียบง่าย ทรงยึดมั่นในความหมาย และคุณค่าของสรรพสิ่งเป็นที่ตั้ง มากกว่าจะมองกันที่ความสวยงาม ฟุ่งเฟ้อ

ถึง เจ้าหน้าที่ และสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง
วอ.1 วอ.3/DA (158) ราชเลขา (144) ศูนย์ปทุมวัน (139)
บก.มงกุฎ (2201) สลากนสวง (ไปรษณีย์) กรมชลประทาน

สวัสดีปีใหม่ 2531

วันหนึ่งไป วันหนึ่งมา ถ้าเป็นวันนี้หนึ่ง เดือนก็มา
ถ้าเป็นเดือนอันวา วันเดือนไป ปีใหม่ก็มา
วันเดือนปี จะผันผ่านมา เข้าก็สวัสดี เราก็ดี
เราอยู่สุขสวัสดี ทุกวันทุกวัน ทุกเดือนทั้งสิ้นทั้งแรม
เราคิดดีทำอยู่ตลอดปี ก็จะเหมือนวันเดือนปี
จะไปจะมา เราก็สวัสดี เราก็ดี

ขอจงมีความสุขความเจริญ

ส.ค.ส. ปี 2531

ก.ส.9 301955 ธ.ค. 2530

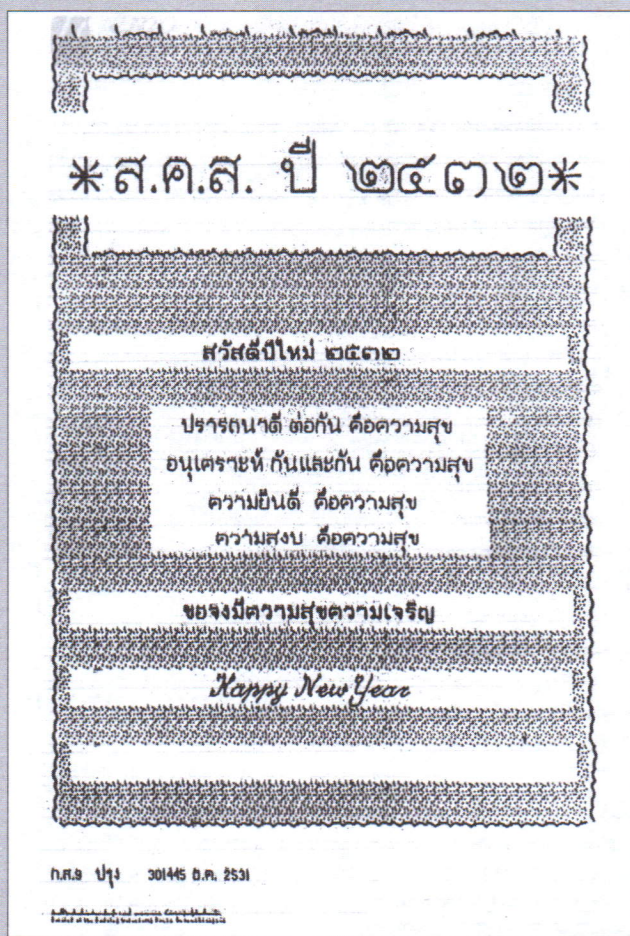

ก.ส.9 ปทุม 30145 ธ.ค. 2531

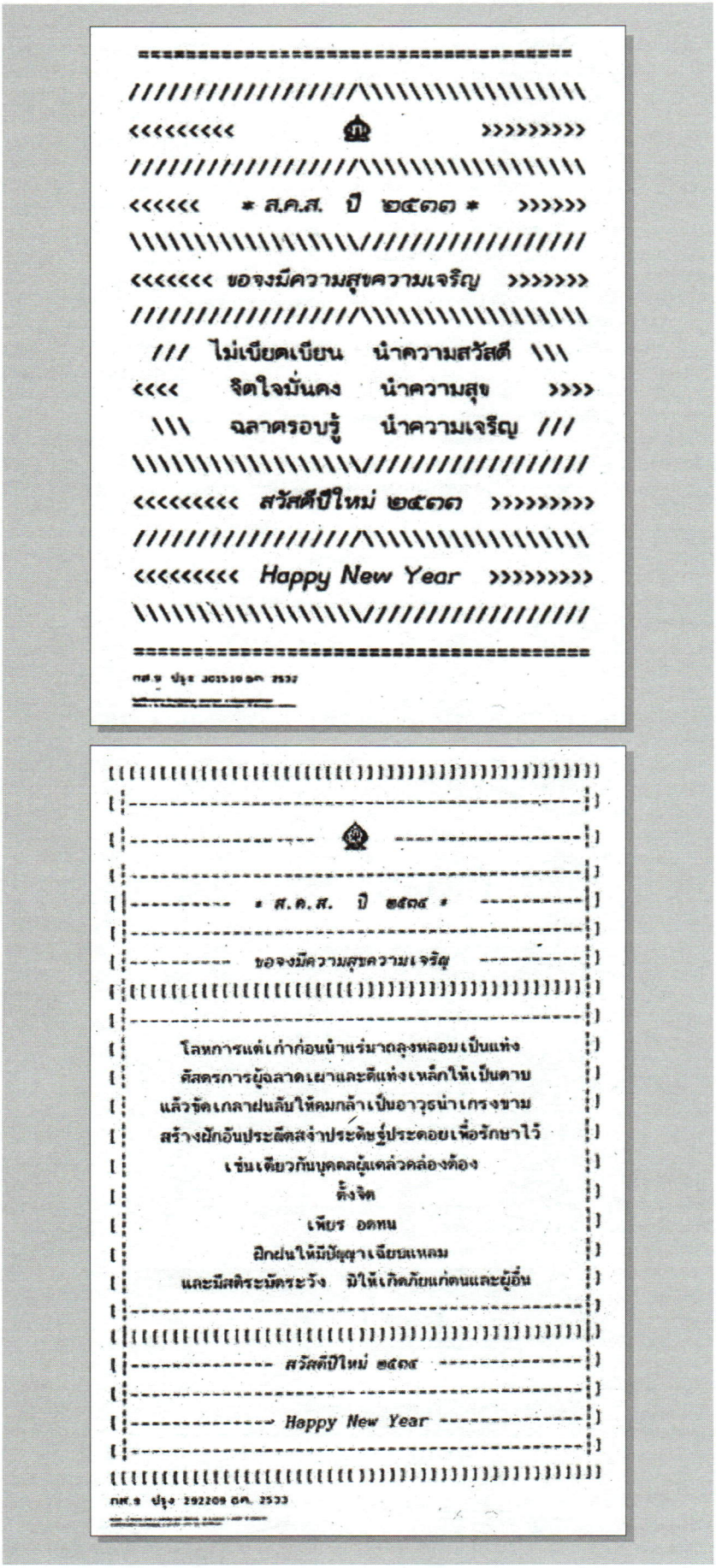
* ส.ค.ส. ปี ๒๕๓๓ *
ขอจงมีความสุขความเจริญ
ไม่เบียดเบียน นำความสวัสดี
จิตใจมั่นคง นำความสุข
ฉลาดรอบรู้ นำความเจริญ
สวัสดีปีใหม่ ๒๕๓๓
Happy New Year
* ส.ค.ส. ปี ๒๕๓๔ *
ขอจงมีความสุขความเจริญ
โลหการแต่เก่าก่อนนำแร่มาถลุงหลอมเป็นแท่ง
ศัสตรการผู้ฉลาดเผาและตีแท่งเหล็กให้เป็นดาบ
แล้วขัดเกลาฝนลับให้คมกล้าเป็นอาวุธน่าเกรงขาม
สร้างฝักอันประณีตสง่าประดับรู่ประดอยเพื่อรักษาไว้
เช่นเดียวกันบุคคลผู้แสวงหาความรู้ต้องมี
ตั้งจิต
เพียร อดทน
ฝึกฝนให้มีปัญญาเฉียบแหลม
และมีสติระมัดระวัง มิให้เกิดภัยแก่ตนและผู้อื่น
สวัสดีปีใหม่ ๒๕๓๔
Happy New Year

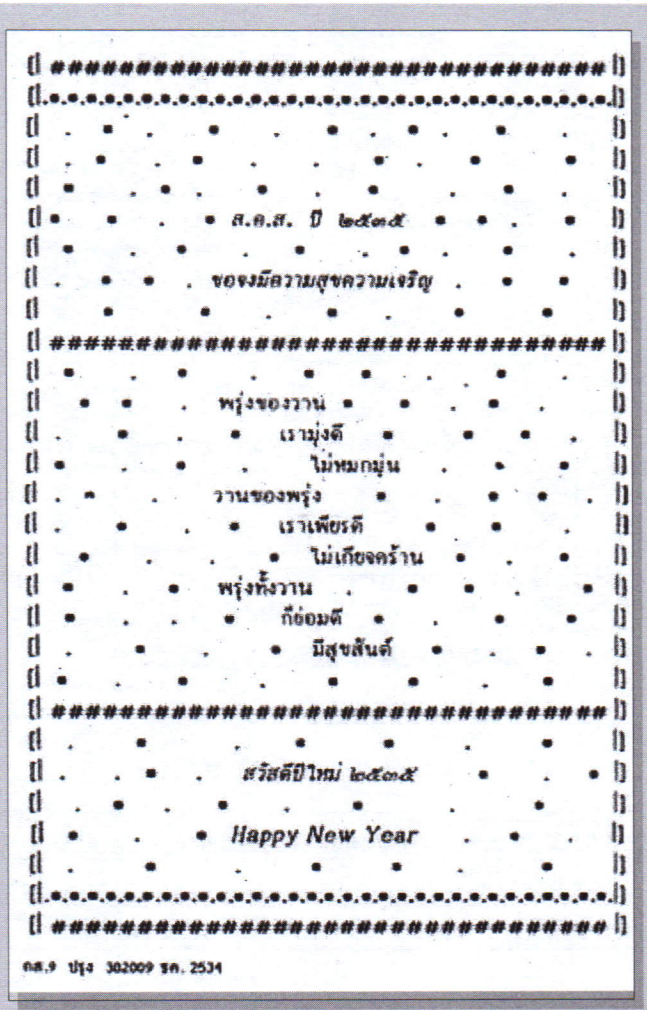
ส.ค.ส. ปี ๒๕๓๕
ของมีความสุขความเจริญ
พรุ่งของวาน
เรามุ่งดี
ไม่หมกมุ่น
วานของพรุ่ง
เราเพียรดี
ไม่เกียจคร้าน
พรุ่งทั้งวาน
ก็อ่อมดี
มีสุขสันต์
สวัสดีปีใหม่ ๒๕๓๕
Happy New Year
ก.ส.9 ปรุง 302009 ธค. 2534

ส.ค.ส. พ.ศ. ๒๕๓๖
สวัสดีปีใหม่
แก้ปัญหา
หายากไม่
ให้ตามสูตร
พูดอะไร
ให้พูดง่าย
ไม่พูดผิด
ลิดก่อนทำ
ทำตรงจุด
หยุดก่อนชน
ขอจงมีความสุขความเจริญ
Happy New Year
ก.ส.9 ปรุง 301909 ธ.ค. 2535

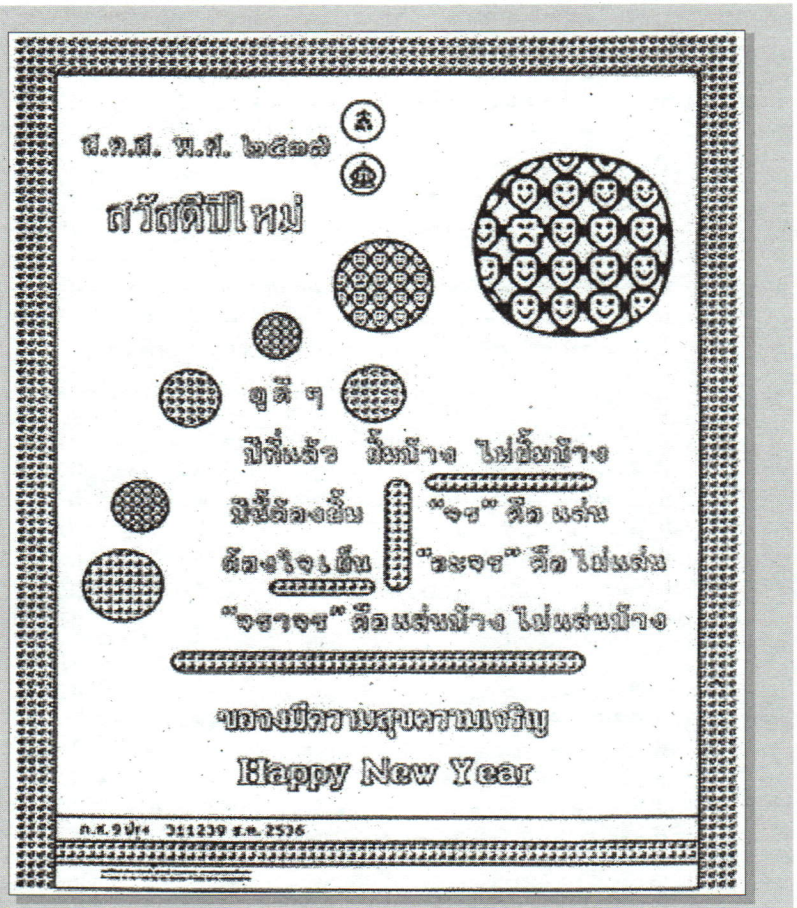
ส ศ
ส.ศ.ส. พ.ศ. ๒๕๓๗
สวัสดีปีใหม่
ขอให้
มีแต่ความสุขความเจริญ
Happy New Year

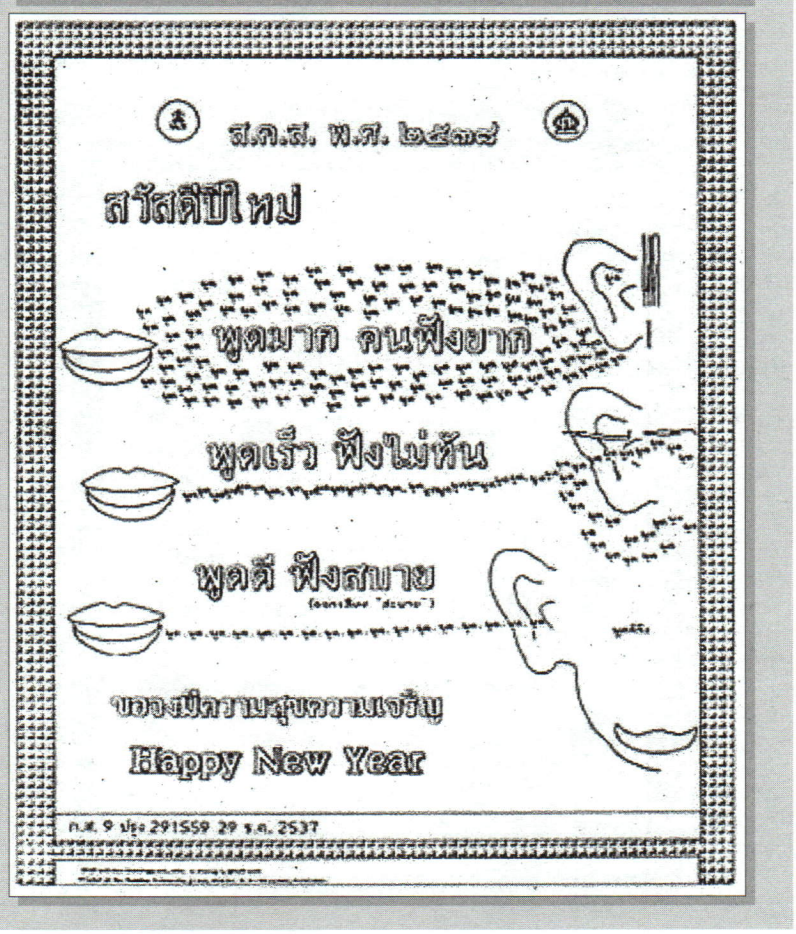
ส ศ
ส.ศ.ส. พ.ศ. ๒๕๓๗
สวัสดีปีใหม่
พูดมาก คนฟังยาก
พูดเร็ว ฟังไม่ทัน
พูดดี ฟังสบาย
ขอให้
มีแต่ความสุขความเจริญ
Happy New Year

HAPPY NEW YEAR

สวัสดีปีใหม่ ๒๕๓๙

ถึง มูลนิธิ ชัยพัฒนา

ตลอดปีเก่า โลกประสบปัญหานานาประการ

คนต้องใช้มือเกาหัว
สุนัขใช้เท้าเกา
ลิงใช้ทั้งมือทั้งเท้า
คนสมัยใหม่ใช้เครื่องสมองกล
คนโบราณใช้ฝ่าเท้ามากรอง
บางคนดีดลูกคิด

พูดอย่างนี้อาจสีซอให้ควายฟัง
ขอให้ดีความให้เดก
เพื่อปัดเป่าอุปสรรค

ถ้าดีดสีตีเป่า ให้กลมกล่อม ก็มีหวัง
ฝ่าฟันปัญหาทั้งหลาย

ขอจงมีความสุขความเจริญ

ส.ค.ส. ปี ๒๕๓๙

ก.ส.9 ปรุง 310229 ธ.ค. 2538

++

++

---------- จาก 901 ถึง ชัยพัฒนา ----------

++

++++++++++++++++ ส.ค.ส. ปี ๒๕๔๐ ++++++++++++++++

++++++++++++++ ขอจงมีความสุขความเจริญ ++++++++++++++

++

++++++++++++++++ คิด ก่อน พูด ++++++++++++++++

++++++++-+-+-+-+ พูด แล้ว ทำ +-+-+-+-++++++++

---------- ทำ หลัง คิด ----------

++++++++++++++++ คิด ก่อน ทำ ++++++++++++++++

++++++++-+-+-+-+ ทำ แล้ว พูด +-+-+-+-+ ++++++++

---------- พูด หลัง คิด ----------

++

+++++++++++++++ สวัสดีปีใหม่ ๒๕๔๐ +++++++++++++++

++

+++++++++++++++ Happy New Year +++++++++++++++

++

++

++

กส.9 ปรุง 301929 ธค. 2539

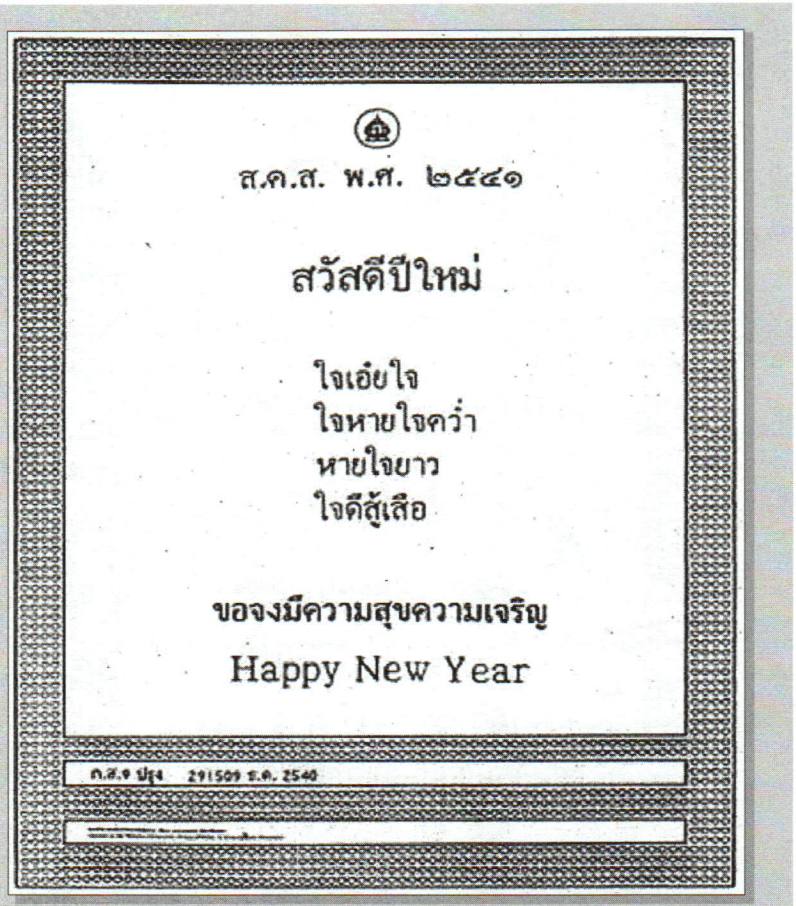
ส.ค.ส. พ.ศ. ๒๕๔๑
สวัสดีปีใหม่
ใจเอ๋ยใจ
ใจหายใจคว่ำ
หายใจยาว
ใจดีสู้เสือ
ขอจงมีความสุขความเจริญ
Happy New Year
ก.ส.ท ปรุง 291509 ธ.ค. 2540

ส.ค.ส. พ.ศ. ๒๕๔๒
สวัสดีปีใหม่
นี่ไตร เมื่อแลไม่เห็นฝั่งก็อุตสาห
พยายามว่ายอยู่ท่ามกลางมหาสมุทร
ท่านรู้อำนาจประโยชน์อะไร
จึงพยายามว่ายอยู่อย่างนี้นักหนา
ถึงจะมองไม่เห็นฝั่ง
เราก็ต้องพยายามว่าย
อยู่ท่ามกลางมหาสมุทร
โภคะทั้งหลาย
มิได้สำเร็จด้วยเทียงคิด
เท่านั้น
ขอจงมีความสุขความเจริญ
Happy New Year
ก.ส.ท ปรุง 311509 ธ.ค. 2541

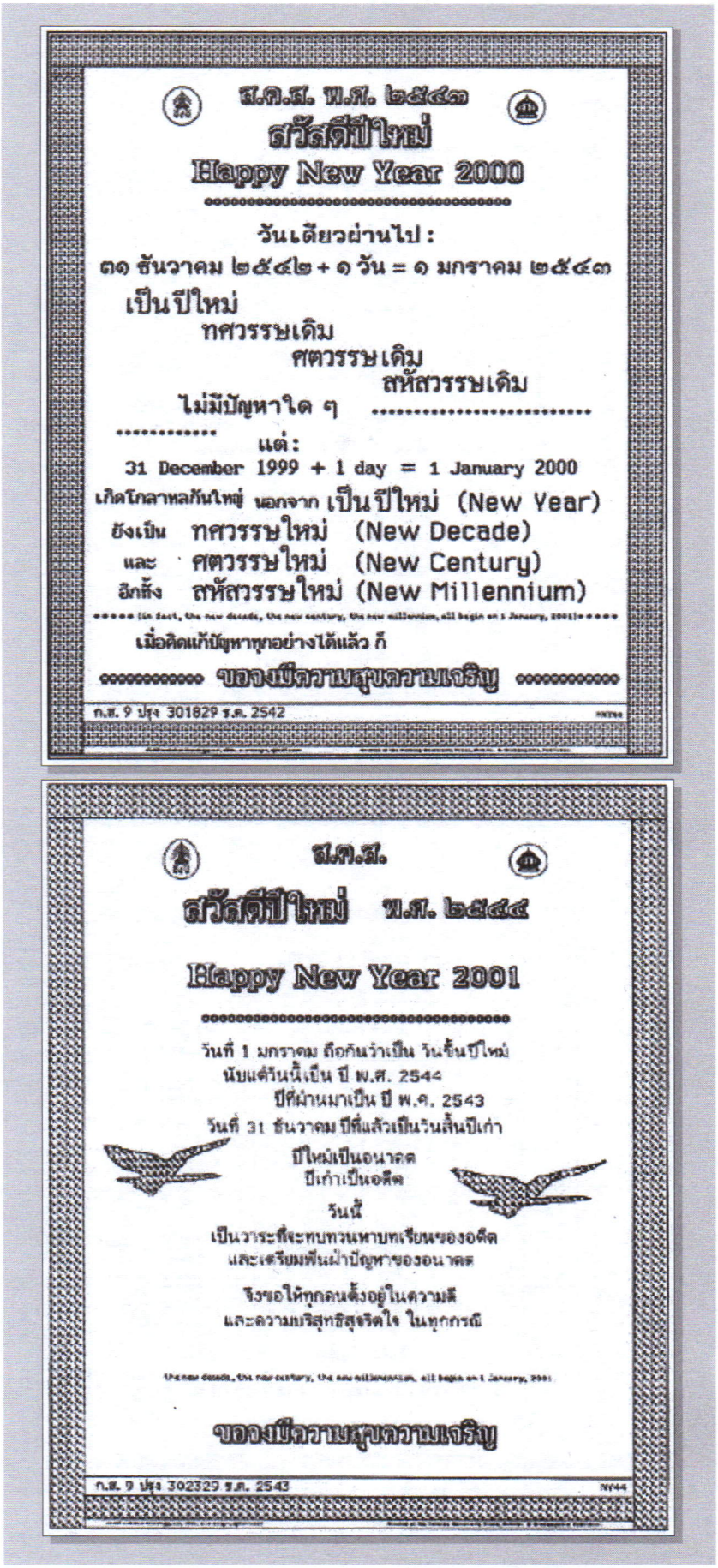
ส.ค.ส. พ.ศ. ๒๕๔๓
สวัสดีปีใหม่
Happy New Year 2000
วันเดียวผ่านไป :
๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๒ + ๑ วัน = ๑ มกราคม ๒๕๔๓
เป็นปีใหม่
ทศวรรษเดิม
ศตวรรษเดิม
สหัสวรรษเดิม
ไม่มีปัญหาใด ๆ
แต่ :
31 December 1999 + 1 day = 1 January 2000
เกิดโกลาหลกันใหญ่ นอกจาก เป็นปีใหม่ (New Year)
ยังเป็น ทศวรรษใหม่ (New Decade)
และ ศตวรรษใหม่ (New Century)
อีกทั้ง สหัสวรรษใหม่ (New Millennium)
เมื่อคิดแก้ปัญหาทุกอย่างได้แล้ว ก็
ของขึ้นความสุขความเจริญ
ก.ส. 9 ปรุง 301829 ร.ศ. 2542
ส.ค.ส.
สวัสดีปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๔๔
Happy New Year 2001
วันที่ 1 มกราคม ถือกันว่าเป็น วันขึ้นปีใหม่
นับแต่วันนี้เป็น ปี พ.ศ. 2544
ปีที่ผ่านมาเป็น ปี พ.ศ. 2543
วันที่ 31 ธันวาคม ปีที่แล้วเป็นวันสิ้นปีเก่า
ปีใหม่เป็นอนาคต
ปีเก่าเป็นอดีต
วันนี้
เป็นวาระที่จะทบทวนหาบทเรียนของอดีต
และเตรียมพื้นฝ่าปัญหาของอนาคต
จึงขอให้ทุกคนตั้งอยู่ในความดี
และความบริสุทธิ์สุจริตใจ ในทุกกรณี
ของขึ้นความสุขความเจริญ
ก.ส. 9 ปรุง 302329 ร.ศ. 2543

ส.ค.ส. พ.ศ. ๒๕๔๕
สวัสดีปีใหม่
เรื่องขา มีหลายชนิด หลายอาการ หลายเจ้าของ
1. เอกบาท : หอยทาก
2. ทวิบาท
3. ตรีบาท
4. จตุรบาท
5. ปัญจบาท ปลาดาว
6. ฉบาท แมลงวัน
7. สัปตบาท
8. อัฐบาท ปลาหมึกยักษ์
9. นวบาท ปู
ตุ่งกังเสือตอ
11. สัตตบาท กิ้งกือ
10. สตบาท ตะขาบ
12. พหุปาทบาท
เรื่องขา มีหลายปัญหา : ถ้ามีขาย่อมมีปัญหาวิตกกังวล มีมั่งมากยิ่งวิตกมาก
แต่ปรากฏว่าขัดขาเก่งที่สุดคือทวิบาท : ขัดทั้งคนเขี้ยว ขัดทั้งตัวเอง
(โดยเฉพาะยิ่งคอยหยุดยามาขัดขาของตัวเอง)
การแก้ปัญหา เรื่องขา : ให้ใช้ หัว คือสมอง
ควบคุมทุกส่วนของตัว รวมทั้ง ขา ให้อยู่ในระเบียบ
ขอจงมีความสุขความเจริญ
Happy New Year
ก.ส.ท. ปชร. 301739 ธ.ค. 2544 มหาวิทยาลัยอุบลเลย พิมพ์ที่ ๐๕๔๔

ส.ค.ส. พ.ศ. ๒๕๔๖
สวัสดีปีใหม่
สรุป ปี ๒๕๔๕ : ดีที่สุดคือ จตุรบาท
ให้ดียิ่งขึ้น
ขอจงมีความสุขความเจริญ
Happy New Year
ก.ส.ท. ปชร. 312003 ธ.ค. 2545 มหาวิทยาลัยอุบลเลย พิมพ์ที่ ๐๕๔๔

ปี ๒๕๔๘ ไม่มี ส.ค.ส. พระราชทาน

"ในหลวงตรัส" ปีใหม่นี้ไม่มี ส.ค.ส.

นายขวัญแก้ว วัชโรทัย ประธานมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้สัมภาษณ์ว่า เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ตนได้เข้าเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสที่พระองค์จะพระราชทานพระราชดำรัสเนื่องในวันปีใหม่ ซึ่งหลังจากที่พระองค์พระราชทานเสร็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ตรัสว่า ปีใหม่นี้ไม่มี ส.ค.ส.พระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพราะพระองค์ทรงทำงานอย่างหนักในการให้ความช่วยเหลือประชาชนชาวใต้ที่ได้รับความเดือดร้อน

นายขวัญแก้วกล่าวอีกว่า นอกจากนี้พระองค์ยังตรัสอีกว่า พระองค์รู้สึกปลื้มใจที่คนไทยไม่ทิ้งกัน เวลาเดือดร้อนก็ช่วยเหลือกัน เป็นเรื่องที่ดีมากๆ ซึ่งการที่คนไทยได้ช่วยเหลือกันครั้งนี้เหมือนเป็นหลักประกันให้พระองค์ว่าเมื่อไรที่พระองค์เดือดร้อนก็จะมีคนมาช่วย สิ่งที่ทุกคนทำผลบุญก็จะส่งให้กับผู้ที่ให้การช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนด้วย ซึ่งพระองค์ตรัสว่า ทรงปลื้มใจคนไทยที่ให้ความช่วยเหลือทุกคน ไม่รังเกียจว่าเป็นคนชนชาติไหน.

ที่มา : หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ฉบับวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๙๓๙๒

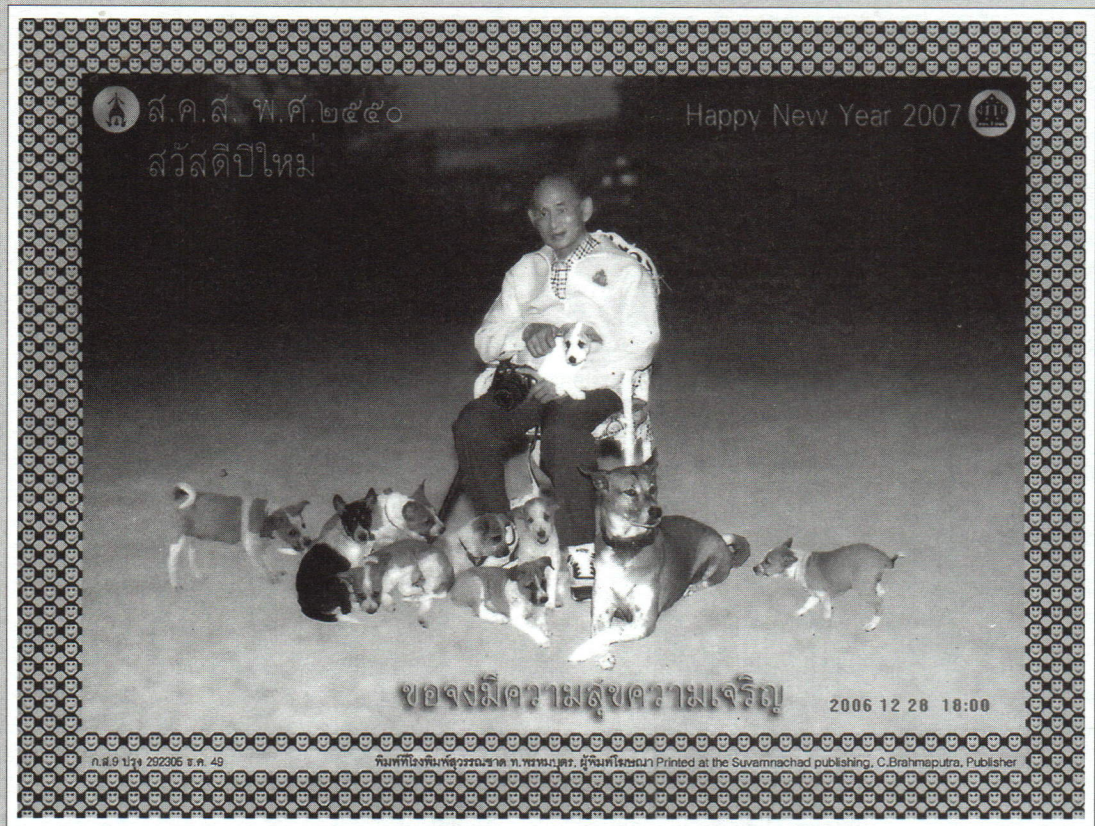

ข้อมูลจาก : บันทึกโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พุทธศักราช ๒๕๔๖

: http://www.thaiarea.com/newyearking.sht

: http://www.duangden.com/TheKing/KingHNW.html

งานมหกรรมพืชสวนโลก เฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงได้รับการถวายพระราชสมัญญาว่า **กษัตริย์เกษตร** เนื่องจากพระองค์ทรงพระปรีชาสามารถด้านการเกษตร ทรงสนพระทัยและศึกษาการเกษตรอย่างลึกซึ้ง ได้พระราชทานแนวคิดและโครงการพระราชดำริต่างๆ กว่า ๓,๐๐๐ โครงการ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโครงการด้านการเกษตร เพื่อส่งเสริมและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนชาวไทย

เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติและแสดงความจงรักภักดี ในโอกาสพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๔๙ และในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ รัฐบาลจึงได้จัด **งานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙** ขึ้น ระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ - ๓๑ มกราคม ๒๕๕๐ บนพื้นที่ ๔๗๐ ไร่ ณ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ นับเป็นงานมหกรรมระดับโลกที่จัดขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ได้รับการรับรองจากสมาคมพืชสวนระหว่างประเทศ (Association of Horticulture Producers - AIPH) และสำนักงานมหกรรมโลก (Bureau of International Exposition - BIE) และได้รับการสนับสนุนจากสมาพันธ์ดอกไม้โลก (World Flower Council - WFC) และสมาคมพืชสวนนานาชาติ (International Society for Horticultural Science - ISHS) ที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของความพร้อมในการเป็นเจ้าภาพจัดงานของ

ประเทศไทยในการผลิตพรรณพืช พรรณไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้สมุนไพร ไม้สวนครัว ไม้แปลกหายาก ตลอดจนพืชผลทางการเกษตรสู่เวทีตลาดโลก รวมทั้งความพร้อมในการเตรียมงาน เตรียมสถานที่ ระยะเวลาในการจัดงาน และสารัตถะการนำเสนอในระดับสากล ความหลากหลายของพรรณพืชพรรณไม้ที่นำมาจัดแสดงกว่า ๒,๒๐๐ ชนิด จำนวนกว่า ๒ ล้าน ๕ แสนต้น ซึ่งนับว่าเป็นมหกรรมพืชสวนโลกเขตร้อนชื้นที่สมบูรณ์ที่สุดของโลก ภายใต้แนวคิดของงานว่า "เพื่อนำความรักสู่มนุษยชาติ" (To Express the Love for Humanity)

ชื่อ **"งานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙"** มาจากแนวคิดว่าราชพฤกษ์เป็นต้นไม้ประจำชาติไทย มีดอกเป็นพวงระย้าสีเหลืองสด อันเป็นสีแห่งพระพุทธศาสนา และเป็นสีประจำวันจันทร์ ซึ่งเป็นวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงนำเอา **"ราชพฤกษ์"** มาเป็นชื่อและตราสัญลักษณ์ของงาน โดยใช้รูปทรงของดอกราชพฤกษ์ที่พัฒนามาจากธรรมชาติจริงของดอกราชพฤกษ์ มีสีเหลือง ๕ กลีบ ส่วนเกสรของดอกราชพฤกษ์ได้รับการออกแบบให้อยู่ในรูปทรงของตัวเลข ๙ ไทย อันสื่อความหมายว่างานราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ เป็นงานมหกรรมที่จัดขึ้นเพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ แห่งพระบรมราชวงศ์จักรี เนื่องในโอกาสแห่งการเฉลิมฉลองที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา

ภายในงานมีการจัดแสดงความหลากหลายของพรรณพืชเป็นส่วนต่างๆ ๔ ส่วน คือ

ส่วน Royal Pavillion Zone เป็นที่ตั้งของ**หอคำหลวง** (Royal Pavillion) อาคารประธานของงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ สร้างขึ้นตามแบบสถาปัตยกรรมล้านนาอย่างสวยงาม บนเนื้อที่ประมาณ ๓,๐๐๐ ตารางเมตร ออกแบบและก่อสร้างโดยช่างรุ่ง จันตาบุญ สล่าชาวล้านนา ชั้นบนของหอคำหลวง ที่ผนังทั้ง ๓ ด้านตกแต่งด้วยจิตรกรรมฝาผนัง วาดโดยปรีชา เถาทอง ศิลปินแห่งชาติ เป็นภาพวาดเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจในการเสด็จเยี่ยมราษฎร พร้อมภาพแสดงพระราชจริยวัตรครั้งทรงพระเยาว์ ตรงกลางของโถงชั้นบนมีต้นไม้แห่งทศพิธราชธรรม ชื่อ **ต้นบรมโพธิสมภาร** ประกอบด้วยใบ ๒๑,๙๑๕ ใบ เท่ากับจำนวนวันที่ทรงครองราชย์ ชั้นล่างจัดแสดงนิทรรศการศิลปกรรมเฉลิมพระเกียรติ "นิทรรศการ ๖ ทศวรรษกษัตริย์นักพัฒนา" เป็นการแสดงนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านเกษตรกรรม และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ สะท้อน

ให้เห็นว่าพสกนิกรชาวไทยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภายใต้โครงการพระราชดำริต่างๆ ทำให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น หอคำหลวงนี้จะใช้เป็นสถานที่จัดนิทรรศการพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างถาวรในอนาคตเมื่อเสร็จสิ้นงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ แล้ว

บริเวณทางเข้าสู่หอคำหลวงหรือ**ลานราษฎร์เฉลิมพระเกียรติ** ตกแต่งด้วยซุ้มเฉลิมพระเกียรติ ๓๐ ซุ้ม ขนาบด้วยต้นราชพฤกษ์ตลอดสองข้างทาง แต่ละซุ้มมีกรอบพระบรมฉายาลักษณ์ ๔ ด้านติดกัน นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระบรมราโชวาท บนเส้นทางมีสวนถวายพระพร เป็นที่ตั้งของต้นโพธิ์ **ใต้ร่มพระบารมี** ซึ่งประชาชนและผู้เข้าชมงานสามารถแสดงความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยนำใบโพธิ์ที่เขียนคำถวายพระพรของตนไปติดที่ต้นโพธิ์ และเมื่อสิ้นสุดกำหนดจัดงานในเดือนมกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ จะนำใบโพธิ์ไปหล่อเป็นพระพุทธรูปน้อมเกล้าฯ ถวายต่อไป

ส่วนสวนเฉลิมพระเกียรติ มีทั้ง**สวนนานาชาติเฉลิมพระเกียรติ** ซึ่งมีประเทศต่างๆ ถึง ๓๓ ประเทศเข้าร่วมแสดงการจัดสวนไม้ดอกไม้ประดับและพืชสวนตามวัฒนธรรมหลากหลายของแต่ละประเทศ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างพระราชวงศ์ของประเทศที่ปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และ**สวนเฉลิมพระเกียรติประเภทองค์กร** ซึ่งองค์กรภาครัฐและเอกชนในประเทศไทยร่วมจัดรวม ๘๐ สวน โดยนำทฤษฎีการเกษตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกว่า ๘๐ ทฤษฎีมาเป็นแนวในการจัด เพื่อแสดงถึงพระอัจฉริยภาพที่ทรงคิดค้นทฤษฎีต่างๆ ด้านการเกษตรเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของปวงชนชาวไทย เช่น ทฤษฎีกำแพงมีชีวิตหรือหญ้าแฝก ทฤษฎีการปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก ทฤษฎีป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ทฤษฎีเกษตรผสมผสาน ทฤษฎีอธรรมปราบอธรรม (ผักตบชวา) ทฤษฎีกังหันชัยพัฒนา ทฤษฎีฝนหลวง เป็นต้น

ส่วนสวนไทย หรือสวนพรรณไม้เขตร้อนชื้น (Tropical garden) เป็นส่วนการแสดงของประเทศไทย

ที่รวบรวมของดีของไทยด้านพันธุ์ไม้ เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เป็นภูมิปัญญาของคนไทย ประกอบด้วย สวนผลไม้ สวนผัก สวนสมุนไพร สวนไม้น้ำ สวนบอนไซ เรือนกระจกปรับอุณหภูมิ ซึ่งทำเป็นโดมสำหรับพรรณไม้หายากในเขตร้อนชื้น เรือนไม้ร่ม อาคารปลูกพืชไร้ดิน อาคารไม้เมืองหนาว แสดงพืชเมืองหนาวที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงนำมาให้ชาวเขาปลูกทดแทนฝิ่น สวนต้นไม้ประจำจังหวัด สวนไม้ในวรรณคดี สวนต้นไม้ในพุทธประวัติ พืชพรรณไม้หายาก พันธุ์ไม้แปลก เป็นต้น นอกจากนั้น ยังมีส่วนการแสดงทฤษฎีการเกษตรแบบยั่งยืน สวนไม้ตัดดอกขนาดใหญ่ที่มีสีสันสวยงามผลัดเปลี่ยนตลอด ๙๒ วันของการจัดงาน และหอความรู้หรือหอเกียรติยศ ซึ่งใช้แสดงผลงานของบุคคลที่มีส่วนพัฒนาพืชสวนไทยให้เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ

สุดท้ายคือ**ส่วนการแสดงพิเศษ** มีสวนสวัสดีตั้งอยู่บริเวณทางเข้าส่วนสวนเฉลิมพระเกียรติ แสดงพรรณไม้จากโครงการหลวงกว่า ๓๐ ชนิด โดยเฉพาะสีเหลือง สวนล้านนาเวียงเจ็ดลิน แสดงพรรณไม้

ในเขตภาคเหนือ สวนเกษตรทฤษฎีใหม่ สวนใต้ร่มยาง สวนถวายพระพร สวนไม้ผลไทย โลกแมลง สวนสมุนไพร ประติมากรรมเฉลิมพระเกียรติจากประติมากรของประเทศไทยและต่างประเทศรวม ๒๐ คน เรือนไทย ๔ ภาค และอาคารเรือนไทยซึ่งเป็นเรือนหมู่เครื่องสับและเรือนเครื่องผูกโบราณ ใช้ไม้ไผ่และวัสดุในท้องถิ่นในการก่อสร้างโดยไม่ใช้ตะปู **หอชมวิวลานราชพฤกษ์** ซึ่งเปรียบเสมือนวงเวียนศูนย์กลางของงาน เป็นลานกิจกรรมกลางแจ้งที่แวดล้อมด้วยต้นราชพฤกษ์ จัดตั้งอัฒจันทร์ (Amphitheatre) มีการแสดงดนตรี ศิลปวัฒนธรรม งานรื่นเริง การแสดงพื้นบ้าน (Street Performance) ขบวนพาเหรดจากในประเทศและต่างประเทศ กว่า ๘๐๐ รายการ บริเวณจัดประชุมวิชาการเกษตรนานาชาติและสัมมนาเชิงวิชาการนานาชาติ **อาคารกล้วยไม้** (Orchid Pavillion) บนพื้นที่ ๔ ไร่ เป็นส่วนที่เรียกว่า Orchid of the World มีการจัดแสดงนิทรรศการ และประกวดกล้วยไม้ มีกล้วยไม้จากทั่วทุกมุมโลก ไม่ว่าจะเป็นพันธุ์พื้นเมืองหรือพันธุ์ลูกผสม รวมทั้งกล้วยไม้แปลกใหม่และหายากมาจัดแสดงถึง ๑๐,๐๐๐ พันธุ์ รวมกว่า ๕๐,๐๐๐ ต้น ในส่วนนี้ยังจัดให้มีสวนป่ากล้วยไม้เลียนแบบธรรมชาติที่ใหญ่ที่สุดของไทยแสดงให้ชมอีกด้วย

ศูนย์นิทรรศการ (Expo Center) มีอาคารนิทรรศการถาวรและอาคารนิทรรศการหมุนเวียนขนาดใหญ่บนพื้นที่กว่า ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตร ใช้สำหรับจัดนิทรรศการและหมุนเวียนเปลี่ยนไปทุกสัปดาห์ การประกวดต่างๆ เช่น การประกวดดอกไม้ ผัก ผลไม้นานาชนิด การประกวดภาพถ่ายในงาน อาคารจำหน่ายสินค้าโอทอป ตลาดไม้ดอกไม้ประดับ ภัตตาคาร ศูนย์อาหาร ศูนย์บริการผู้เข้าชมงาน ศูนย์บริการธุรกิจ และศูนย์สื่อมวลชน

การประกวดสวนนานาชาติ เป็นกิจกรรมเด่นกิจกรรมหนึ่งในงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ แบ่งการประกวดออกเป็น ๓ ประเภท และมีหลักเกณฑ์ว่าทุกประเทศที่เข้าประกวดต้องจัดสวน โดยแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของประเทศของตน และในขณะเดียวกันต้องบอกถึงความหมาย ให้ความรู้แก่ผู้เข้าชมโดยภาพรวม มีความคิดสร้างสรรค์ ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นงานฝีมือที่ประณีตสวยงาม และจะต้องดูแลรักษาสวนให้คงความงดงาม นับแต่วันแรกจนวันสุดท้าย เมื่อการจัดงานสิ้นสุดลง คณะกรรมการได้ประกาศผลสวนนานาชาติที่ได้รับรางวัล ดังนี้

- *สวนนานาชาติภายในอาคาร* มีประเทศที่เข้าร่วมประกวดรวม ๖ ประเทศ สวนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ได้แก่ สวนญี่ปุ่น ที่เน้นการจัดดอกไม้ที่ออกแบบแสดงถึงเอกลักษณ์และกิจกรรมที่หลากหลาย อันดับ ๒ ได้แก่ สวนบรูไน อันดับ ๓ สวนไนจีเรีย ซึ่งนำเสนอความอุดมสมบูรณ์ของพรรณพืชท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกันทางระบบนิเวศจากทั่วทั้งประเทศ

- *สวนนานาชาติภายนอกอาคารที่มีพื้นที่มากกว่า ๑,๐๐๐ ตารางเมตร* มีประเทศเข้าร่วมประกวดรวม ๘ ประเทศ สวนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศได้แก่ สวนประเทศญี่ปุ่น ภายใต้แนวคิด “สวนแห่งความโชคดี”

นำเสนอภูเขาไฟฟูจิ และดอกบัวไอโกะที่เพาะพันธุ์จากเมล็ดอายุกว่า ๒,๐๐๐ ปี อันดับ ๒ ได้แก่ สวนเนเธอร์แลนด์ ในแนวคิด "เพื่อนำความรักสู่มนุษยชาติ" ซึ่งมีการจำลองกังหันฮอลแลนด์ และดอกทิวลิป อันเป็นสัญลักษณ์ของประเทศมาจัดอย่างสวยงาม และอันดับ ๓ ได้แก่ สวนของประเทศจีน โดยนำความโดดเด่นของสถาปัตยกรรมสมัยราชวงศ์ถัง มาเป็นแนวในการจัด มีการใช้วัสดุก่อสร้าง รวมทั้งช่างฝีมือที่ล้วนนำมาจากจีนทั้งสิ้น

- สวนนานาชาติภายนอกอาคารที่มีพื้นที่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ตารางเมตร มีประเทศเข้าร่วมประกวด รวม ๑๕ ประเทศ สวนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ได้แก่ สวนจากประเทศแอฟริกาใต้ ที่นำเสนอสวนสไตล์โมเดิร์น ผสมผสานกับแนววิถีชีวิตดั้งเดิม อันดับ ๒ ได้แก่ สวนเบลเยียม ที่แสดงถึงงานศิลปะร่วมสมัย โดยจำลองรูปของเปลือกหอยทำจากดอกอาซาเลีย ซึ่งเป็นดอกไม้ประจำท้องถิ่นของเบลเยียมหลากหลายสี อันดับ ๓ ได้แก่ สวนภูฏาน ซึ่งจำลองเทือกเขาหิมาลัยมาไว้ในการจัดสวน สะท้อนแนวคิด "อยู่อย่างกลมกลืนกับธรรมชาติ" เน้นความสงบง่ายตามหลักปรัชญาแห่งพระพุทธศาสนา

อาจกล่าวได้ว่า การจัดงานพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ ครั้งนี้ ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการแสดงศักยภาพการเป็นเจ้าภาพของประเทศในทุกด้านอย่างดียิ่ง มีผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมงานมากถึง ๓,๗๘๑,๖๒๔ คน เป็นชาวต่างชาติประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คน มียอดบริจาคใบโพธิ์แห่งความจงรักภักดีทั้งหมด ๑๗๙,๕๐๐ ใบ ซึ่งคณะกรรมการจัดงานได้นำไปหล่อพระพุทธรูปเฉลิมพระเกียรติ "สมถวิปัสสนากรรมฐาน" น้อมเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว "กษัตริย์เกษตร" ผู้ทรงสถิตในดวงใจของชาวไทยทั้งปวงได้ถึง ๒ องค์

ข้อมูลอ้างอิง

๑. อนุสาร อ.ส.ท. ปีที่ ๔๗ ฉบับที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ เรื่องดอกไม้บานรับงานพืชสวนโลก
๒. ฝ่ายประชาสัมพันธ์กิจกรรมและปฏิบัติงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙
๓. http://www.royalfloraexpo.com/thai/program_activities/index.asp
๔. http://www.ezytrip.com/festival/royal_flora.htm
๕. หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับประจำวันพฤหัสบดีที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
๖. ข่าวประชาสัมพันธ์มหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๐ ของกรมวิชาการเกษตร

ขอขอบคุณ นายธีระวัฒน์ กิตติชัยณรงค์
สมาพันธ์สมาคมการถ่ายภาพแห่งประเทศไทย และ กรมวิชาการเกษตร ผู้ให้ความอนุเคราะห์ภาพถ่าย

ประติมากรรมกับสิ่งแวดล้อมนานาชาติเฉลิมพระเกียรติฯ เนื่องในโอกาสงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ๒๕๔๙

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ถนอมจิตร์ ชุ่มวงศ์**

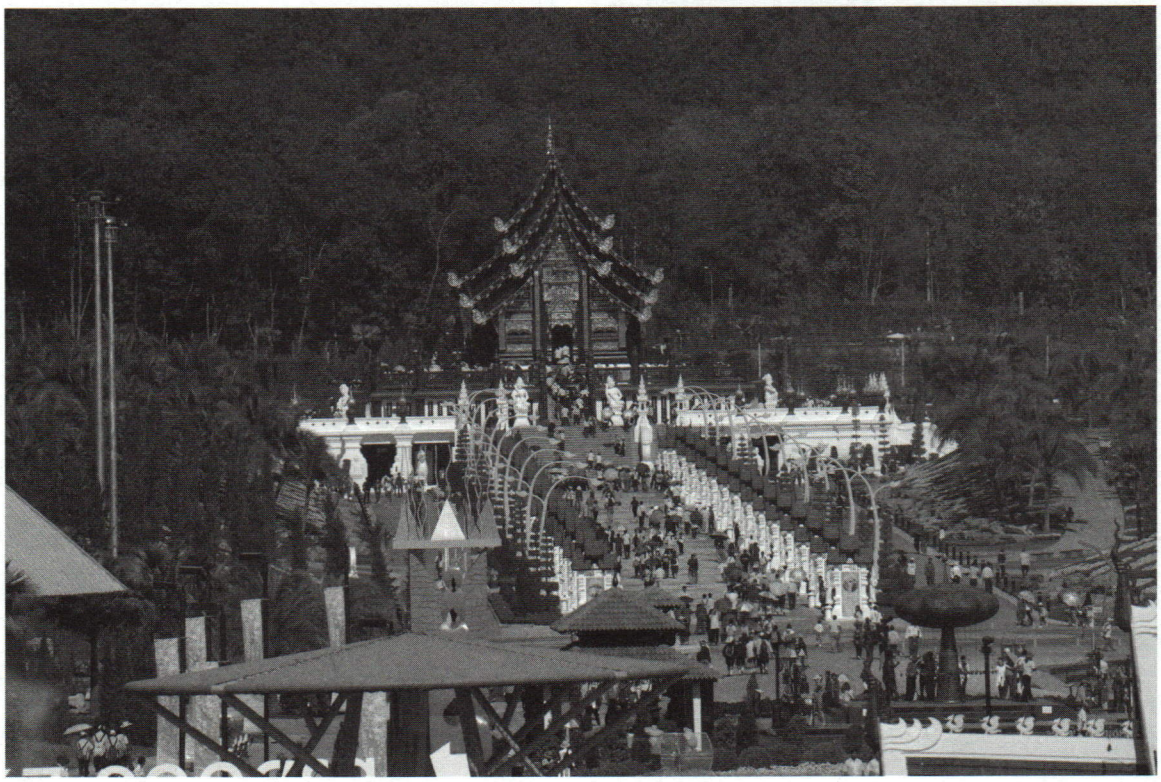

งานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ ซึ่งจัดขึ้นเนื่องในโอกาสงานพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี นอกจากจะมีพรรณไม้สวยงามหลากหลายและการจัดสวนประจำชาติของแต่ละประเทศถึง ๓๓ ประเทศแล้ว ยังมีการจัดแสดงประติมากรรมเฉลิมพระเกียรติฯ ในแนวคิดเรื่อง**ประติมากรรมกับสิ่งแวดล้อมนานาชาติ** โดยมหาวิทยาลัยศิลปากรและสมาคมประติมากรไทย ได้ร่วมกันเชิญศิลปินตัวแทนของประเทศไทย ๑๐ คน และศิลปินนานาชาติ ๑๐ คนจาก ๑๐ ประเทศ ได้แก่ โบลิเวีย รัสเซีย โครเอเทีย ญี่ปุ่น อินเดีย แคนาดา อิตาลี เม็กซิโก เกาหลี และสหรัฐอเมริกา สร้างสรรค์งานประติมากรรมร่วมสมัยติดตั้งไว้ในบริเวณงานด้วย

การเชิญศิลปินจากหลายประเทศทั่วโลก มาสร้างสรรค์ประติมากรรมร่วมกันโดยลักษณะรูปแบบร่วมสมัย (contemporary)ซึ่งมีรูปแบบและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ วัตถุประสงค์ของโครงการหรือเทศกาล เป็นกิจกรรมลักษณะหนึ่งที่นิยมจัดขึ้นร่วมกับกิจกรรมอื่นในโครงการใหญ่ๆ ระดับนานาชาติ และเป็นที่นิยมกันทั่วโลก เพราะเป็นกิจกรรมที่แสดงให้เห็นมิตรภาพของศิลปะและวัฒนธรรมที่เชื่อมประสานให้เกิดความแน่นแฟ้นบนความแตกต่างและหลากหลายของรูปแบบและวัฒนธรรมของแต่ละชนชาติ การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมของแต่ละชาติเป็นการตอกย้ำให้เกิดความรู้สึกถึงความรักและหวงแหนในวัฒนธรรมของตนเอง และเลือกนำวัฒนธรรมที่ดีงาม

* คณะจิตรกรรมและประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร

ศราวุธ ดวงจำปา
ผลงานชื่อ ใต้ร่มพระบารมี
(Under Prestige of His Majesty the King)

กมล ทัศนาญชลี
ผลงานชื่อ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (The Great King)

มาส่งเสริมในวัฒนธรรมของตนเองให้มีความสวยงามและสมบูรณ์ ทั้งในรูปแบบและความคิดในลำดับต่อไป

งานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ เป็นการจัดบริเวณพื้นที่แวดล้อมด้วยพืชพรรณไม้ต้นและไม้ดอกนานาชนิดจากทั่วโลกนำมาประดับตกแต่งทั่วบริเวณพื้นที่ที่ได้ออกแบบไว้ โดยมีเนื้อหาตามธรรมชาติของแต่ละพืชพรรณแต่ละท้องถิ่น และวัฒนธรรมความเชื่อของประชาชนแต่ละประเทศ แสดงให้เห็นถึงความเด่นชัดของแต่ละชนชาติและพืชพรรณประจำท้องถิ่นแต่ละประเทศเป็นความสวยงามที่ลงตัว อย่างไรก็ตาม การกำหนดพื้นที่ว่างสนามหญ้า และถนน ซึ่งไม่มีความน่าสนใจ ผู้คนจะมองผ่านเพราะไม่มีสิ่งอื่นใดที่เป็นจุดรวมสายตา การนำประติมากรรมมาติดตั้งบริเวณดังกล่าวจึงสร้างความเด่นชัดและสีสันให้กับบริเวณพื้นที่ อีกทั้งสร้างความอัศจรรย์ใจแก่ผู้คนได้เป็นอย่างดี

ประติมากรรมรูปแบบลักษณะร่วมสมัย จำนวน ๒๐ ชิ้น ที่สร้างขึ้นโดยศิลปินไทย ๑๐ คนและศิลปินนานาชาติ ๑๐ คน ถูกนำไปติดตั้งตามจุดต่างๆ ทั่วบริเวณ ลักษณะประติมากรรมที่หลากหลายรูปแบบตามที่ศิลปินแต่ละคนจะออกแบบโดยขึ้นอยู่กับความถนัดและความคิดสร้างสรรค์เฉพาะของแต่ละคน ผลงานบางชิ้นสร้างความเข้าใจในเนื้อหา บางชิ้นสร้างความแปลกใจให้แก่ผู้เข้าชม และบางชิ้นสร้างความประหลาดใจ แต่ผลงานทุกชิ้นก็มีป้ายชื่อและแนวความคิดที่อธิบายให้ผู้คนได้คลายความสงสัย สร้างการเรียนรู้ และน่ารื่นรมย์แก่ผู้ดูได้เป็นอย่างดี

เมื่อเดินเข้าประตูด้านหน้าทางเข้า มีรูปทรงประติมากรรมมีลักษณะเหมือนโครงสร้างของร่มขนาดใหญ่ แต่ละก้านร่มจะประดับด้วยรูปทรงต่างๆ เป็นลักษณะเรขาคณิตตกแต่งด้วยสีต่างๆ อย่างสวยงาม **ใต้ร่มพระบารมี** (Under Prestige of His Majesty the King) เป็นชื่อของผลงานชิ้นนี้ ผลงานของ ศราวุธ ดวงจำปา โดยแนวคิดจะกล่าวถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงไว้ด้วยทศพิธราชธรรมอันเป็นที่พึ่งของประชาชนที่เดือดร้อนทุกหมู่เหล่า ปกป้องคุ้มครองให้ความร่มเย็นแก่นานาประชาราษฎร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (The Great King) ชื่อผลงานของ กมล ทัศนาญชลี ศิลปินแห่งชาติ ติดตั้งหลังประตูทางเข้า ลักษณะของรูปทรงเหมือนเนินเขาที่ซ้อนกัน ๓ ลูก ลูกบนสุดจะเจาะรูเป็นตัวเลข ๖๐ ซึ่งหมายถึง ๖๐ ปี การครองราชย์ ถัดลงมาเป็นบทกวีนิพนธ์ของ เนาวรัตน์ พงศ์ไพบูลย์ ศิลปินแห่งชาติ ผลงานชิ้นนี้จึงเป็นการทำงานร่วมกันของศิลปินแห่งชาติในสาขาทัศนศิลป์กับสาขาวรรณศิลป์ โดยมีความหมายสอดคล้องกับงานเฉลิมฉลอง

หอคอยฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี (The 60th Anniversary Tower) ผลงานของ Ted Carrasco จากโบลิเวีย ลักษณะของรูปทรงประติมากรรมได้มาจากรูปทรงสถาปัตยกรรมไทย เช่น สถูปเจดีย์ จำนวน ๖ ชั้น ในแต่ละชั้นจะเป็นตัวแทนระยะเวลา ๑๐ ปี ของการครองราชย์ จากลักษณะของรูปทรงที่พุ่งขึ้นไปเป็นเส้นตรงสู่เบื้องบน ให้ความรู้สึกส่งขึ้นไปยัง

Ted Carrasco [Bolivia]
ผลงานชื่อ The 60th Anniversary Tower

ชั้นสูงของชีวิตระดับจิตวิญญาณ

ผลงานของศิลปินชาวอินเดีย Janak Jhankar Narzary ชื่อผลงาน **วัฒนธรรมชั้นสูงแห่งห้วยเขาลำธาร** (The Towering Culture on River Valleys) มีแนวคิดที่กล่าวถึงอารยธรรมและวัฒนธรรมที่สำคัญของมนุษย์ได้มีการพัฒนาจากแม่น้ำสายต่างๆ ของโลก ด้วยภาวะความทันสมัยทำให้ความเจริญรุ่งเรืองขยายออกไปยังทุกแห่งหน รูปทรงประติมากรรมประกอบด้วยรูปทรงเสาหลัก ๒ ต้นขนาบกัน มีพื้นผิวที่เป็นตัวก่อกำเนิดของแม่น้ำที่ไหลมาจากขุนเขาอันสูงชัน มีรูปทรงปิรามิดทั้ง ๕ และเส้นคดโค้งที่พุ่งขึ้นเปรียบดังความสำเร็จของวัฒนธรรม และจำนวนทั้ง ๕ แทนด้วยองค์ประกอบทั้ง ๕ คือ อากาศ น้ำ ไฟ โลก และอวกาศ

ผลงานชื่อ **ระฆังแห่งพรหมวิหาร ๔** (Bell of Bhrom Viharn 4) ของ วิชัย สิทธิรัตน์ รูปทรงโครงสร้างโดยรวมดังรูปสถูปเจดีย์ และมีรูปทรงกลม ตัด ผ่า แยก ตามจังหวะที่เหมาะสม โดยให้รูปเป็นทรงกลม ซึ่งแทนความหมายถึงระฆังที่แขวนไว้ในเจดีย์ แนวคิดผลงานชิ้นนี้น่าสนใจ โดยกล่าวถึง พระพุทธองค์ตรัสไว้ว่า บิดามารดาคือพรหมของบุตร อันมีความหมายว่าคุณธรรมของพ่อแม่นั้นเปรียบดังพรหมธรรม อันประกอบไปด้วย เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา มอบให้แก่ลูกอันเป็นที่รักของตนเสมอ ศิลปินได้เลือกนำรูปทรงระฆังซึ่งให้ความหมายถึง ความรัก ความสงบ และความศักดิ์สิทธิ์มาสร้างสรรค์เป็นภาษาประติมากรรม อันมีสาระคุณของพรหมธรรมซึ่งเป็นคุณธรรมสูงสุดของบิดามารดา

รวมพลังสร้างสรรค์ (Power of Unity) เป็นผลงาน ของ ชำเรือง วิเชียรเขตต์ ศิลปินแห่งชาติ ขนาดของผลงานสูง ๙ เมตร วัสดุโลหะเหล็ก ทาด้วยสีเหลืองเด่นสดใส ลักษณะประติมากรรมรูปทรงกระบอกเรียบง่าย เจาะรูระหว่างด้านบนและล่าง ผ่าทะลุจดถึงรูที่เจาะทั้งด้านบนและด้านล่าง นำมาวางเรียงกัน จำนวน ๙ ท่อน ไล่ลำดับต่ำสูงชนกัน ในความหมายแต่ละท่อนหมายถึงมนุษย์ที่มีความประสานกัน กลมกลืนกัน และให้ความหมายคือการรวมพลังสู่ความเจริญก้าวหน้า

ใกล้กันมีผลงานชื่อ **ความอุดมสมบูรณ์** (Fertility) ของ พีระพงษ์ ดวงแก้ว ขนาดความสูง ๗ เมตร วัสดุโลหะเหล็ก ทาสีแดง เหลือง และสีเงิน ลักษณะรูปทรงเป็นรูปไข่พวยพุ่งสู่เบื้องบน รูปทรงแกนกลางเป็นลวดลายที่แสดงถึงศิลปวัฒนธรรม มีลวดลายที่เหมือนรวงข้าวห่อหุ้มภายนอกของรูปทรงซึ่งศิลปินแทนสัญลักษณ์ของพืชพรรณธัญญาหาร เมื่อดูโดยรวมทั้งหมดให้ความรู้สึกสดใสด้วยสีสัน ให้ความรู้สึกแข็งแรงมั่นคงด้วยรูปทรงที่เป็นทรงกลม แต่ก็ให้ความรู้สึกถึงความอ่อนหวานในตัวด้วยลวดลายด้วย

ผลงานชื่อ **ไท** (Thai) ในที่นี้หมายถึงความอิสระเสรี เป็นผลงานของ เข็มรัตน์ กองสุข ศิลปินชั้นเยี่ยม สาขาประติมากรรม พ.ศ. ๒๕๓๘ แนวความคิดที่กล่าวถึง "ความอิสระแห่งสัมพันธภาพในสังคมนั้นเป็นพื้นฐานและพัฒนาถึงสันติสุขและพอเพียงในที่สุด" สั้นๆ แต่ได้ใจความที่ชัดเจน รูปทรงประติมากรรมประกอบด้วยรูปทรงกล่องสี่เหลี่ยมและโค้งเว้า บางด้านถูกเจาะให้มีพื้นที่ว่างของกล่องด้วยจังหวะที่ถูกกำหนดไว้อย่างลงตัว มีจำนวน ๕ กล่อง วางเรียงซ้อนกันอย่างเหมาะสม

พีระพงษ์ ดวงแก้ว
ผลงานชื่อ ความอุดมสมบูรณ์ (Fertility)

ความอุดมสมบูรณ์ (Fertility) ผลงานของ ทวีรัชนีกร ขนาดของผลงานสูง ๗ เมตร วัสดุโลหะเหล็ก ลักษณะของรูปทรงเมื่อดูแล้วรู้สึกว่ามีชีวิต ซึ่งศิลปินได้แรงดลบันดาลใจจากนกเงือก อันเป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์ของป่า จากการคาบผลของพันธุ์ไม้ให้แพร่พันธุ์ไปได้ไกลทำให้ป่าขยายขอบเขตไปได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในเชิงอนุรักษ์ป่าแก่เยาวชน ด้วยลักษณะของเส้นโครงสร้างให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวและมีชีวิตสมดังแนวคิดของศิลปินได้อย่างลงตัว

พลังแห่งจักรวาล (Power of Universe) ผลงานของ นนทิวรรธน์ จันทนะผะลิน ผลงานมีความสูง ๙ เมตร ลักษณะของรูปทรงประติมากรรมเสมือนกับต้นไม้ที่รับสายลมเพื่อให้รู้สึกถึงความมีชีวิตเมื่อยามต้องลม เปรียบดังความดีที่มีอยู่ภายในไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่า จะรู้ก็ต่อเมื่อมีการกระทำ แนวความคิดกล่าวถึงพลังในจักรวาลมีความเชื่อมโยงกันทำให้เกิดความเคลื่อนไหวของสรรพสิ่ง เป็นพลังที่มิอาจเห็นได้ด้วยการมองเห็นตราบจนกระทั่งมีวัตถุมาเป็นสื่อกลาง ประติมากรรมชิ้นนี้เป็นการแสดงออกซึ่งการเคลื่อนไหวของสายลม มีวัตถุรอรับสายลมและแสดงอาการเคลื่อนไหวประกอบกับเสียงระฆังขนาดเล็กที่สามารถรับได้ด้วยสายตาและรับรู้ได้ด้วยการได้ยิน

ความงอกงาม (The Exuberance) ผลงานของ วิโชค มุกดามณี ขนาดของผลงานสูง ๖ เมตร วัสดุโลหะเหล็ก ทาสีแดงสดใส รูปทรงประติมากรรมเป็นแผ่นประกอบกัน บิดโค้งเชื่อมต่อกันเป็นเกลียว พื้นผิวเจาะเป็นลายอิสระ โดยทั่วไปให้รู้สึกเหมือนพื้นผิวของใบของกลีบดอกไม้ที่พวยพุ่งขึ้นเบื้องสูง ซึ่งในแนวความคิดจะกล่าวถึงพืชพันธุ์ที่กำลังงอกงามอยู่ และแตกหน่องอกงามขึ้นอีก เป็นแรงบันดาลใจจากความคิดที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงห่วงใยเมล็ดพันธุ์ทุกพื้นที่ในโครงการพระราชดำริ พืชพันธุ์เหล่านี้จะค่อยๆ แตกหน่อขึ้นมาเป็นสัญลักษณ์ของความเจริญเติบโตที่แทนค่าความหมายของการมีชีวิต

ไตรมาส (Three Lives) ผลงานของ อินสนธ์ วงศ์สาม ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม) ขนาดความสูงของผลงาน ๙ เมตร วัสดุโลหะเหล็ก ทาสีน้ำเงิน ลักษณะรูปทรงประติมากรรมชิ้นนี้เมื่อดูแล้วให้รู้สึกสงสัยเป็นอันมาก มันเหมือนจะใช้ประโยชน์อะไรสักอย่าง เป็นเครื่องมือ เป็นอุปกรณ์ หรือสิ่งประดิษฐ์ที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิต มีด้วยกัน ๓ ชิ้นและรูปทรงเหมือนกันทั้ง ๓ ชิ้น ในที่นี้อาจหมายถึงความไม่สำคัญของรูปทรง การใช้ประโยชน์สำคัญกว่า สิ่งที่จะใช้ประโยชน์บางครั้งไม่มีความต้องการนั้นก็หมายความว่าไม่จำเป็นต้องมีรูปทรง และไม่จำเป็นต้องใช้เพราะไม่ต้องการ อาจจะคล้ายกับแนวความคิด คือ

ชาติที่ ๑ กลับมาเกิด
ชาติที่ ๒ ไม่แน่นอน
ชาติที่ ๓ หลุดพ้น

แหวนแห่งกษัตริย์ (The Royal Ring) ผลงานของ Ante Marinovic จาก โครเอเทีย ลักษณะประติมากรรมเป็นวงแหวน โดยมีเศษหนึ่งส่วนสี่ที่บิดครึ่งเกลียวและเป็นสีเหลืองทอง ส่วนตัวแหวนเป็นสีเงิน มีขนาดความสูง ๗ เมตรตามเส้นผ่าศูนย์กลาง แนวความคิดกล่าวว่า ในวงจรชีวิตหรือจิตวิญญาณมีการสร้างสรรค์ให้มีความแตกต่างมากมายเหลือคณาที่ให้เรา

เข้าใจถึงการมีชีวิตอยู่ของเรา ประติมากรรมแหวนแห่งกษัตริย์ แสดงให้เห็นความอัศจรรย์ที่อาจเป็นไปได้ในกระบวนการนั้น ส่วนตัดด้านหนึ่งของวงกลมเป็นสัญลักษณ์ของปีทอง หรือสิ่งที่ดีที่สุดที่เราทำให้สำเร็จ ลักษณะของรูปทรงที่เป็นเรขาคณิตให้ความรู้สึกเรียบง่าย แต่ก็ให้พลังที่รุนแรงด้วยทิศทางที่ชัดเจนของเส้นและรูปทรง

การดำรงอยู่ของมนุษย์ (The Existence of Life) ผลงานของ Kamijo Fumilo ศิลปินจากประเทศญี่ปุ่น ขนาดความสูง ๗ เมตร วัสดุโลหะเหล็ก ทาสีเหลือง ลักษณะของรูปทรงเหมือนชีวิตด้วยเส้นแกน โครงสร้างภายในที่บิดและคดให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวในที แนวคิดกล่าวว่า มนุษย์คือผู้ซึ่งอยู่ในวัฏจักรแห่งกาลเวลาและธรรมชาติ

ประตูแห่งแสงอาทิตย์ (The Sun Gates) ผลงาน ของ Oleg Slepov ศิลปินจากประเทศรัสเซีย ขนาดความสูง ๑๒ เมตร วัสดุโลหะเหล็ก ทาสีแดงและสีเหลือง ลักษณะของประติมากรรมเป็นรูปทรงเหมือนประตูที่มีความสูงของเสาทั้งสองข้าง ในส่วนบนของประตูมีดวงอาทิตย์สีเหลืองทองอยู่ระหว่างกลางของเสาที่มีความห่างพอดีกับดวงอาทิตย์ ดูแล้วให้รู้สึกว่าดวงอาทิตย์กำลังจะลอยขึ้น และในขณะเดียวกันก็ให้รู้สึกว่ากำลังจะลอยลงมาด้วยเส้นตรงของเสาที่อยู่สองข้าง ทำให้รู้สึกเป็นเช่นนั้น

ความสมานฉันท์ (The Harmony) ผลงานของ Sim Jung Soo จากประเทศเกาหลี ขนาดความสูง ๗ เมตร วัสดุโลหะเหล็ก ทาสีเหลืองด้านนอกและสีขาวด้านใน ลักษณะประติมากรรมประกอบด้วยรูปทรง ๔ ชิ้น หรือสี่ส่วนประกอบกันจึงจะเป็นรูปทรงที่สมบูรณ์ จะขาดชิ้นใดชิ้นหนึ่งมิได้ ลักษณะรูปแบบนำมาจากรูปร่างของดอกบัว ความปลาบปลื้มปีติของดอกบัวมีการเปลี่ยนแปลงทีละเล็กละน้อยไปสู่แบบของสถาปัตยกรรม ประติมากรรมนี้เป็นความกลมกลืนของมนุษย์และธรรมชาติที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

วงดนตรีแห่งผู้ทำฝน (The Rainmaker's Symphony) ผลงานของ Marcela Luna และ Alber De Matties จากสหรัฐอเมริกา ขนาดของผลงานสูง ๗ เมตร วัสดุโลหะเหล็ก ทาสี การกำหนดรูปทรงที่เป็นเส้นตรงและอยู่ในแนวตั้งและมีจำนวนที่ซ้ำกัน มีขนาดความยาวและเล็กใหญ่วางตามลำดับของขนาด การแบ่งรูปทรงเป็น ๒ ชิ้นโดยมีที่ว่าง(Space)เป็นตัวแบ่งเพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างในความกลมกลืนกัน ระหว่างสองด้านของรูปทรง มีรูปทรงที่ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวถูกนำติดกับรูปทรงที่เป็นแผ่นที่ตั้งตรงซึ่งให้ความรู้สึกแข็งแรง ศิลปินได้แรงบันดาลใจจากปีแห่งการเฉลิมฉลองพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ความรู้สึกและศรัทธาในความเป็นผู้นำและการทุ่มเทเสียสละอุทิศพระองค์เพื่องาน พระปรีชาสามารถในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านดนตรี และความมีชื่อเสียงในเรื่องของเทคโนโลยีการทำฝนเทียม ในผลงานประติมากรรม ศิลปินได้ให้รูปทรงและใช้สีต่างๆ แทนความหมายคือ สีฟ้า แทนราชวงศ์จักรี สีเหลือง หมายถึงพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสีเขียว แสดงถึงความสงบและความอุดมสมบูรณ์ของประเทศภายใต้แนวทางของพระองค์ ในรูปทรงประติมากรรมแสดงให้เห็นถึงความเป็นแบบอย่างของกษัตริย์ พระองค์

Marcela Luna and Alber De Matties [USA]
ผลงานชื่อ วงดนตรีแห่งผู้ทำฝน
(The Rainmaker's Symphony)

ทรงอยู่ใจกลางรอบรัศมีสีเหลือง มีทางผ่านกลางอันเป็นสัญลักษณ์แทนความจริงภายในและภายนอกของการสร้างสรรค์

ย้อนไปในอดีต ที่จังหวะของเวลา (At The Rhythm of Time; the Ascent) ผลงานของศิลปินจากประเทศแคนาดา ชื่อ Roger Lapalme และ Lucie Dumont ขนาดของผลงานสูง ๗ เมตร วัสดุโลหะเหล็กทาสี ลักษณะรูปทรง ประกอบด้วยเสาสองแท่ง แท่งหนึ่งเป็นแบบเส้นตรง อีกแท่งหนึ่งมีฐานใหญ่มีส่วนปลายเล็กวิ่งเข้าหาส่วนกลาง ตรงกลางระหว่างเสามีรูปทรงลักษณะเหมือนเข็มบอกเวลาซึ่งให้ความรู้สึกว่าเคลื่อนไหว เมื่อดูโดยรวมจะให้ความรู้สึกถึงความมั่นคงแข็งแรงและให้ความรู้สึกเที่ยงตรงในแนวคิดของประติมากรรมซึ่งถูกสร้างสรรค์อย่างประณีตเปรียบดังหน้าที่และวิจารณญาณแห่งการปกครองโดยกษัตริย์ของไทย การวางรูปแบบและปริมาตรที่เป็นแรงบันดาลใจในเรื่องการปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ดังนี้

- ความบริสุทธิ์ ความสูงศักดิ์ ความภาคภูมิ ความมั่นใจ อำนาจ
- การคงอยู่และความยั่งยืน
- รากฐานแห่งปรัชญา ความสงบสุขแห่งสังคม และกฎเกณฑ์มาตรฐาน

ครบรอบ ๘๐ ปี (80th Anniversary) ศิลปินจากประเทศเม็กซิโก ชื่อ Miguel Hernandez Urban ประติมากรรมชิ้นนี้มีความสูง ๗ เมตร วัสดุโลหะเหล็กทาสีฟ้า สีเหลือง สีขาว และสีแดง เป็นประติมากรรมเพื่อการระลึกถึง หมายถึง พระชนมพรรษาครบ ๘๐ พรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และการครองราชย์ครบ ๖๐ ปี ประติมากรรมชิ้นนี้มีแนวความคิดอย่างเป็นทางการที่รวมเอาองค์ประกอบ ๔ ประการด้วยกันคือ ในแต่ละอันจะแบ่งเท่าๆ กันแทนด้วยแต่ละ ๒๐ ปี ของพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รูปแบบเป็นโค้งครึ่งวงกลม โดยทำหน้าที่เป็นตัวปกป้องประเทศไทยในช่วงระหว่างรัชสมัยที่ผ่านมา ๖๐ ปี ที่ประสานสามัคคี และความสนุกสนานอันสะท้อนมาจากชีวิตประจำวัน การเต้นรำหมายถึงประเทศไทย

Bettino Francini [Italy]
ผลงานชื่อ สหัสวรรษ (Millennium)

สหัสวรรษ (Millennium) ผลงานของ Bettino Francini จากประเทศอิตาลี รูปทรงของประติมากรรมเป็นลักษณะเหมือนประตู ซึ่งมีความหมายในหน้าที่คือเป็นทางเข้าและเป็นทางออกของพื้นที่ ๒ พื้นที่ โดยมีประตูเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ทั้งสอง ขนาดของผลงานมีความสูง ๙ เมตร วัสดุแผ่นเหล็ก ทาสีแดง น้ำเงิน และขาว ซึ่งเป็นสีธงชาติไทย ประติมากรรมถูกแบ่งเป็น ๓ ชิ้นโดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในปีมหามงคลแห่งการครองราชย์ที่ยาวนานและรุ่งเรืองไปไกล *ชิ้นที่ ๑* เป็นเสาที่เป็นตรา มีแผ่นเหล็กจำนวน ๖๐ แผ่น หมายถึง ๖๐ ปีแห่งการครองราชย์ *ชิ้นที่ ๒* เป็นเสาอีกด้านหนึ่งที่ประกอบด้วยแผ่นเหล็กสี่เหลี่ยมจำนวน ๘๐ แผ่น อันแสดงถึงพระชนมพรรษาครบ ๘๐ พรรษา ในพุทธศักราช ๒๕๕๐ *ชิ้นที่ ๓* เป็นส่วนโค้งที่อยู่ด้านบนวางเชื่อมทั้ง ๒ ชิ้น ซึ่งแทนความปรารถนาให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระชนมพรรษาที่ยาวนานและทรงพระเกษมสำราญ

ประติมากรรมทุกชิ้นล้วนแสดงถึงการเฉลิมฉลองแด่องค์พระมหากษัตริย์อันเป็นที่รักของปวงชนชาวไทยและอีกหลายประเทศทั่วโลก การสร้างสรรค์ประติมากรรมเพื่อวัตถุประสงค์ที่แสดงถึงพระเกียรติคุณที่แผ่ไพศาลให้ปรากฏและบันทึกสู่คนรุ่นหลังในรูปแบบของศิลปกรรมถาวรที่ติดตั้งในสถานที่สาธารณะ

นิทรรศการมหัศจรรย์แห่งภาพถ่าย

และการประกวดภาพถ่ายงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙

สมาพันธ์สมาคมการถ่ายภาพแห่งประเทศไทย

ในโอกาสงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพุทธศักราช ๒๕๔๙ รัฐบาลได้จัดงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ ขึ้นระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ถึง วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๐ ณ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงพระกรุณาและทรงห่วงใยเกษตรกรไทยอยู่เป็นนิจ และเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพในด้านการเกษตรกรรมที่ทรงคิดค้นโครงการในพระราชดำริต่างๆ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และอำนวยประโยชน์สุขให้แก่ปวงชนชาวไทย อันนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

งานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ จัดแสดงบนพื้นที่รวม ๔๗๐ ไร่ โดยได้รับการรับรองจากสมาคมพืชสวนระหว่างประเทศ (Association of Horticulture Producers- AIPH) และสำนักงานมหกรรมโลก (Bureau of International Exposition-BIE) เป็นงานแสดงความหลากหลายของพืชพรรณไม้ต่างๆ กว่า ๒,๒๐๐ ชนิด จำนวนกว่า ๒,๕๐๐,๐๐๐ ต้น นับเป็นมหกรรมพืชสวนโลกเขตร้อนชื้นที่สมบูรณ์ที่สุดของโลก และเปิดโอกาสให้ประเทศต่างๆ องค์กรภาครัฐ เอกชน ตลอดจนบริษัทมหาชน และรัฐวิสาหกิจ ได้มีส่วนร่วมเฉลิมพระเกียรติและแสดงความจงรักภักดีด้วยการจัดสวน และจัดแสดงกิจกรรมประเภทต่างๆ ภายในงาน อีกทั้งยังมีการแสดงศิลปวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ ทั่วโลกตลอดระยะเวลาการจัดงาน จึงนับว่างานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ครั้งนี้เป็นงานที่สวยสดงดงามที่สุดงานหนึ่งของโลก และเป็นงานมหกรรมระดับโลกที่จัดขึ้น

เป็นครั้งแรกในประเทศไทย นอกจากความงดงามของพืชพรรณไม้นานาชนิดที่มีความงดงามตามธรรมชาติแล้ว ยังมีสิ่งปลูกสร้างที่น่าสนใจและทัศนียภาพที่งดงามอันเป็นภาพแห่งความทรงจำที่มีคุณค่ายิ่งและควรแก่การเก็บรักษาไว้

สมาพันธ์สมาคมการถ่ายภาพแห่งประเทศไทย และกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงเห็นสมควรจัดให้มีนิทรรศการ **"มหัศจรรย์แห่งภาพถ่ายงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙"** (Amazing Photo Images of Royal Flora Ratchaphruek 2006 Exhibition) ด้วยเล็งเห็นถึงคุณค่าของภาพถ่ายภายในงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ ว่าหากได้รับการบันทึกโดยมุมมองของนักถ่ายภาพไทยทั่วประเทศก็จะได้ภาพถ่ายที่งดงามและทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของชาติ อีกทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้นักถ่ายภาพไทยและประชาชนชาวไทยที่รักในการถ่ายภาพ ได้มีส่วนร่วมแสดงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

ที่ได้พระราชทานพระเมตตาแก่วงการถ่ายภาพไทยอย่างหาที่สุดมิได้ ตลอดจนทรงใช้การถ่ายภาพในการเก็บบันทึกข้อมูลเพื่อเป็นหลักฐานและแนวทางในการพัฒนาประเทศชาติ ดังจะเห็นได้จากโครงการในพระราชดำริที่ทรงคิดค้นก่อตั้งเพื่ออำนวยประโยชน์สุขให้แก่ประชาชนชาวไทยอย่างยั่งยืน นิทรรศการดังกล่าวจัดแสดง ณ อาคารนิทรรศการหมุนเวียน ๒ ในบริเวณงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ ถึง ๑๖ มกราคม ๒๕๕๐ โดยได้รับความร่วมมือจากสมาคมธุรกิจการถ่ายภาพ สมาคมถ่ายภาพสยามคัลเลอร์สไลด์ สมาคมช่างภาพสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย สมาคมถ่ายภาพกรุงเทพฯ และ ชมรมธุรกิจการถ่ายภาพจังหวัดเชียงใหม่ ด้านงบประมาณได้รับการสนับสนุนจากสมาพันธ์สมาคมการถ่ายภาพแห่งประเทศไทย และ บริษัท แคนอน มาร์เก็ตติ้ง (ไทยแลนด์) จำกัด

นิทรรศการ "มหัศจรรย์แห่งภาพถ่ายงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙" มุ่งเน้นภาพถ่ายที่สามารถนำเสนอความงดงามที่สอดคล้องกับแนวความคิดคือ

มหัศจรรย์แห่งพรรณไม้ ได้แก่ ความละลานตาของสีสัน ความสมบูรณ์ หลากหลายของพรรณไม้พืชสวนไทย และพืชสวนนานาชาติ

มหัศจรรย์แห่งปรัชญา ได้แก่เนื้อหาสาระแห่งปรัชญาพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้านพืชสวน ด้านการดำรงชีพ และด้านการเกษตร

มหัศจรรย์แห่งการเฉลิมฉลอง ได้แก่ กิจกรรมและการแสดงที่สนุกสนาน

เพื่อเป็นการสร้างความโดดเด่นและความน่าสนใจแก่นิทรรศการ ทางสมาพันธ์สมาคมการถ่ายภาพแห่งประเทศไทยได้ขอพระราชทานภาพฝีพระหัตถ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันเกี่ยวข้องกับพรรณพืช และพรรณไม้ ที่ทรงบันทึกและทรงใช้พัฒนาโครงการต่างๆ ในการพัฒนาด้านเกษตรกรรมของประเทศ ที่ไม่เคยมีการจัดแสดงที่ใดมาก่อน พร้อมกับจัดแสดงกล้องทองกาญจนาภิเษก ที่ได้จัดทำขึ้นเป็นที่

ระลึกเนื่องในโอกาสงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในพุทธศักราช ๒๕๔๙ ที่ผ่านมาด้วย

รูปแบบนิทรรศการ จึงได้จัดแสดงภาพถ่าย เป็น ๓ หัวข้อคือ

(๑) *พระอัจฉริยภาพด้านการถ่ายภาพของพระอัครศิลปิน* เป็นการจัดแสดงภาพถ่ายที่แสดงถึงพระอัจฉริยภาพด้านการถ่ายภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเชิญภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ที่มีความงดงามในด้านศิลปะการถ่ายภาพ และเกี่ยวข้องกับพรรณพืชพรรณไม้ ที่ทรงบันทึกและทรงใช้พัฒนาโครงการต่างๆ ในการพัฒนาด้านเกษตรกรรมของประเทศ

(๒) *ศิลปินนักถ่ายภาพไทยเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท* เป็นการจัดแสดงผลงานของผู้ที่ได้รับการเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินนักถ่ายภาพไทย บันทึกภาพภายในงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ โดยแสดงความชำนาญในการถ่ายภาพและสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่ายที่มีความงดงามในศาสตร์และศิลป์แห่งการถ่ายภาพ เพื่อเป็นแบบอย่างอันดีแก่อนุชนได้ศึกษาในด้านการถ่ายภาพ อันเป็นการเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทแห่งพระอัครศิลปิน

(๓) *มหัศจรรย์แห่งภาพถ่ายงานพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙* เป็นการจัดแสดงภาพถ่ายที่ได้รับรางวัลจากการประกวดภาพถ่ายงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ ชิงรางวัลถ้วยพระราชทาน โดยมีหัวข้อในการประกวด ๒ หัวข้อคือ

- *อลังการพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติ*
- *มหัศจรรย์แห่งพรรณพืชพรรณไม้*

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมพิเศษภายในนิทรรศการประกอบด้วย

- การสัมมนาวิชาการถ่ายภาพ
- การอบรมเชิงปฏิบัติการด้านวิชาการถ่ายภาพ
- การแจกภาพถ่ายแก่ผู้เข้าชมงานด้วยนวัตกรรมการพิมพ์ภาพแนวใหม่

การจัดประกวดภาพถ่าย

สมาพันธ์สมาคมการถ่ายภาพแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่ร่วมรับผิดชอบการจัดนิทรรศการดังกล่าว ได้จัดให้มีการประกวดภาพถ่ายงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ เพื่อคัดเลือกผลงานที่ดีเด่นของนักถ่ายภาพไทย อันประกอบ

ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ที่ทรงบันทึกเพื่อเป็นหลักฐานและเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ

ด้วยนิสิต นักศึกษา และประชาชนที่รักในการถ่ายภาพทั่วประเทศ ภาพที่ส่งเข้าประกวดต้องเป็นภาพถ่ายที่ได้ถูกบันทึกภายในงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ เท่านั้น

รางวัลการประกวดภาพถ่าย ทั้ง ๒ หัวข้อ คือ

หัวข้อ "อลังการพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติ"

รางวัลชนะเลิศ ถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมเงินรางวัล ๓๐,๐๐๐ บาท

รองชนะเลิศ อันดับที่ ๑ โล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท

รองชนะเลิศ อันดับที่ ๒ โล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ๒๐ รางวัล ใบประกาศนียบัตร พร้อมเงินรางวัล รางวัลละ ๓,๐๐๐ บาท

หัวข้อ "มหัศจรรย์แห่งพรรณพืชพรรณไม้"

รางวัลชนะเลิศ ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมเงินรางวัล ๓๐,๐๐๐ บาท

รองชนะเลิศ อันดับที่ ๑ โล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท

รองชนะเลิศ อันดับที่ ๒ โล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ๒๐ รางวัล ใบประกาศนียบัตร พร้อมเงินรางวัล รางวัลละ ๓,๐๐๐ บาท

กำหนดเปิดรับภาพ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ถึง วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ วันตัดสินภาพ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๙

ปรากฏมีผู้ส่งภาพเข้าประกวด ประมาณ ๒,๐๐๐ ภาพ

รายชื่อผู้ชนะการประกวดภาพถ่าย งานมหกรรมพืชสวนโลก เฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙

หัวข้อ "อลังการพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติ"

รางวัลชนะเลิศ ถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมเงินรางวัล ๓๐,๐๐๐ บาท ได้แก่ ภาพ หอคำยามเย็น โดย นางสาวโชติกา ณิชาภัทรชัย

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ ๑ โล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท ได้แก่ ภาพ หอคำยามแลง โดย นายเจริญ คิดชอบ

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ ๒ โล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท ได้แก่ ภาพ อลังการพืชสวนโลก โดย นายบุณฐไชย ไชยวิรุณเจริญ

รางวัลชมเชย ใบประกาศนียบัตร พร้อมเงินรางวัล รางวัลละ ๓,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๐ ราย ได้แก่

๑. ภาพ หอคำหลวง โดย นางสาวพัชนีวรรณ วรกุล
๒. ภาพ หอคำหลวงงามโชติช่วงแผ่นดินสยาม โดย นางรัตนา เอกะหิตานนท์
๓. ภาพ ทางเข้าเฉลิมพระเกียรติ โดย นางสาว สุภาพร คำมูล
๔. ภาพ เบลเยี่ยม...เรามาเยี่ยม โดย นายทวีศักดิ์ บุทธรักษา
๕. ภาพ อลังการสวนแห่งพ่อหลวง โดย นายฐิติพงศ์ สุขไพบูลย์วัฒน์
๖. ภาพ หอคำหลวง โดย นายวิรัช สวัสดี
๗. ภาพ หอคำหลวงใต้แสงจันทร์ โดย นายเฉลิมพล พนมธรรม
๘. ภาพ สวนล้านนา โดย นายชนะศักดิ์ ชุมนุมวรรณ
๙. ภาพ Miracle Ratchaphruek โดย นายคัมภีร์ ผาติเสนะ
๑๐. ภาพ อลังการสวนโลก โดย นายพันธ์ศักดิ์ สาริอาภรณ์
๑๑. ภาพมุมมองในสวนจีน โดยนางสาวเอกอนงค์ เคียนทอง
๑๒. ภาพ บุญของแผ่นดิน โดย นายชิติสรรค์ ทองถาม์พรสุทธิ
๑๓. ภาพ ใต้ร่มโพธิ์ โดย นายชนินทร์ เธียร-วิวัฒน์นุกูล

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชาทินัดดามาตุ เสด็จพระราชทานรางวัลผู้ชนะประกวดภาพถ่าย และทรงชมนิทรรศการภาพถ่าย

๑๔. ภาพ อลังการพืชสวนโลก โดย นางสาว ธารทิพย์ มโนมัยพันธุ์

๑๕. ภาพ เทิดไท้แด่องค์มหาราชา โดย นาง สมจิตร์ คิดชอบ

๑๖. ภาพ ขบวน แสง สี เสียง โดย นางสาว คันธารัตน์ สง่าวงศ์วิโรจน์

๑๗. ภาพ สวนประเทศภูฏาน โดย นายสมบัติ เกตุแก้ว

๑๘. ภาพ เรือบุษบาบรรณหลากหลายพรรณ โดย นางสาววลัยภรณ์ ชัยฤทธิไชย

๑๙. ภาพ สุขใจ...ใต้ร่มพระบารมี โดย นายสัญชัย ลุงรุ่ง

๒๐. ภาพ ความยิ่งใหญ่จากต่างแดน โดย นาย ภูวพงษ์ ผจญอริพ่าย

หัวข้อ "มหัศจรรย์แห่งพรรณพืชพรรณไม้"

รางวัลชนะเลิศ ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมเงินรางวัล ๓๐,๐๐๐ บาท ได้แก่ ภาพ อบอุ่น โดย นางสาวพรสุข ศุภรานนท์รัตน์

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ ๑ โล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท ได้แก่ ภาพ ตะบองเพชร โดย นายจิรศักดิ์ โตเลิศมงคล

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ ๒ โล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท ได้แก่ ภาพ ต่อยอดนิ้ว หนามแดง โดย นายฐิติพงศ์ สุขไพบูลย์วัฒน์

รางวัลชมเชย ใบประกาศนียบัตร พร้อมเงินรางวัล รางวัลละ ๓,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๐ ราย ได้แก่

๑. ภาพ รองเท้านารี โดย นายวิรัช สวัสดี

๒. ภาพ กล้วยไม้ โดย นายประเสริฐ กล้าแห่งงาน

๓. ภาพ สีสันสับปะรดสี โดย นายสัญชัย ลุงรุ่ง

๔. ภาพ สับปะรดสี โดย นางสาวบุญศรี หุ่นนาค

๕. ภาพ ขาวสมชื่อ โดย นางมนฤดี น้ำค้าง

๖. ภาพ ดอกบัวจิ๋ว โดย นางสาวพัชนีวรรณ วรกุล

๗. ภาพ ลีลาพันธุ์ไม้แห่งทะเลทราย โดย นาย ภูวไนย พลไชย

๘. ภาพ สวนสวยกล้วยไม้งาม โดย นางสาว พรพิศ บูรณสัมปทานนท์

๙. ภาพ ดอกซิคคลามเมน โดย นายวีระ พันภัย

๑๐. ภาพ กระบองเพชรไม้เมืองหนาว โดย นาย วิรัตน์ไชย วันสามงาม

๑๑. ภาพ สีสันแห่งพรรณไม้ โดย นางสาว เอกอนงค์ เคียนทอง

๑๒. ภาพ ความงามของแคคตัส โดย นาย ปรัชญา ชุติภัทรสกุล

๑๓. ภาพ Colorful โดย นางสาวจิรฐา นรพิทยนารถ

๑๔. ภาพ ไตร โดย นายแมนสรวง คำโสภา

๑๕. ภาพ หวายลูกผสม โดย นางสาววรนุช มโนมัยพันธุ์

๑๖. ภาพ รองเท้านารีคางกบ โดย นายบุญพิน ถือทอง

๑๗. ภาพ ตระหง่าน โดย ด.ช.ธนวิช คำโสภา

๑๘. ภาพ งามตาสุขใจ โดย นายพิสิฐ เสนา นันท์สกุล

๑๙. ภาพ รอคอย โดย นายเจริญ คิดชอบ

๒๐. ภาพ รองเท้านารี โดย นายสมบัติ เกตุแก้ว

สมเด็จพระราชาธิบดี จิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก กับ สายสัมพันธ์ไทย-ภูฏาน

ทรงสรรค์ นิลกำแหง

"...ข้าพเจ้ามีความสนใจประเทศไทยเสมอมา ความสนใจนี้มีรากเหง้ามาจากความชื่นชมอย่างลึกซึ้ง ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของประเทศไทย ข้าพเจ้าถือว่าท่านเป็นเพชรน้ำหนึ่งในบรรดาแก้วเก็จเพชรรัตน์ทั้งมวล...พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสถิตอยู่ในใจของท่านทุกคน ดังนั้น กลางใจท่านจะต้องมีแนวพระราชดำริเป็นอนุสติในการคิดอ่านและการทำงานของท่านตลอดไป..."

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก - His Majesty King Jigme Khesar Namgyel Wangchuck แห่งราชอาณาจักรภูฏาน คือ พระองค์เดียวกับ "เจ้าชายจิกมี" ที่ชาวไทยขนานพระนามอย่างคุ้นเคยและเฝ้าติดตามชมพระบารมีทุกครั้งที่เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยตั้งแต่ครั้งดำรงพระอิสริยยศมกุฎราชกุมาร โดยเฉพาะในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนครั้งหลังสุดเมื่อปลายเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๙ เพื่อทรงเปิดสวนประจำชาติภูฏานที่ร่วมจัดแสดงในงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ ๒๕๔๙ และทรงรับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาปรัชญา การเมือง และเศรษฐศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยรังสิตทูลเกล้าฯ ถวาย ซึ่งในโอกาสนั้นได้พระราชทานพระราชดำรัสต่อที่ประชุมคณาจารย์และนักศึกษา แสดงความชื่นชมในพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ดังความบางตอนที่อัญเชิญไว้ในตอนต้นบทความนี้

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก ขณะดำรงพระอิสริยยศมกุฎราชกุมาร เป็นพระองค์หนึ่งในบรรดาพระประมุขและผู้แทนพระองค์พระประมุข ๒๕ ประเทศที่เสด็จมาร่วมถวายพระพรชัยมงคลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๔๙ แม้พระองค์ท่านจะเคยเสด็จพระราชดำเนินมาเยือนไทยครั้งหนึ่งแล้วเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖ แต่ในโอกาสพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปีครั้งนี้ เป็นการเปิดพระองค์อย่างเป็นทางการให้ชาวไทยได้รู้จักเป็นครั้งแรก และดูจะเป็นพระราชวงศ์พระองค์เดียวที่ชาวไทยจดจำท่านได้มากที่สุด เพราะนอกจากพระรูปโฉมที่สูงโปร่ง แข็งแรง สดใส ไม่ต่างจากชายหนุ่มรุ่นใหม่ชาวเอเชียทั่วไป หากที่จับใจชาวไทยมากที่สุดคือ การทรงฉลองพระองค์แบบชาวภูฏานที่เรียบง่ายแต่สง่างาม แม้เมื่อยามอยู่ท่ามกลางพระราชวงศ์ที่ทรงฉลองพระองค์ราตรีอย่างตะวันตก และพระราชอิริยาบถที่อ่อนน้อมนุ่มนวล ไม่ว่ากับบรรดาพระราชวงศ์ด้วยกัน กับผู้มีตำแหน่งหน้าที่ หรือกับประชาชนทั่วไปที่มาเฝ้ารับเสด็จ จนอาจกล่าวได้ว่าในช่วงเวลาไม่กี่วันที่พระองค์ท่านประทับอยู่ในประเทศไทยในระหว่างพระราชพิธี ทรงประสบความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ในการกระชับความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับภูฏาน การสร้างมิตรภาพระหว่างประชาชนชาวไทยกับชาวภูฏาน และการสร้างภาพลักษณ์อันดีงามและโดดเด่นของภูฏานในสายตาของประชาคมโลก และทรงเป็นพระราชอาคันตุกะพระองค์เดียวที่สื่อมวลชนไทยถึงกับจัดพิมพ์หนังสือภาพพระราชประวัติและโปสเตอร์พระฉายาลักษณ์ออกจำหน่ายเผยแพร่เมื่อเสร็จงานพระราชพิธี

พระราชประวัติ

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก มีพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ เป็นพระราชโอรสพระองค์ใหญ่ในสมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี ซิงเย วังชุก และสมเด็จพระราชินีอาชิ เซอริง ยังเดน วังชุก แห่งราชวงศ์วังชุก ทรงเข้ารับการศึกษาเบื้องต้นในภูฏาน และทรงศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาที่ Cushing Academy รัฐแมสซาชูเซตส์ และ Wheaton College ชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา ทรงสำเร็จการศึกษาหลักสูตรการอบรมด้านการทูต และปริญญาโทด้านการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จาก Magdalen College Oxford University ประเทศอังกฤษ ทรงสำเร็จการศึกษาด้านการป้องกันประเทศจาก National Defence College กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย และหลักสูตร Innovations in Governance จาก Kennedy School of Governance มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด สหรัฐอเมริกา ตามลำดับ

ใน พ.ศ. ๒๕๔๕ ทรงเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนภูฏานในการเข้าร่วมประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยที่ ๒๗ และทรงเข้าร่วมการประชุมสหประชาชาติสมัยพิเศษ ว่าด้วยเรื่องเด็ก ทรงเป็นอธิการบดีของ Royal University of Bhutan ทรงเป็นประธาน Bhutan Trust Fund for Environmental Conservation ทรง

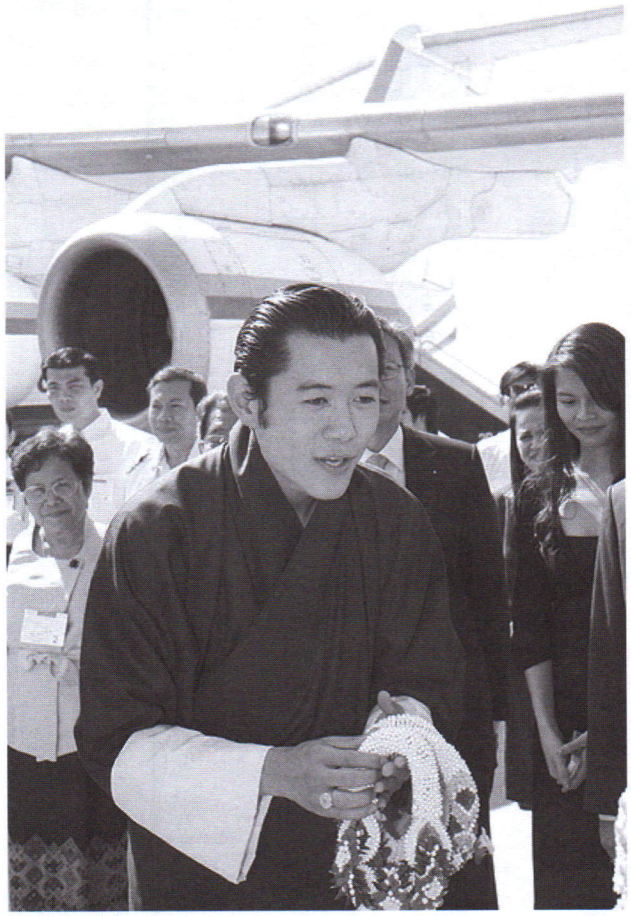

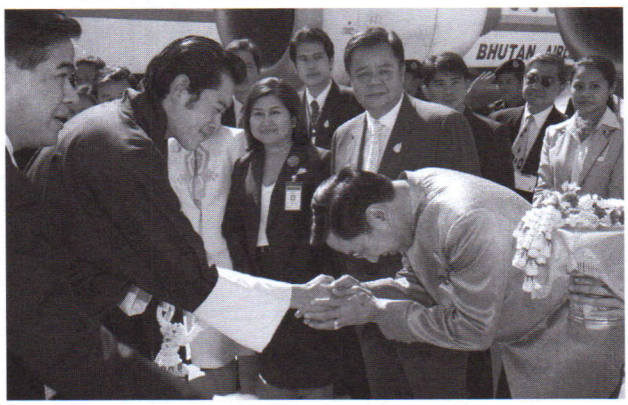

เป็นประธาน Bhutan-India Friendship Association ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ Bhutan Chamber of Commerce and Industry และทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ Oxford Center for Buddhist Studies ฯลฯ

ทรงสนพระทัยในงานศิลปะภาพวาด การถ่ายภาพ การอ่านหนังสือ ทางด้านกีฬาทรงโปรดปรานจักรยานตกปลา และพาเรเซลลิง และโปรดเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาพื้นเมืองของชาวภูฏานเป็นประจำทุกปี เช่น การยิงธนู การแข่งชักเย่อ การขี่ม้าส่งเมือง และฟิลไลร์ไฟต์

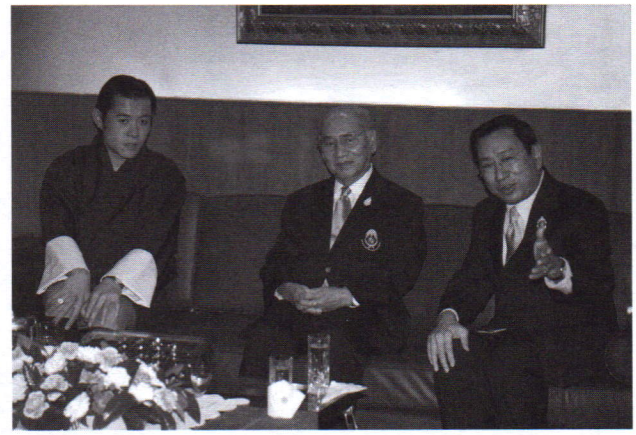

วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ ทรงได้รับการสถาปนาเป็น *โซเซ เพ็นลอป* หรือมกุฎราชกุมาร และต่อมาทรงได้รับการสถาปนาพระอิสริยยศเป็น *ตองสา เพ็นลอป*

วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ สมเด็จพระราชาธิบดี จิกมี ซิงเย วังชุก สมเด็จพระราชบิดา ทรงสละราชสมบัติ และมีพระราชกฤษฎีกาแต่งตั้งเจ้าชายจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก มกุฎราชกุมาร เป็นสมเด็จพระราชาธิบดี องค์ที่ ๕ แห่งราชวงศ์วังชุก กำหนดจะมีพระราชพิธีบรมราชาภิเษกใน พ.ศ. ๒๕๕๑ พร้อมกับการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรภูฏาน

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก ด้วยพระชนมพรรษาเพียง ๒๖ พรรษา (พ.ศ. ๒๕๔๙) จึงจะทรงเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีพระองค์แรกในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญของภูฏาน และทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่มีพระชนมายุน้อยที่สุดในโลกด้วย

พระวิสัยทัศน์ของกษัตริย์หนุ่ม ต่อบทบาทของคนหนุ่มสาวและอนาคตของภูฏาน

เมื่อสมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก เสด็จพระราชดำเนินเยือนไทยครั้งหลังสุดระหว่างวันที่ ๒๓-๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ในฐานะมกุฎราชกุมาร ก่อนจะทรงได้รับสถาปนาเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีเพียง ๑๒ วัน มหาวิทยาลัยรังสิตได้ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ด้านปรัชญา การเมือง และเศรษฐศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๙

คำประกาศสดุดีพระเกียรติคุณในพิธีทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาดังกล่าว ได้กล่าวถึงพระอัจฉริยภาพในด้านแนวคิด ยุทธศาสตร์การบริหารพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนของ “มกุฎราชกุมารจิกมี” ว่า ทรงเป็นประธานทำประชาพิจารณ์ปรึกษาหารือ และให้ความรู้ราษฎรในชนบทเกี่ยวกับตัวบทกฎหมายรัฐธรรมนูญอย่างมากมายหลายครั้ง เพื่อให้รัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขได้รับการรับรองจากประชาชนชาวภูฏานโดยรวม ในระหว่างกระบวนการนี้ทรงสนับสนุนให้ราษฎรของพระองค์รวมตัวเป็นกลุ่มปรึกษาหารือบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญโดยละเอียดถี่ถ้วน ช่วยกันหาทางปรับปรุงแก้ไขให้ถ้อยคำหนักแน่นและตอบสนองความต้องการระยะยาวของประเทศชาติและประชาชนให้มากกว่าเดิม ด้วยพระวิสัยทัศน์ว่าบทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ในอนาคตน่าจะมีความสำคัญมากขึ้นในการพิทักษ์ผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติในระบอบประชาธิปไตย

นอกจากนี้ยังทรงสนพระทัยอย่างยิ่งในเรื่องการพัฒนากำลังคนและการพัฒนาสวัสดิภาพของเยาวชน ทรงเห็นว่าการพัฒนาเด็กแบบเบ็ดเสร็จเป็นวาระแห่งชาติที่สำคัญยิ่งประการหนึ่ง ในขณะที่การวางแผนเพื่อเด็กและเยาวชนไม่ควรจำกัดภายในสองสามปีข้างหน้า หากควรมองไปถึงหลายยุคต่อๆ ไปในอนาคต

คำประกาศสดุดีพระเกียรติคุณดังกล่าว อาจมิได้แสดงพระคุณลักษณะ พระราชอัธยาศัย และพระวิสัยทัศน์ของกษัตริย์หนุ่มได้ชัดเจนเท่า**พระราชดำรัสที่พระราชทานแก่ผู้ร่วมในพิธีประสาทปริญญาของมหาวิทยาลัยรังสิต** โดยเฉพาะเหล่าบัณฑิตใหม่ที่เข้ารับปริญญาพร้อมกับพระองค์ เป็นพระราชดำรัสที่ออกมาจากพระทัย ถึงบทบาทของคนหนุ่มสาวที่ควรมีต่อสังคม ต่อประเทศชาติของตนเอง และต่อโลก เป็นโลกทัศน์ของคนรุ่นใหม่ และคนระดับสมเด็จพระราชาธิบดี ที่จะต้องทรงเป็นผู้นำประเทศเล็กๆ ของพระองค์ให้ฝ่า

คลื่นลมทางเศรษฐกิจและสังคมเข้าสู่ระดับความสุขอย่างพอเพียง มีความเจริญก้าวหน้าที่พอเหมาะพอควร แก่ชีวิตและอนาคตของชาวภูฏาน พระวิสัยทัศน์ที่ปรากฏอย่างชัดเจนในพระราชดำรัสนั้นควรแก่การยกย่องเทิดทูนเป็นอย่างยิ่ง ทั้งเป็นเครื่องยืนยันถึงพระปรีชาสามารถตามคำประกาศสดุดีพระเกียรติคุณได้เป็นอย่างดี ดังที่ผู้เขียนอัญเชิญความบางตอนมาดังนี้

"...ปริญญาดุษฎีบัณฑิตนี้ ก็เช่นเดียวกับเกียรติที่ได้รับความรักใคร่อันอบอุ่นเป็นพิเศษจากประชากรชาวไทยอย่างมากมาย ซึ่งเป็นเกียรติที่ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองยังไม่สมควรได้รับ ความรักใคร่ที่ปวงท่านแสดงต่อข้าพเจ้า ถึงแม้ว่าไม่เคยคาดคิดมาก่อน เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าจะจดจำรำลึกไว้ในใจ แต่ก็ยังอดไม่ได้ที่จะรู้สึกประมาณตนและเพียงมุ่งหวังว่าต่อไปจะปฏิบัติตนให้สมเกียรติดังกล่าวได้ โดยการเป็นคนดี เป็นข้าราษฎรที่ดี สำหรับประเทศของข้าพเจ้า และสำหรับพลโลกโดยรวม

...ระหว่างการเดินทางไปต่างประเทศ ไม่ว่าประเทศใด ข้าพเจ้าพยายามเฝ้าดูเฝ้าสังเกตว่าอนาคตของประเทศนั้นๆ จะเป็นฉันใด จะก้าวหน้าหรือมีความยุ่งยากแค่ไหน เพียงใด และเพราะเหตุใด? ข้าพเจ้าทำเช่นนี้เพราะมีหลายสิ่งหลายอย่างเหลือเกินที่ข้าพเจ้าอาจเรียนรู้ได้จากประเทศเหล่านั้น จากบรรดาผู้คนของประเทศนั้นๆ จากวัฒนธรรม และประสบการณ์ต่างๆ ที่เขาสั่งสมไว้

ข้าพเจ้ามิใช่ผู้เชี่ยวชาญ และด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงต้องอาศัยการเก็บเกี่ยวมุมมองกว้างไกลและข้อคิดเห็นต่างๆ ด้วยตนเอง ข้าพเจ้าไม่อาจกล่าวอ้างว่าได้ข้อสรุปมาจากข้อมูลและวิชาการต่างๆ อันสลับซับซ้อน หากแต่ได้มาจากการปฏิสัมพันธ์ด้วยตนเองโดยตรงกับผู้คนและโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับคนหนุ่มสาวของประเทศนั้นๆ

ดังนั้น หากจะถามว่าความคิดเห็นของข้าพเจ้าเกี่ยวกับประเทศของท่านเป็นอย่างไร? ในหลายๆ ปีที่ผ่านมา ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้เดินทางมาประเทศไทยหลายต่อหลายครั้ง และยิ่งได้สนทนากับผู้คนมากขึ้นเพียงใด ข้าพเจ้าก็ยิ่งคิดในแง่ดีมากขึ้นเท่านั้น สิ่งใดหรือที่ข้าพเจ้าได้เห็นและได้เรียนรู้? ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ว่า ท่านทั้งหลายรักประเทศของท่าน ท่านมีความรู้รักสามัคคี มีความรู้สึกว่ามีจุดมุ่งหมายเอกลักษณ์ และอนาคตร่วมกัน ซึ่งเหล่านี้คือคุณสมบัติอันหายากมากในโลกสมัยใหม่ในปัจจุบัน ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นว่าประเทศภูฏานเองก็มีประชาชนที่มีคุณสมบัติดังกล่าว และเป็นเพราะเหตุนี้เองที่ถึงแม้ว่าประเทศของข้าพเจ้าจะมีขนาดแค่ไหน อยู่ในพื้นที่ลำบากยากเข็ญ และเข้าสู่กระแสการพัฒนาสมัยใหม่ล้าหลังเพียงใด ก็ยังอาจกล่าวได้ว่าภูฏานประสบความสำเร็จมากทีเดียว

ในโลกปัจจุบันทุกวันนี้ การศึกษา การพัฒนาและเทคโนโลยีสมัยใหม่ สามารถน้อมนำความก้าวหน้าและความเจริญเติบโตมาสู่ประเทศอย่างมากมายมหาศาลเพียงใดก็ตาม แต่ก็ยังไม่มีทางเลือกใดและรากฐานใดที่ดีกว่า สำหรับประเทศที่จะเจริญรุ่งเรืองในอนาคตได้มากเท่ากับความรักและความเชื่อถือศรัทธาในเส้นทางดำเนินของประเทศ ผู้คนในประเทศไทยได้แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นและอุทิศตนเพื่อประเทศชาติของตนเองตลอดมา ซึ่งข้าพเจ้ามีความรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่วิเศษสุด

ถึงตอนนี้ข้าพเจ้าขอกล่าวถึงเรื่องที่เกี่ยวกับคนหนุ่มสาวสักเล็กน้อย ในประเทศภูฏาน ข้าพเจ้ามักจะกล่าวเสมอว่า ยามใดที่เราพูดถึงเรื่องรัฐบาลหรือการเมือง หรือการพัฒนาเศรษฐกิจ เราจะพูดถึงอนาคตเสมอ สิ่งที่บางครั้งเรามักจะลืมไปคืออนาคตนั้นแท้ที่จริงคือคนที่มีชีวิตนี่เอง อนาคตคือคนหนุ่มสาวในวันนี้ พวกเขาอาจจะแต่งกายต่างกัน พูดด้วยภาษาที่ต่างกัน มีความสนใจและความต้องการที่ผิดแผกแตกต่างไปจากคนยุคของบุพการี เราบางคนอาจจะชอบ แต่เราบางคนอาจจะไม่ชอบ แต่ถ้าเรามองลึกลงไปในหัวจิตหัวใจของพวกเขา เราก็จะพบว่าคนหนุ่มสาวก็มีใจรักที่จะรับใช้ประเทศชาติเช่นเดียวกับคนรุ่นพ่อรุ่นแม่ อยากเห็นประเทศของเขาเจริญก้าวหน้า อยากสรรค์สร้างอนาคตอันสดใสกว่าเดิมให้แก่ตนเองและลูกหลานที่จะตามมาในอนาคต

ความหวังส่วนตัวของข้าพเจ้าต่อคนหนุ่มสาวของภูฏานเองก็คือ การที่เราสามารถติดอาวุธทางปัญญาที่ถูกต้องให้เขาเป็นเครื่องมือให้พวกเขาได้เรียนรู้ รู้จักจับประเด็นต่างๆ รู้จักตัดสินใจโดยใช้ปัญญา และรู้จักใช้ทุกสิ่งทุกอย่างที่พ่อแม่และประเทศชาติจัดหามาให้และใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างดี พวกเขาจะต้องจงรักประเทศชาติในลักษณะรู้แจ้งเห็นจริง ซึ่งแง่หนึ่งคือรักประเทศชาติ...และอีกแง่หนึ่งคือรักอย่างมีสติ

ข้าพเจ้าเห็นว่าในมุมมองด้านต่างๆ ของประเทศภูฏานก็คงเหมือนกับประเทศไทย ที่ท่านทั้งหลายคนหนุ่มสาวของไทยที่อุทิศตนเพื่อประเทศชาติโดยรู้จักใช้กลไกต่างๆ ที่ถูกต้อง พวกท่านก็จะนำประเทศไทยให้ก้าวไกลขึ้นไปอีก

ณ บัดนี้ ข้าพเจ้าอยากจะใช้เวลาเปิดเผยความนัยอันลึกซึ้งส่วนตัวกับท่านสักเล็กน้อย กล่าวคือปีนี้เป็นปีมหามงคลยิ่งที่ท่านทั้งหลายเฉลิมฉลองวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของท่านทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ขอให้ท่านทั้งหลายทราบว่าปีนี้เป็นปีที่พิเศษสุดสำหรับข้าพเจ้าเช่นเดียวกัน **ข้าพเจ้ามีความสนใจในประเทศไทยเสมอมา ความสนใจนี้มีรากเหง้ามาจากความชื่นชมอย่างลึกซึ้ง**

ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของประเทศไทย ข้าพเจ้าถือว่าท่านเป็นเพชรน้ำหนึ่งในบรรดาแก้วเก็จเพชรรัตน์ทั้งมวล และการได้รับเกียรติอันยิ่งใหญ่เป็นล้นพ้นหาที่สุดมิได้ ในวโรกาสที่ได้เข้าเฝ้าถวายบังคมพระองค์ในเดือนมิถุนายน เป็นวินาทีที่ข้าพเจ้าจะจารึกไว้ในใจตราบชีวิตจะหาไม่ เราชาวภูฏานเข้าใจตระหนักดีว่าพระเจ้าอยู่หัวของท่านนั้นทรงเป็นล้นเกล้าฯ แห่งชาวไทย เพราะชาวภูฏานเองก็มีพระราชาธิบดีที่เราจงรักภักดียิ่งล้นเช่นเดียวกัน

คนหนุ่มสาวของประเทศใด ในประเทศใด หรืออาศัยอยู่ในแห่งหนใดก็ตาม จะต้องมีคนที่เรายกย่องบูชาคนที่เรายึดถือเป็นแบบอย่างด้วยกันทั้งนั้น ทุกวันนี้มีบุคคลสำคัญอันยิ่งใหญ่มากมายในประวัติศาสตร์โลกซึ่งพวกท่านอาจค้นพบได้จากหนังสือ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร และภาพยนตร์ แต่

สำหรับท่าน คนหนุ่มสาวชาวไทย ท่านไม่ต้องมองไปไกลตัว **เพราะท่านมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระผู้ทรงงานหนัก ทรงพระเมตตา ทรงไว้ซึ่งความเป็นธรรม ทรงอุทิศพระองค์ และทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการเพื่อประเทศชาติ เหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของพระคุณูปการอันอาจเป็นแรงบันดาลใจให้แก่คนหนุ่มสาวชาวไทย**

"พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสถิตอยู่ในใจของท่านทุกคน ดังนั้น กลางใจท่านจะต้องมีแนวพระราชดำริ เป็นอนุสติในการคิดอ่าน และในการทำงานของท่านตลอดไป"

ข้าพเจ้าเชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่าถ้าคนหนุ่มสาวชาวไทยดำเนินตามรอยพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประเทศไทยจะพานพบกับความสำเร็จ ความสงบสุข และความเจริญรุ่งเรืองตลอดไป

ณ วันนี้ เมื่อท่านสำเร็จการศึกษา จะมีคำแนะนำใดหรือที่ข้าพเจ้าอาจชี้แนะ? ข้าพเจ้าไม่มีสิ่งใดที่จะชี้ชัด และรวบยอดเหมือนในหนังสือตำราเรียน แต่ข้าพเจ้ามีคำถามๆ หนึ่งให้ท่านขบคิดว่า เมื่อนึกถึงวันนี้ วันที่ผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนจะจากมหาวิทยาลัยไปพร้อมด้วยคุณวุฒิสูงส่ง ความทะเยอทะยาน และความหวัง **อะไรหรือคือหน้าที่ของคนหนุ่มสาวในโลกยุคสมัยใหม่ที่เต็มไปด้วยโอกาสอันไม่มีที่สิ้นสุด**

ข้าพเจ้าเชื่อว่าหน้าที่ของเราทั้งหลายคือ การรำลึกไว้ในใจเสมอว่ายังมีผู้คนอีกมากมายที่ไม่มีโอกาสเหมือนที่ท่านและข้าพเจ้าเองได้รับ เราจะต้องสรรค์สร้างโลกที่เขาเหล่านั้นมีโอกาสที่จะตระหนักถึงศักยภาพของเขาเช่นเดียวกับเรา แต่การที่จะทำสิ่งดังกล่าวได้สำเร็จ ก่อนอื่นเราจะต้องทำสิ่งต่างๆ ที่เราทุกคนในฐานะปัจเจกบุคคลต้องถือปฏิบัติให้ดีที่สุด ยอมรับภาระหน้าที่ของพลเมืองที่ดี และร่วมใส่ใจในการสงเคราะห์สังคมโดยรวมในปัจจุบัน รวมทั้งเผื่อแผ่ไปถึงคนรุ่นต่อๆ ไปในอนาคต

นี่คือเนื้อหาของปรัชญาการพัฒนาสู่ความสุขมวลรวมของประชาชาติ หรือ Gross National Happiness (GNH) ของภูฏาน ซึ่งเป็นเรื่องง่ายมาก เราทั้งมวลมีอนุสติที่คอยแยกแยะสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด GNH เป็นสติเตือนใจยามเราแต่ละคนออกไปปฏิบัติหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ ครู ชาวนา หรือนักธุรกิจ คอยเตือนใจเราในการปฏิบัติหน้าที่ว่า เราจะต้องมีความรับผิดชอบในการสร้างสุขเพื่อส่วนรวมด้วย GNH เป็นสะพานที่เชื่อมโยงระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจและการประพฤติปฏิบัติตามคุณธรรมพื้นฐานของความเมตตา ความเสมอภาค และมนุษยธรรม

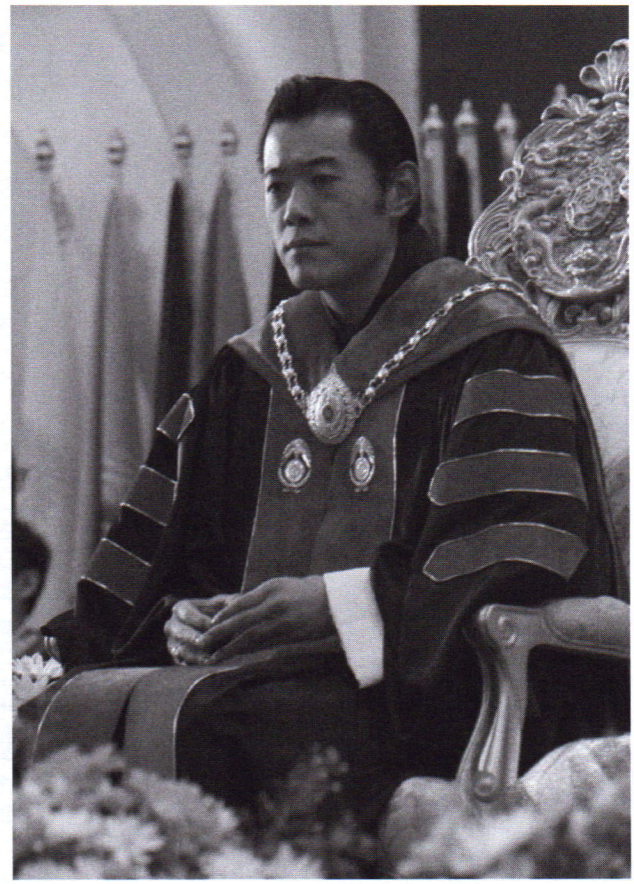

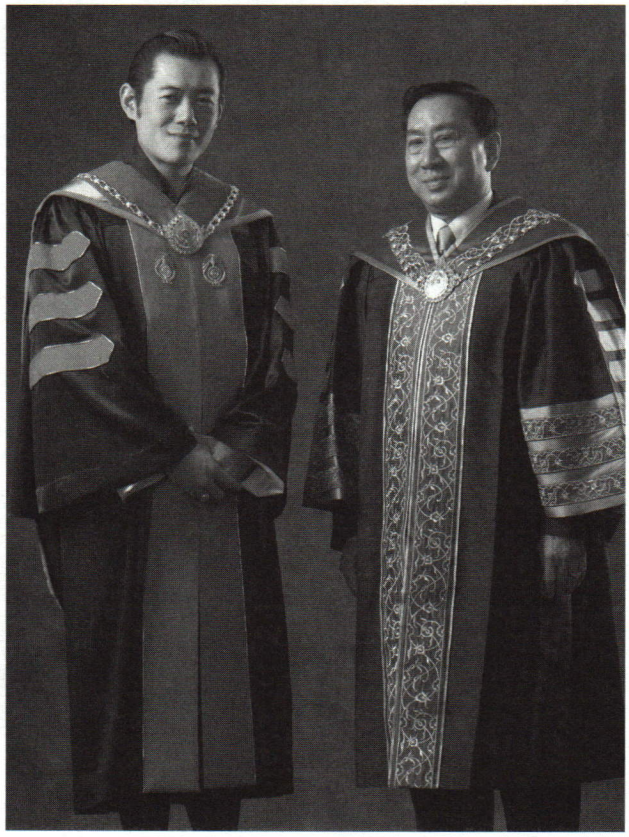

เราทั้งหลายในภูฏานมองตัวเราเองมิใช่เพียง "พลเมืองของภูฏาน" แต่เป็น "พลเมืองภูฏานของโลก" และถึงแม้จะเป็นประเทศที่ดูเล็กเพียงแค่นี้ เราคิดว่าวันหนึ่งเราอาจจะเป็นอนุสติเตือนใจให้โลกสมัยใหม่ใบนี้ก็เป็นได้

โดยสรุป ทั้งหมดที่ข้าพเจ้าพอกล่าวได้ก็คือ ทุกท่านนั้นมีบทบาทที่จะต้องทำเพื่อน้อมนำประเทศชาติไปสู่ความสำเร็จในอนาคต แต่ท่านจะต้องมุ่งมั่นที่จะได้เห็นอนาคตที่งดงามและรุ่งเรืองของประเทศไทย และมีส่วนในการผลักดันให้บรรลุเป้าหมาย ชาติไทยของท่านนั้นสร้างสรรค์มาด้วยหยาดเหงื่อ แรงงาน และการอุทิศตนของบรรพชนหลายชั่วคน บัดนี้ ถึงเวลาของคนยุคท่านแล้วที่จะต้องเข้ามามีบทบาทสืบเนื่องภารกิจเหล่านี้ต่อไป

ข้าพเจ้าขออวยพรให้นักศึกษาทุกท่านที่สำเร็จการศึกษาในวันนี้ประสบความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้า ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และมีอนาคตอันสดใสในการเป็นราษฎรที่ดีในราชอาณาจักรไทยอันงดงามแห่งนี้

ข้าพเจ้าขอขอบใจทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง ขอให้โชคดี และขอน้อมเกล้าฯ ถวายชัยมงคลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแห่งราชอาณาจักรไทย"

กระแสพระราชดำรัสดังกล่าว มิใช่เป็นเพียงความมุ่งมั่นของชายหนุ่มที่รู้จุดยืนของตนเองเป็นอย่างดี หากเป็นชายหนุ่มผู้กำลังจะก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งกษัตริย์ ตำแหน่งที่มีพระราชภาระอันใหญ่หลวงรออยู่เบื้องหน้า ได้ทรงแสดงพระราชปณิธานต่อบัณฑิตใหม่ผู้เป็นคนหนุ่มสาววัยเดียวกับพระองค์ให้สำนึกถึงบทบาทและภาระหน้าที่ของแต่ละคนที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม และต่อโลก เพราะหากจะเปรียบไปบัณฑิตเหล่านี้มิใช่เป็นเพียง **"พลเมืองของประเทศไทย"** หากเป็น **"พลเมืองไทยของโลก"** ด้วยเช่นกัน

ภูฏานกำลังจะเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองเป็นแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ แต่ในช่วง ๑๐๐ ปีที่ผ่านมา สถาบันกษัตริย์ได้เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวภูฏานดุจเดียวกับของชาวไทย โดยเฉพาะสมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี ซิงเย วังชุก สมเด็จพระราชบิดา ที่ทรงเป็นที่เคารพรักของประชาชนชาวภูฏานอย่างมาก เพราะนอกจากจะทรงเป็นกษัตริย์นักพัฒนาแล้ว ความเป็นกันเองของพระองค์ในการเสด็จเยี่ยมราษฎรและการเข้าถึงประชาชนของพระองค์ ทำให้พระองค์ทรงเป็น "กษัตริย์ของประชาชนภูฏาน" ดุจเดียวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของไทย สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก จึงทรงมีสมเด็จพระราชบิดาเป็นแบบอย่างอันสำคัญในการทรงงานเพื่อประเทศชาติและประชาชนชาวภูฏาน ยิ่งเมื่อทรงมีพระราชวโรกาสได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงทรงมีความชื่นชมอย่างลึกซึ้งต่อพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงงานหนักเพื่อประเทศชาติและประชาชนชาวไทยเช่นกัน จึงได้ทรงหวังว่าบรรดาผู้อยู่ในสมาคมแห่งพิธีประสาทปริญญาดังกล่าว จะยึดแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไว้กลางใจ เป็นอนุสติ

ในการคิดอ่านและการทำงานตลอดไป

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก ดูจะทรงเข้าถึงและเข้าใจคำว่า *"พระสถิตในหทัยราษฎร์"* *"เย็นศิระเพราะพระบริบาล"* และ *"ตามรอยเบื้องพระยุคลบาท"* ของคนไทยได้อย่างแท้จริง

โครงการหลวง กับความสัมพันธ์ไทย-ภูฏาน

เป็นที่ทราบกันว่า แม้ภูฏานจะจัดว่าเป็นประเทศที่ค่อนข้างยากจน แต่สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี ซิงเย วังชุก สมเด็จพระราชบิดาและรัฐบาลภูฏาน ได้ริเริ่มใช้นโยบายการพัฒนาประเทศด้วย**การพัฒนาเพื่อสร้างความสุขและความพึงพอใจ** โดยใช้ดัชนีความสุขมวลรวมประชาชาติหรือ จีเอ็นเอช (GNH - Gross National Happiness) เป็นตัวชี้วัดความก้าวหน้าของประเทศแทนการวัดความเจริญทางเศรษฐกิจด้วยผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ หรือ จีเอ็นพี (GNP - Gross National Product) ด้วยเห็นว่าการพัฒนาโดยแสวงหาความสำเร็จทางวัตถุ โดยแลกกับการสูญเสียทางวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และเอกลักษณ์ของชาตินั้น เป็นที่ประจักษ์ในหลายประเทศว่า ประชาชนไม่ได้มีความสุขในชีวิตกับการพัฒนาในทิศทางดังกล่าว จึงนับว่าเป็นแนวคิดที่ท้าทายระบบทุนนิยมมิใช่น้อย

ปรัชญา GNH ประกอบด้วยเสาหลักสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่

๑. การส่งเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืนและเท่าเทียม

๒. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๓. การส่งเสริมและสงวนรักษาค่านิยมของวัฒนธรรม

๔. การพัฒนาธรรมาภิบาล

หลักการทั้ง ๔ ประการนี้ได้เข้าไปมีบทบาทในนโยบายและแผนงานของรัฐทุกด้าน และไม่เป็นที่น่าสงสัยเลยว่าภูฏานจะได้ศึกษาและนำแนว

พระราชดำริเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง **โครงการหลวง** ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีส่วนช่วยพัฒนาการเกษตรของภูฏานด้วย

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก ได้เคยเสด็จไปทอดพระเนตรงานโครงการหลวงตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๖ ก่อนที่จะทรงดำรงพระอิสริยยศมกุฎราชกุมาร จากนั้นจะเสด็จไปทอดพระเนตรงานโครงการหลวงทุกครั้งที่เสด็จมาเยือนประเทศไทย ทรงนำพืชจากโครงการหลวง เช่น ผลไม้เมืองหนาวไปปลูกที่ภูฏาน ซึ่งได้ผลเป็นที่น่ายินดี และโปรดให้ส่งพืชจากภูฏานมาทดลองปลูกที่ประเทศไทย เช่น เห็ดนางฟ้าจากภูฏาน ขณะนี้มีผลผลิตจำหน่ายที่โครงการหลวง

ปัจจุบัน โครงการหลวงโดยหม่อมเจ้าภีศเดช รัชนี ได้มีบทบาทสำคัญในการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรแก่ภูฏาน โดยให้ความรู้ในเรื่องพฤกษศาสตร์ การปรับปรุงการปลูกผักและผลไม้เมืองหนาว การแลกเปลี่ยนพันธุ์ไม้และเทคโนโลยี การแปรรูปสินค้าเกษตร และการปลูกพืชในที่สูง ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาในด้านการเกษตรของภูฏานอย่างมาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เองก็ได้ให้ทุนการฝึกอบรมด้านการเกษตรแก่ภูฏานเฉลี่ยปีละ ๖-๑๐ ทุน รวมทั้งได้ส่งผู้เชี่ยวชาญเข้าไปให้ความช่วยเหลือภูฏานในการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่สูง การอนุรักษ์ดินและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ก็ได้ให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษาและฝึกอบรมแก่ภูฏาน

ความร่วมมือระหว่างไทยและภูฏาน มิได้จำกัดเฉพาะในด้านการเกษตร หากยังมีความร่วมมือด้านการแพทย์ สาธารณสุข การศึกษา การพัฒนาชนบท และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร ซึ่งหลายหน่วยงานของประเทศทั้งสอง ต่างจัดการศึกษาอบรมและดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันในด้านต่างๆ ตามความต้องการของแต่ละประเทศ

อย่างไรก็ตาม โครงการหลวงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงทำ *"เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม"* นั้นเป็นสายสัมพันธ์ระหว่างไทย-ภูฏานที่กระชับแน่นที่สุด ด้วยมีส่วนสนับสนุนความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน *"เพื่อประโยชน์สุขของมหาชนชาวภูฏาน"* ตามปรัชญา GNH ด้วยเช่นกัน

ขอจงทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

ขอขอบคุณผู้อนุเคราะห์ข้อมูลและภาพ

มหาวิทยาลัยรังสิต http://www.2.rsu.ac.th/web/insidersu/eventsgallery/Graduation 2006 Eng.Html

กระทรวงการต่างประเทศ http://www.mfa.go.th/web/2386.php?id=299

การคำนวณวันสำคัญของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร*

๑. การคำนวณวันยุทธหัตถี

พระราชพงศาวดารกรุงเก่า ฉบับหลวงประเสริฐ มีความว่า *"ศักราช ๙๕๔ มะโรงศก...ถึงวัน ๒½ ๒ ค่ำ เวลารุ่งแล้ว ๕ นาฬิกา ๓ บาท เสด็จทรงช้างต้นพญาไชยานุภาพ เสด็จออกรบมหาอุปราชา ตำบลหนองสาหร่าย ครั้งนั้นมิได้ตามฤกษ์ แลฝายฤกษ์หน่อยหนึ่ง แลเมื่อได้ชนช้างด้วยมหาอุปราช นั้น สมเด็จพระณรายบพิตรเป็นเจ้าต้องปืน ณ พระหัตถ์ข้างขวาหน่อยหนึ่ง อนึ่ง เมื่อมหาอุปราชาขี่ช้างออกมายืนอยู่นั้น หมวกมหาอุปราชาใส่นั้นตกลงถึงดินแลเอาคืนขึ้นใส่เล่า ครั้งนั้นมหาอุปราชาขาดคอช้าง ตายในที่นั้น..."* [๑]

๑.๑ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔ ผู้เขียนได้คำนวณวันขึ้นแรมของวันเถลิงศก พ.ศ. ๑๘๔๖ ถึง พ.ศ. ๒๓๒๕ ตาม**คัมภีร์สุริยยาตร** ว่าตรงกับวันใดในสัปดาห์ เช่น วันอาทิตย์ จันทร์ ฯลฯ และหนไทยเรียกว่า วัน กาบไจ้ กาเม้า ฯลฯ เพื่อใช้เทียบวันในพระราชพงศาวดารว่าถูกต้องกันหรือไม่ แต่ปัญหาติดขัดอยู่ที่การวางอธิกมาส แต่ละชาติวางไม่ตรงกัน บางชาติมีเดือน ๘ หลัง บางชาติมีเดือน ๕ หลัง อธิกวารของไทย เพิ่มแรม ๑๕ ค่ำ ในเดือน ๗ ปีที่มีอธิกมาสไม่เพิ่มอธิกวาร แต่ของพม่าปีใดมีอธิกมาสต้องเพิ่มอธิกวารด้วย ในปัจจุบันเดือน ๕ ภาคกลางตรงกับเดือน ๗ ภาคพายัพ ดังนี้เป็นต้น ผลการคำนวณจึงได้แต่ประมาณใกล้เคียงเท่านั้น

---

* *ราชบัณฑิต กรรมการเอกลักษณ์ของชาติ และประธานกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทย*

๑ *พระราชพงศาวดารกรุงเก่า ฉบับหลวงประเสริฐ ในประชุมพงศาวดาร ฉบับกาญจนาภิเษก เล่ม ๑ (คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี. กรุงเทพฯ ๒๕๔๒) หน้า ๒๓๑*

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ นายโรเช บิยารด์ (Roger Billard) ได้ตีพิมพ์ "วัน เดือน ปี ตามรอบปีแบบจีน (ตรงกับปีหนไทย) ในจารึกไทย" ลงใน BEFEO เล่มที่ ๕๑ ตอนที่ ๒ บอกวิธีคำนวณ วันหนไทย (กาบไจ้ กาเม้า ฯลฯ) เป็นวันสุริยคติ ตั้งแต่ พ.ศ. ๑๗๘๒ ถึง พ.ศ. ๒๔๓๑ ผู้เขียนได้สอบทานดูแล้วมีผิดอยู่ ๓ แห่ง คือ จ.ศ. ๗๕๘ a๘๘ ควรเป็น c๘๘ จ.ศ. ๗๙๕ ต้องเปลี่ยนดิถี ๘.๙ เป็น ๘.๘ และ จ.ศ. ๘๐๔ ดิถี ๘.๑ ต้องแก้เป็น ๑๘.๑ กับใน จ.ศ. ๑๐๖๑ คำนวณแบบไทย ต้องเพิ่มทุกช่องขึ้นช่องละ ๑ ยกเว้นช่องศักราช คือ หรคุณเถลิงศก ต้องเป็น ๓๘๗๕๔๑

จากตารางที่สอบทานกันแล้วนี้ วันเถลิงศก จ.ศ. ๙๕๕ (พ.ศ. ๒๑๓๖) ตรงกับดิถี ๘.๘ หรือขึ้น ๙ ค่ำ เดือนห้า วันหนไทยที่ ๓๐๐ หารด้วย ๗ เหลือเศษ ๖ ตรงกับวันศุกร์

จากตารางดังกล่าว วันเถลิงศกยังตรงกับวันที่ a๙๙ คือวันที่ ๙๙ ในปี a (ปีที่มี ๓๖๕ วัน) นับแต่วันที่ ๑ มกราคมเป็นต้นมา ๙๙ วันถึงวันที่ ๙ เมษายน

สรุปแล้ว วันเถลิงศก จ.ศ. ๙๕๕ ตรงกับวันศุกร์ เดือนห้า ขึ้น ๙ ค่ำ หรือวันที่ ๙ เมษายน นับวันถอยหลังไปจนถึงเดือนยี่ แรม ๒ ค่ำ จ.ศ. ๙๕๔ ได้ดังนี้ เดือนห้า ๙ วัน เดือนสี่ ๓๐ วัน เดือนสาม ๒๙ วัน และเดือนยี่เหลืออยู่ ๑๓ วัน รวมทั้งหมด ๘๑ วัน หรือ ๑๑ สัปดาห์ กับ ๔ วัน นับถอยหลังจากวันศุกร์ไป ๔ วัน ตรงกับวันจันทร์ และนับจากวันที่ ๙๙ ถอยหลังไป ๘๑ วัน จะเป็นวันที่ ๑๘ นับแต่ ๑ มกราคม ซึ่งตรงกับ**วันที่ ๑๘ มกราคม จ.ศ. ๙๕๔ (พ.ศ. ๒๑๓๕)**

๑.๒ การสอบทานตาราง

การคำนวณวันเถลิงศกว่าจะเป็นวันในสัปดาห์และตรงกับขึ้นแรมกี่ค่ำ ใช้ **คัมภีร์สุริยยาตร** ดังนี้

๑.๒.๑ หาหรคุณเถลิงศก

จ.ศ. ๙๕๕ × ๒๙๒๒๐๗ + ๓๗๓ ได้เท่าใดหารด้วย ๘๐๐ ผลลัพธ์จำนวนเต็มเท่าใด เพิ่มขึ้นอีก ๑ วัน เป็นหรคุณเถลิงศก = ๓๔๘๘๒๓

๑.๒.๒ หาดิถี หรคุณ

๓๔๘๘๒๓ × ๑๑ + ๖๕๐ ได้เท่าใดหารด้วย ๖๙๒ ได้ผลลัพธ์ ๕๕๔๕.๘ นำไปบวกกับหรคุณได้ ๓๕๔๓๖๘.๘ หารด้วย ๓๐ เศษ ๘.๘ เป็นดิถี

๑.๒.๓ หาวันในสัปดาห์ หรคุณ ๓๔๘๘๒๓ หารด้วย ๗ เหลือเศษ ๖ ตรงกับวันศุกร์

๑.๒.๔ การเทียบวันสุริยคติ

ตามสูตรที่ผู้เขียนคิดขึ้นไว้ ดังนี้

ค.ศ. × ๒.๐๗ + ๕๘๗.๐๗ ได้เท่าใดหารด้วย ๘ ได้ผลลัพธ์ = ง เศษปัดทิ้ง

$$\frac{\text{ค.ศ.}-๑}{๔} - \frac{\text{ค.ศ.}-๑}{๑๐๐} + \frac{\text{ค.ศ.}-๑}{๔๐๐} = \text{จ}$$

เลขแต่ละเทอมเมื่อหารเสร็จแล้ว ปัดเศษทิ้งทุกครั้ง วันเถลิงศกจะตรงกับ ง - จ เช่น ปี จ.ศ. ๙๕๕ ตรงกับ ค.ศ. ๑๕๙๓ แทนค่าในสูตร

๑๕๙๓ × ๒.๐๗ + ๕๘๗.๐๗ ได้ ๓๘๘๔.๕๘ หารด้วย ๘ ได้ ๔๘๕ = ง

$$\frac{๑๕๙๓-๑}{๔} - \frac{๑๕๙๓-๑}{๑๐๐} + \frac{๑๕๙๓-๑}{๔๐๐}$$

= ๓๙๘ - ๑๕ + ๓

= ๓๘๖ = จ

ง - จ = ๔๘๕ - ๓๘๖ = ๙๙

วันเถลิงศก จ.ศ. ๙๕๕ จึงตรงกับวันที่ ๙๙ ในปี ค.ศ. ๑๕๙๓ (นับแต่ ๑ ม.ค.ไป) คือวันที่ ๙ เมษายน นั่นเอง

๒. การคำนวณวันประกาศอิสรภาพ

ในพระราชพงศาวดารกรุงเก่า ฉบับหลวงประเสริฐ มีความว่า *"ศักราช ๙๔๖ วอกศก...ยกทัพหลวงเสด็จไปถึงเมืองแครง..."*[๒] และพระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับพันจันทนุมาศ (เจิม) มีความว่า

[๒] *พระราชพงศาวดารกรุงเก่า ฉบับหลวงประเสริฐ. เล่มเดิม, หน้า ๒๒๘*

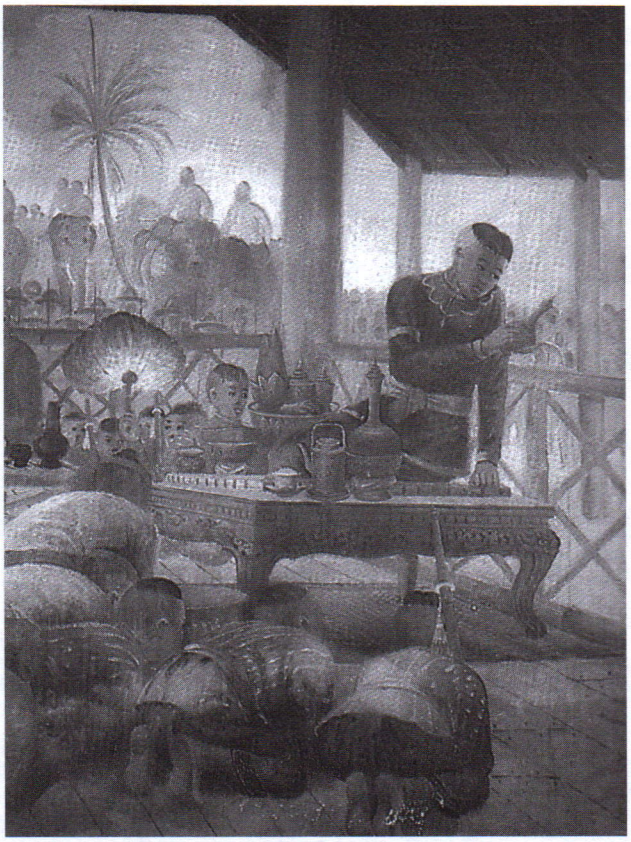

"ฝ่ายสมเด็จพระนเรศวรเป็นเจ้า เสด็จยกพยุหแสนยากรไปถึงเมืองแครง ณ ๕๑๐๖ ค่ำ... พักพลอยู่ใกล้อาราม พระมหาเถรคันฉ่อง แล้วตรัสให้ข่าวไปถึงพระเจ้าหงสาวดีว่า ยกทัพมาถึงเมืองแครงแล้ว...สมเด็จพระนเรศวรเป็นเจ้าก็ตรัสแก่มุขมาตยาโยธาทหารทั้งปวงว่า เราหาความผิดมิได้ ซึ่งพระเจ้าหงสาวดี คิดร้ายต่อเราก่อนนั้น อันแผ่นดินพระมหานครศรีอยุธยากับแผ่นดินหงสาวดีขาดจากทางพระราชไมตรีกัน... ครั้น ณ วันศุกร์ เดือน ๖ แรม ๓ ค่ำ เพลา ๑๑ ทุ่ม ให้เอาพระคชาธารเข้าเทียบเกย ทอดพระเนตรเห็นพระสารีริกบรมธาตุเสด็จปาฏิหาริย์มา แต่ปัจจิมทิศผ่านพระคชาธารไปข้างบุรพทิศ จึงเสด็จพยุหยาตราทัพออกจากเมืองแครง..." [๓]

วันประกาศอิสรภาพ ที่ปรากฏในเอกสารจึงควรเป็นวันพฤหัสบดี แรม ๒ ค่ำ เดือน ๖ เพราะเมื่อทรงประกาศอิสรภาพแล้ว ต้องทรงรีบเร่งออกจากดินแดนพม่า จึงต้องคำนวณว่า วันพฤหัสบดี เดือนหก แรมสองค่ำ จ.ศ. ๙๔๖ จะตรงกับวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๑๒๗ หรือไม่

วันเถลิงศก จ.ศ. ๙๔๖ ดิถี ๒๙.๖ หรือแรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๕ วันหนไทย ที่ ๓๗๓ หารด้วย ๗ เหลือเศษ ๒ ตรงกับวันจันทร์ที่ c๑๐๐ คือวันที่ ๑๐๐ ในปี c (ปีที่มี ๓๖๖ วัน) จึงตรงกับวันที่ ๙ เมษายน จ.ศ. ๙๔๖ นับแต่วันจันทร์ แรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๕ ไปถึงเดือนหก แรม ๒ ค่ำ เป็นเวลา ๑๕ + ๒ = ๑๗ วัน หรือ ๒ สัปดาห์ กับ ๓ วัน นับจากวันจันทร์ไป ๓ วัน เป็น**พฤหัสบดี** วันที่ ๙ + ๑๗ = **๒๖ เมษายน จ.ศ. ๙๔๖** (พ.ศ. ๒๑๒๗) เป็นวันประกาศอิสรภาพ

๓. วันเสด็จขึ้นเสวยราชย์

พระราชพงศาวดารกรุงเก่า ฉบับหลวงประเสริฐ มีความว่า

"ศักราช ๙๕๒ ขาลศก วัน ๑๑๓๘ ค่ำ สมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง พระพฤฒาราชนฤพาน..." [๔]

สมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง พระพฤฒาราช หมายถึง สมเด็จพระมหาธรรมราชา จึงนับเป็นวันที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชเสด็จขึ้นครองราชย์ด้วย

พลตรี ม.ร.ว.ศุภวัฒย์ เกษมศรี ได้ขอให้ข้าพเจ้าคำนวณวันที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชเสด็จขึ้นเสวยราชย์ ซึ่งตรงกับวันอาทิตย์ เดือน ๘ แรม ๑๓ ค่ำ จ.ศ. ๙๕๒ ทางจันทรคติ ตามที่ปรากฏในพระราชพงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐ ว่าจะตรงกับวันที่เท่าใดตามสุริยคติ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทย ในการจัดงานฉลองวันที่ระลึกสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เสวยราชย์ครบ ๔๐๐ ปีต่อไป

ข้าพเจ้าได้คิดสูตรสำหรับเทียบวันทางสุริยคติกับวันจันทรคติไว้ แต่ปัจจุบันนี้มีผู้ทำตารางสำเร็จให้เปรียบเทียบได้ง่ายขึ้น เช่น นายโรเช บิยารด์ (Roger

---

[๓] *พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับพันจันทนุมาศ (เจิม) ในประชุมพงศาวดาร ฉบับกาญจนาภิเษก เล่ม ๓ (คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี. กรุงเทพฯ ๒๕๔๒) หน้า ๒๘๑-๒๘๒*

[๔] *เล่มเดิมหน้า ๒๓๑*

Billard) ซึ่งเขียนเรื่อง วัน เดือน ปี ตามรอบปีแบบจีน (ตรงกับปีหนไทย) ในจารึกไทย ลงใน BEFEO เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ นายทองเจือ อ่างแก้ว เขียนเรื่อง เถลิงศก ๕๒๘๕ ปี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖ และนายอีด (J.C. Eade) เขียนเรื่อง ปูมดวงดาวในเอเชียอาคเนย์ (SE. Asian Ephemeris) ที่มหาวิทยาลัยคอร์แนล เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒

จากตารางนายบิยารด์ และจากตารางนายอีด วันเถลิงศกปี จ.ศ. ๙๕๒ ตรงกับวันจันทร์ เดือน ๖ ขึ้น ๕ ค่ำ (อาจผิดพลาดได้วันหนึ่ง คืออาจเป็นขึ้น ๔ ค่ำ ๕ ค่ำ หรือ ๖ ค่ำ ก็ได้) ซึ่งตรงกับวันจันทร์ที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๑๓๓ ตามปฏิทินเกรกอเรียน จำนวนวันถัดจากวันขึ้น ๕ ค่ำ เดือน ๖ ไปถึงแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ นับได้ ๒๕ วัน เดือน ๗ มี ๒๙ วัน เดือน ๘ แรก มี ๓๐ วัน เดือน ๘ หลังนับถึงแรม ๑๓ ค่ำ ได้ ๒๘ วัน เพราะฉะนั้นเมื่อรวมจำนวนวันต่อจากขึ้น ๕ ค่ำ เดือน ๖ ไปถึงแรม ๑๓ ค่ำ เดือน ๘ หลังจะได้ ๒๕+๒๙+๓๐+๒๘ = ๑๑๒ วัน เทียบตามตารางนายบิยารด์จะเป็นวันจันทร์ที่ ๓๐ กรกฎาคม แต่วันขึ้นแรมอาจจะคลาดเคลื่อนจากตารางอยู่หนึ่งวัน ทั้งนี้เพราะการแก้วันทางจันทรคติมาให้ตรงฤดูกาลตามปีสุริยคติ จะต้องชดเชยด้วยปีอธิกมาสและอธิกวาร ซึ่งแต่ละชาติจะวางไว้ไม่ตรงกัน ต้องสอบทานกับวันในสัปดาห์จึงจะแน่นอนขึ้น **วันเสวยราชย์เป็นวันอาทิตย์ จึงตรงกับวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๑๓๓**

นายทองเจือ อ่างแก้ว ได้วางอธิกมาสคือปีที่มีเดือนแปดสองครั้งไว้ใน จ.ศ. ๙๕๑ และคำนวณว่าปี จ.ศ. ๙๕๒ เป็นปีอธิกวาร คือ ปีนั้นเดือน ๗ เป็นเดือนเต็ม มี ๓๐ วัน และวันเถลิงศก จ.ศ. ๙๕๒ เป็นวันจันทร์ ขึ้น ๖ ค่ำ เดือน ๕ นับวันแต่ขึ้น ๗ ค่ำ ไปถึงแรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๕ มี ๒๓ วัน เดือน ๖ มี ๓๐ วัน เดือน ๗ อธิกวาร มี ๓๐ วัน เดือน ๘ ถึงแรม ๑๓ ค่ำ มี ๒๘ วัน รวมวันหลังวันเถลิงศกมา ๒๓+๓๐+๓๐+๒๘ = ๑๑๑ วัน นับจากวันจันทร์ที่ ๙ เมษายน ไป ๑๑๑ วัน ถึงวันอาทิตย์ที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๑๓๓ (นายทองเจือเทียบวันเถลิงศก จ.ศ. ๙๕๒ เป็นวันที่ ๓๐ มีนาคม ตามปฏิทินยูเลียน ซึ่งตรงกับวันที่ ๙ เมษายน ตามปฏิทินเกรกอเรียน ซึ่งในขณะนั้นเร็วกว่ากัน ๑๐ วัน)

ถึงแม้จะวางเดือนอธิกมาสไว้คนละปี แต่ก็สรุปได้ตรงกันทั้ง ๓ ตารางว่า **วันอาทิตย์ที่ขึ้นเสวยราชย์ตรงกับวันอาทิตย์ที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๑๓๓ มาบรรจบครบรอบ ๔๐๐ ปี ในวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๓๓ ซึ่งบังเอิญตรงกับวันอาทิตย์พอดี**

เพื่อสอบทานยืนยันความถูกต้อง ถ้าสอบเทียบกับวันเถลิงศก จ.ศ. ๙๕๓ (ปีถัดไป) ซึ่งตรงกับวันพุธที่ ๑๐ เมษายน ๒๑๓๔ ตามปฏิทินเกรกอเรียน (หรือ ๓๑ มีนาคม ตามปฏิทินยูเลียน) ตรงกับวันแรม ๒ ค่ำ เดือน ๕ ทั้งตารางของนายบิยารด์ นายอีด และนายทองเจือ จากวันอาทิตย์ที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๑๓๓ ถึงวันพุธที่ ๑๐ เมษายน ๒๑๓๔ จำนวนวันเพิ่มขึ้น ๒๕๕ วัน และจากวันอาทิตย์แรม ๑๓ ค่ำ เดือน ๘ ถึงวันพุธแรม ๒ ค่ำ เดือน ๕ ก็จะได้ ๒๕๕ วัน ตรงกัน เป็นอันว่าถ้าคิดถอยหลังไปจากวันเถลิงศก จ.ศ. ๙๕๓ จะได้ว่าวันเสวยราชย์ตรงกับวันอาทิตย์ที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๑๓๓ ถูกต้องตรงกันทั้งสามตาราง โดยไม่มีปัญหาเรื่องอธิกมาสและอธิกวารมายุ่งเกี่ยวด้วย

คณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทยและพิมพ์เอกสารทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี จึงได้จัดงานวันที่ระลึกสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเสวยราชย์ครบ ๔๐๐ ปีขึ้น และเป็นที่น่ายินดีว่า จังหวัดพิษณุโลกได้สอบถามเรื่องวันเสวยราชย์ทางสุริยคติมาทางกรมศิลปากร เจ้าหน้าที่กรมศิลปากร ได้คำนวณและยืนยันวันที่ข้าพเจ้าคำนวณไว้ว่า วันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๑๓๓ เป็นวันสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเสวยราชย์ จังหวัดพิษณุโลกจึงได้จัดงานวันที่ระลึกในโอกาสครบรอบ ๔๐๐ ปี เป็นงานใหญ่

หมายเหตุ

๑. ใน จ.ศ. ๙๕๒ (ค.ศ. ๑๕๙๐) วันที่ตามปฏิทินเกรกอเรียนจะเกินวันที่ตามปฏิทินยูเลียนไป ๑๐ วัน

คำนวณได้จากสูตรต่อไปนี้

$$\frac{Y-๑}{๑๐๐} - \frac{Y-๑}{๔๐๐} - ๒$$

เศษปัดทิ้งทุกจำนวน

และ Y เท่ากับปี ค.ศ. ๑๕๙๐ แทนค่า ๑๕๙๐ ในสูตร

$$\frac{๑๕๙๐-๑}{๑๐๐} - \frac{๑๕๙๐-๑}{๔๐๐} - ๒$$

= ๑๕ - ๓ - ๒ (เศษปัดทิ้ง)

= ๑๐ วัน

๒. สูตรสำหรับหาวันเถลิงศกตามปีเกรกอเรียนที่ใช้เป็นสากลมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๑๒๕ มาจนถึงปัจจุบัน

ก = (๒.๐๗ Y + ๕๘๗.๐๗) หารด้วย ๘ (เศษปัดทิ้ง)

$$ข = \frac{Y-๑}{๔} - \frac{Y-๑}{๑๐๐} + \frac{Y-๑}{๔๐๐}$$

เศษแต่ละจำนวนปัดทิ้ง

แทนค่า Y = ค.ศ. ๑๕๙๐ ในสูตร

ได้ ก = (๒.๐๗×๑๕๙๐+๕๘๗.๐๗) หารด้วย ๘

= ๓๘๗๘.๓๗ ÷ ๘ = ๔๘๔ เศษปัดทิ้ง

$$ข = \frac{๑๕๘๙}{๔} - \frac{๑๕๘๙}{๑๐๐} + \frac{๑๕๘๙}{๔๐๐}$$

= ๓๙๗ - ๑๕ + ๓ (เศษปัดทิ้ง)

= ๓๘๕

วันที่ในปี = ก – ข = ๔๘๔ - ๓๘๕

= วันที่ ๙๙ ในปี

วันที่ ๑ มกราคม เป็นวันที่ ๑ ในปี วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ เป็นวันที่ ๓๒ ในปี วันที่ ๙๙ ตรงกับ ๙ เมษายน วันเถลิงศก จ.ศ. ๙๕๒

๔. วันสวรรคต

ตามพระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา สมเด็จพระนเรศวรมหาราชเสด็จสวรรคตในวันจันทร์

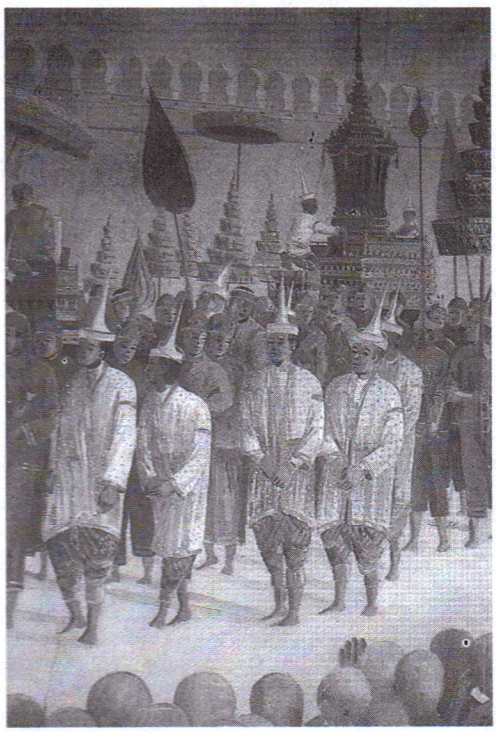

เดือน ๖ ขึ้น ๘ ค่ำ จ.ศ. ๙๕๕ ศักราชในตอนท้ายรัชกาลนี้ผิดจากฉบับหลวงประเสริฐ ซึ่งเป็นฉบับที่ศักราชแม่นยำที่สุด คือเร็วไปหนึ่งรอบนักษัตร หรือ ๑๒ ปี ศักราชที่ถูกต้องจึงควรเป็น จ.ศ. ๙๖๗ ข้อความในพงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐ จบลงวันที่ จ.ศ. ๙๖๖ ซึ่งกล่าวว่ายังเป็นรัชกาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราชอยู่ อนึ่งจดหมายเหตุของพ่อค้าอังกฤษ ชื่อ ปีเตอร์ ฟลอริส[๕] (Peter Floris) ก็ยืนยันว่าสมเด็จพระนเรศวรสวรรคตใน ค.ศ. ๑๖๐๕ (จ.ศ. ๙๖๗ : พ.ศ. ๒๑๔๘)

วันสวรรคตตรงกับวันจันทร์ เดือน ๖ ขึ้น ๘ ค่ำ พ.ศ. ๒๑๔๘ ในปีนั้นวันเถลิงศกคือ วันเสาร์ เดือน ๕ แรม ๖ ค่ำ ตรงกับวันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๑๔๘ นับจากวันเถลิงศกไปถึงวันสวรรคตได้ ๑๖ วัน (จากเดือน ๕ แรม ๖ ค่ำ ถึงเดือน ๖ ขึ้น ๘ ค่ำ) จึงตรงกับวันที่ ๙+๑๖ หรือ ๒๕ เมษายน นับจากวันเสาร์ไป ๑๖ วัน หรือ ๒ สัปดาห์กับ ๒ วัน ตรงกับวันจันทร์

ฉะนั้นวันสวรรคตจึงตรงกับ วันจันทร์ที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๑๔๘

---

[๕] *Peter Floris. His Voyage to the East Indies in the Globe, 1611-1615, London, Printed for the Hakluyt Society, 1984. p.55 มีข้อความว่า "...anno 1605, when as the Black King deceased without any issue, He was a man of great understanding, and left his Kingdom to his brother who was called the White King,..."*

ชำระประวัติศาสตร์
การเปลี่ยนแปลงวันกองทัพไทย

นิสิต จันทร์สมวงศ์*

มีกล่าวถึง "วันกองทัพไทย" บุคคลโดยทั่วไปอาจไม่รู้ว่าวันกองทัพไทยมีประวัติความเป็นมาอย่างไร และมีความสำคัญขนาดไหน แต่ในบรรดาเหล่าทหารหาญที่เป็นรั้วของชาติทุกท่านทราบว่าวันกองทัพไทยเป็นวันหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งในประวัติศาสตร์ชาติไทย เป็นวันที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถีมีชัยชนะต่อพระมหาอุปราชา

วันกองทัพบก วันกองทัพเรือ และวันกองทัพอากาศ สู่วันกองทัพไทย

ก่อนจะมีวันกองทัพไทย เดิมส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหมโดยเฉพาะกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้มีการกำหนดวันคล้ายวันสถาปนาแต่ละเหล่าทัพ โดยประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๔๘๖ ให้วันที่ ๒๘ กรกฎาคม เป็นวันกองทัพบก วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน เป็นวันกองทัพเรือ และวันที่ ๑๐ มกราคม เป็นวันกองทัพอากาศ[๑] ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๙๔ กระทรวงกลาโหมได้พิจารณาเปลี่ยนวันที่ระลึกของกองทัพบกเป็นวันที่ ๒๕ มกราคม และกองทัพอากาศ เป็นวันที่ ๒๗ มีนาคม ส่วนวันที่ระลึกกองทัพเรือ คงเป็นวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ตามลำดับ[๒]

ในสมัยจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ผู้บัญชาการทหารสูงสุด และผู้บัญชาการทหารบก พ.ศ. ๒๕๐๒ กระทรวงกลาโหมได้เสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี รวมวันที่ระลึกคล้ายวันสถาปนากองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ รวมเข้าเป็นวันเดียวกันกับวันที่ระลึกคล้ายวันสถาปนากระทรวงกลาโหม โดยให้ชื่อว่า "วันกองทัพไทย"[๓] ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๐๒ ลงมติอนุมัติ[๔] โดยกำหนดให้วันที่ ๘ เมษายน ซึ่งเป็นวันก่อตั้งกระทรวงกลาโหม เป็นวันกองทัพไทย[๕]

ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๒๓ สมัยพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้พิจารณาเกี่ยวกับการกำหนดวันสำคัญของกระทรวงกลาโหม และเห็นควรให้ถือวันที่ ๒๕ มกราคม ซึ่งตรงกับวันที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถีชนะพระมหาอุปราชา เป็นวันกองทัพไทย ส่วนวันที่ ๘ เมษายน ซึ่ง

---

* *ผู้อำนวยการสำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี*

๑ *ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๔๘๖ เรื่อง วันที่ระลึกกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ใน* ***ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๐ ตอนที่ ๖๒ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๔๘๖****, หน้า ๓๕๘๗.*

๒ *ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๔๙๔ เรื่อง วันที่ระลึกกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ใน* ***ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๘ ตอนที่ ๙๘ วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๔๙๔****, หน้า ๓๘๒๘.*

๓ *หนังสือ ที่ สร ๘๓๐๑/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๐๒* ***เรื่อง วันกองทัพไทย***

๔ *หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ กห ๑๗๙๐/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๐๒* ***เรื่อง วันกองทัพไทย***

๕ *ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๐๒* ***เรื่อง วันที่ระลึกวันกองทัพไทย***

ตรงกับวันสถาปนากระทรวงกลาโหมและถือเป็นวันกองทัพไทยมาแต่เดิมนั้น ให้ถือเป็นวันสถาปนากระทรวงกลาโหม โดยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นต้นไป[๖] ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๒๓ เห็นชอบตามที่กระทรวงกลาโหมเสนอ และอนุมัติให้ข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดกระทรวงกลาโหมหยุดราชการในวันกองทัพไทยดังกล่าวได้ ๑ วัน[๗]

วันกองทัพไทย : ๒๕ มกราคม หรือ ๑๘ มกราคม?

ในการเปลี่ยนแปลงวันกองทัพไทยเป็นวันที่ ๒๕ มกราคม หรือวันยุทธหัตถีนี้ ได้ทำให้เกิดข้อโต้แย้งในบรรดานักประวัติศาสตร์ โดยพลตำรวจตรี สุชาติ เผือกสกนธ์ อดีตอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข ได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๓๙ เพื่อขอให้แก้ไขวันสำคัญทางประวัติศาสตร์ของชาติที่คลาดเคลื่อนให้ถูกต้อง โดยเห็นว่าวันที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถีกับพระมหาอุปราชา หรือ "วันกองทัพไทย" ซึ่งปัจจุบันกำหนดคือวันที่ ๒๕ มกราคม ที่ถูกต้องคือวันที่ ๑๘ มกราคม[๘]

ซึ่งต่อมาคณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทยได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว มีความเห็น ดังนี้[๙]

> *๑. วันที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถีกับพระมหาอุปราชา หรือ "วันกองทัพไทย" ได้เคยมีการคำนวณไว้ เมื่อประมาณ ๔๐ ปีมาแล้ว โดยหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ว่าตรงกับวันที่ ๑๘ มกราคม และศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร รองประธานกรรมการในคณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทย ได้คำนวณและเขียนบทความไว้ตรงกับวันที่ ๑๘ มกราคม เช่นกัน*

---

[๖] *หนังสือกระทรวงกลาโหม ด่วนมาก ที่ ๐๒๐๑/๑๐๖๑๐ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๒๓* ***เรื่อง กำหนดวันกองทัพไทย และวันสถาปนากระทรวงกลาโหม***

[๗] ***รายงานการประชุมคณะรัฐมนตรี*** *วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๒๓*

[๘] *พล.ต. สุริยน เผือกสกนธ์* ***วันที่ ๒๕ มกราคม เป็นวันกองทัพไทยจริงหรือ?*** *จากเว็บไซต์ http://web.schq.mi.th/~suriyon*

[๙] *หนังสือคณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทย ที่ นร ๐๑๑๓ (ปวศ) ๒๒๗๔/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๔๐ จากเว็บไซต์ http://web.schq.mi.th/~suriyon*

๒. สาเหตุที่ได้กำหนดให้วันที่ ๒๕ มกราคม เป็นวันสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถีนั้น ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร ให้ข้อสันนิษฐานว่า ผู้คำนวณสำคัญผิดว่า วันเถลิงศกตรงกับวันที่ ๑๕ หรือ ๑๖ เมษายนมาตลอด แต่แท้จริงวันเถลิงศกเพิ่งมาตรงกับวันที่ ๑๕ เมษายน เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๓ และเริ่มตรงกับวันที่ ๑๕ เมษายนบ้าง วันที่ ๑๖ เมษายนบ้าง มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๔ ซึ่งในปีที่กระทำยุทธหัตถี วันเถลิงศกตรงกับวันศุกร์ที่ ๙ เมษายน แต่ผู้คำนวณคิดว่าวันเถลิงศกปีนั้น ตรงกับวันศุกร์ที่ ๑๖ เมษายน จึงคำนวณผิดไป ๗ วัน

๓. การที่จะให้มีการเปลี่ยนแปลงวันที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถีกับพระมหาอุปราชา หรือ "วันกองทัพไทย" ซึ่งได้กำหนดไว้เป็นวันที่ ๒๕ มกราคม มาเป็นวันที่ ๑๘ มกราคม นั้น เป็นเรื่องของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องพิจารณาเอง

ซึ่งต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาวันกองทัพไทยให้กองบัญชาการทหารสูงสุดทราบ

วันที่ ๑๘ มกราคม คือ วันยุทธหัตถี

การเสนอของหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล เมื่อประมาณ ๔๐ ปีมาแล้ว และคณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทยเกือบ ๑๐ ปีก่อน ว่าวันที่ ๑๘ มกราคม คือวันที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถีกับพระมหาอุปราชา คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๘ ได้พิจารณาเห็นว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘ กำหนดให้วันขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๖ ของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันสวรรคตสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเป็นวันรัฐพิธี ทั้งนี้ ให้สำนักนายกรัฐมนตรีประกาศวันที่ตามปฏิทินสุริยคติให้ตรงกับวันขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๖ ในทางจันทรคติ (ทำนองเดียวกับการกำหนดวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา ซึ่งจะไม่ตรงกันในแต่ละปี) ดังนั้นวันสำคัญของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชสมควรใช้วันทางสุริยคติจะเหมาะสมตามที่ได้มอบหมายศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร ราชบัณฑิต คำนวณ[๑๐]

ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร ราชบัณฑิต ได้มีหนังสือเรียนประธานกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ โดยได้ให้เหตุผลในการคำนวณวันสำคัญของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ดังนี้[๑๑]

"๑. วันเสด็จสวรรคตของสมเด็จพระนเรศวรฯ ทางจันทรคติ คือ วันจันทร์ เดือน ๖ ขึ้น ๘ ค่ำ จ.ศ. ๙๖๗ ตรงกับวันจันทร์ที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๑๔๘ พลตำรวจตรี สุชาติ เผือกสกนธ์ ก็ได้คำนวณไว้ตรงกับข้าพเจ้า

เราสองคนเห็นพ้องต้องกันว่า เราควรยึดวันทางสุริยคติเป็นเกณฑ์ เพราะคนไทยปัจจุบันเคยชินกับวันทางสุริยคติ และไม่ค่อยพูดถึงวันขึ้นแรมทางจันทรคติกันแล้ว อนึ่ง วันทางจันทรคติจะตรงกับวันที่เท่าใดในปีต่อๆไป ก็จะต้องรอโหรคำนวณแล้วประกาศให้คนทั่วไปทราบเสียก่อน ตัวอย่างเช่น คนทั่วไปจะไม่ทราบว่าวันขึ้น ๘ ค่ำเดือน ๖ ปีนี้ตรงกับวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ แต่จะตรงกับวันที่ ๕

---

๑๐ *หนังสือคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ด่วนมาก ที่ นร ๐๑๐๘/๒๑๙๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘* ***เรื่อง การกำหนดวันสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเป็นวันรัฐพิธี***

๑๑ *หนังสือราชบัณฑิตยสถาน ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๘* ***เรื่อง การคำนวณวันสำคัญของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช***

พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ และปีต่อๆ ไปตามเกณฑ์ของโหรผู้ทำปฏิทินปัจจุบันจะอยู่ระหว่างวันที่ ๑๘ เมษายน ถึงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม

เมื่อวันเสด็จสวรรคตของสมเด็จพระนเรศวรฯ ตรงกับวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๑๔๘ จึงควรกำหนดวันที่ ๒๕ เมษายน ของทุกปีเป็นวันที่ระลึกถึงวันเสด็จสวรรคต

๒. วันยุทธหัตถี คือวันจันทร์ เดือน ๒ แรม ๒ ค่ำ จ.ศ. ๙๕๔ ตรงกับวันจันทร์ที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๑๓๕ นายฉันทิชย์ กระแสสินธุ์ คำนวณผิดว่าตรงกับวันที่ ๒๕ มกราคม เพราะการคำนวณต้องเทียบกับวันหลัก คือ วันเถลิงศกเปลี่ยนจุลศักราช ซึ่งตรงกับวันที่ ๑๕ เมษายน เป็นส่วนใหญ่ มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๔๓ มาจนถึงปัจจุบัน และตรงกับวันที่ ๑๖ เมษายนในบางปี

เนื่องจากปีจุลศักราชยาวกว่าปีตามปฏิทินสากล เมื่อจุลศักราช ๑ วันเถลิงศกตรงกับวันที่ ๒๒ มีนาคม ต่อมาเลื่อนเป็น ๒๓, ๒๔, ๒๕ ฯลฯ มีนาคม มาจนถึงปียุทธหัตถี จ.ศ. ๙๕๔ วันเถลิงศกตรงกับวันพฤหัสบดีที่ ๙ เมษายน นายฉันทิชย์ทราบว่า วันเถลิงศกเป็นวันพฤหัสบดี แต่คิดว่าตรงกับวันที่ ๑๖ เมษายน เหมือนในปัจจุบัน จึงคำนวณวันยุทธหัตถีล่ากว่าความจริงไป ๗ วัน เรื่องนี้หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ได้คำนวณไว้ก่อนนายฉันทิชย์กว่า ๓๐ ปีว่า วันยุทธหัตถีตรงกับวันที่ ๑๘ มกราคม ข้าพเจ้าและพลตำรวจตรี สุชาติ ก็คำนวณว่าตรงกับ ๑๘ มกราคมเช่นเดียวกัน หม่อมหลวงปิ่น ยังได้ไปที่ดาราคาร ให้เจ้าหน้าที่หมุนดวงดาวต่างๆ

ในสุริยจักรวาลจำลองให้กลับไปตรงกับวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๑๓๕ ก็เห็นได้ว่า พระจันทร์เริ่มแหว่งไปเล็กน้อยสมกับที่เป็นวันแรม ๒ ค่ำ ถ้าเป็นวันที่ ๒๕ มกราคม จะเห็นพระจันทร์แหว่งไปค่อนดวงเพราะเป็นแรม ๙ ค่ำไปแล้ว"

จากการคำนวณวันสำคัญของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชของศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร ราชบัณฑิตและกรรมการเอกลักษณ์ของชาติดังกล่าว คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ โดยนายวิษณุ เครืองาม ประธานกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ในขณะนั้น จึงมีหนังสือเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา[๑๒] ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ลงมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ ครั้งที่ ๘/๒๕๔๘ วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ ทั้ง ๒ ข้อ ดังนี้[๑๓]

---

๑๒ หนังสือคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ด่วนมาก ที่ นร ๐๑๐๘/๒๑๙๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ **เรื่อง การกำหนดวันสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเป็นวันรัฐพิธี**

๑๓ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๔/๑๘๐๒๖ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๘ **เรื่อง การกำหนดวันสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเป็นวันรัฐพิธี**

๑. กำหนดให้วันที่ ๒๕ เมษายน ของทุกปีเป็นวันคล้ายวันสวรรคตสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เป็นวันรัฐพิธี แทนวันจันทร์ขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๖ โดยให้มีการวางพวงมาลาสักการะ และไม่ถือเป็นวันหยุดราชการ

๒. กำหนดให้วันที่ ๑๘ มกราคม ของทุกปีเป็นวันยุทธหัตถี เป็นวันรัฐพิธี แทนวันที่ ๒๕ มกราคม ของทุกปี โดยให้มีการวางพานพุ่มสักการะ และไม่ถือเป็นวันหยุดราชการ

จากมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้มีหนังสือขอให้สำนักราชเลขาธิการนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท และมีพระบรมราชวินิจฉัยเกี่ยวกับวันสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเป็นวันรัฐพิธี[๑๔] ซึ่งสำนักราชเลขาธิการได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีผู้แทนพระองค์ไปวางพวงมาลาถวายสักการะในวันที่ ๒๕ เมษายนของทุกปี และวางพานพุ่มถวายราชสักการะในวันที่ ๑๘ มกราคมของทุกปี ณ พระบรมราชานุสรณ์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี[๑๕] โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

วันที่ ๑๘ มกราคม คือ วันกองทัพไทย

ภายใต้มติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้วันที่ ๑๘ มกราคม ของทุกปีเป็นวันยุทธหัตถี และเป็นวันรัฐพิธี แทนวันที่ ๒๕ มกราคมของทุกปีดังกล่าว กระทรวงกลาโหมพิจารณาแล้วด้วยเหตุผลที่กำหนดให้วันที่ ๒๕ มกราคมของทุกปีเป็นวันกองทัพไทย เนื่องจากเป็นวันที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถีชนะพระมหาอุปราชา ดังนั้น เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดให้วันที่ ๑๘ มกราคมของทุกปี เป็นวันยุทธหัตถีและวันรัฐพิธี แทนวันที่ ๒๕ มกราคมของทุกปี กระทรวงกลาโหมโดยมติของสภากลาโหม ครั้งที่ ๖/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๙ จึงได้มีมติเปลี่ยนแปลงกำหนดวันกองทัพไทยเป็นวันที่ ๑๘ มกราคมของทุกปี[๑๖]

ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๙ เห็นชอบตามที่กระทรวงกลาโหมเสนอ[๑๗] และได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเปลี่ยนแปลงกำหนดวันกองทัพไทยจากวันที่ ๒๕ มกราคมของทุกปี เป็นวันที่ ๑๘ มกราคมของทุกปี และอนุมัติให้ข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดกระทรวงกลาโหมหยุดราชการในวันกองทัพไทยได้ ๑ วัน[๑๘]

สรุป

วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๐ จึงเป็นปีแรกที่กระทรวงกลาโหมจะได้เฉลิมฉลองวันคล้ายวันสถาปนากองทัพไทย อย่างไรก็ตามประวัติศาสตร์การเปลี่ยนแปลงวันกองทัพไทย เป็นประวัติศาสตร์แห่งการเปลี่ยนแปลงอันยาวนานกว่าครึ่งศตวรรษ ซึ่งไม่ได้มีความหมายเพียงแค่เป็นการเปลี่ยนแปลงวันกองทัพไทย แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ครั้งสำคัญ คือวันที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถีชนะพระมหาอุปราชา ซึ่งเป็นวันสำคัญของชาติเรา ที่คนไทยในปัจจุบันควรระลึกถึงและนำประวัติศาสตร์ดังกล่าวมาเป็นบทเรียน

---

๑๔ *หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๗/๘๓๖๙ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๘* ***เรื่อง การกำหนดวันสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเป็นวันรัฐพิธี***

๑๕ *หนังสือสำนักราชเลขาธิการ ที่ รล ๐๐๓.๓/๓๙๘ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๙* ***เรื่อง การกำหนดวันสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเป็นวันรัฐพิธี***

๑๖ *หนังสือกระทรวงกลาโหม ที่ กห ๐๒๐๑/๑๑๖๙ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๙* ***เรื่อง การเปลี่ยนแปลงวันกองทัพไทย***

๑๗ *บันทึกสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/๑๕๗๑๓ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๙* ***เรื่อง การเปลี่ยนแปลงวันกองทัพไทย***

๑๘ *ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๙* ***เรื่อง การเปลี่ยนแปลงวันกองทัพไทย***

วันขึ้นปีใหม่ - ตรุษสารท - สงกรานต์

ท. กล้วยไม้ ณ อยุธยา

ในการประชุมคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติครั้งหนึ่ง มีหนังสือจากประชาชนคนหนึ่งถึงคณะกรรมการ ปรารภว่าปัจจุบันเยาวชนของชาติไม่ทราบความหมายของวันตรุษสารท ซึ่งเคยเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย จึงขอให้คณะกรรมการขอความร่วมมือจากผู้ทำปฏิทินประจำปี ระบุวันที่ตรงกับวันตรุษสารทลงในปฏิทินให้ด้วย ท่านประธานที่ประชุมได้ถามว่า ท่านกรรมการท่านใดทราบเรื่องตรุษสารทบ้างและมีความสำคัญอย่างไร ผู้เขียนก็อยากทราบว่ากรรมการท่านใดจะตอบท่านประธานบ้าง ปรากฏว่าเงียบ จึงสรุปได้ว่านอกจากเยาวชนของชาติจะไม่ทราบความหมายของตรุษสารทแล้ว ชราชนของชาติก็ไม่ทราบเรื่องดังกล่าวด้วย นอกจากนั้นยังมีผู้สนใจว่าสงกรานต์ยังเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทยอยู่ใช่หรือไม่ ผู้เขียนจึงขอเล่าเรื่องเหล่านี้รวมๆ กันเสียทีเดียวให้เป็นความรู้รอบตัวเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยไว้จะได้รู้จักความเป็นมาของบรรพบุรุษตนเองไว้เล่าให้คนชาติอื่นฟังบ้าง

จารีตประเพณีของไทยแต่โบราณมาได้ถือ**วันแรม ๑ ค่ำ เดือนอ้าย**เป็นวันขึ้นปีใหม่ อันเป็นการสอดคล้องกับคติแห่งพระพุทธศาสนาซึ่งถือฤดูเหมันต์เป็นการเริ่มต้นปี ต่อมาจารีตเรื่องนี้ได้เปลี่ยนแปลงไปตามคติพราหมณ์ ที่ใช้**วันขึ้น ๑ ค่ำ เดือนห้า**เป็นวันขึ้นปีใหม่ จึงได้เกิดประเพณีตรุษไทยใน**วันแรม ๑๔ ค่ำ ๑๕ ค่ำ เดือนสี่** และ**ขึ้น ๑ ค่ำ เดือนห้า** โดยปรากฏในกฎมณเฑียรบาลตั้งแต่แผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถแห่งกรุงศรีอยุธยาว่า เดือนสี่ พระราชพิธีสัมพัจฉรฉินท์ ซึ่งแปลว่าขาดปีหรือสิ้นปี ตรงกับที่ชาวบ้านเรียกว่า

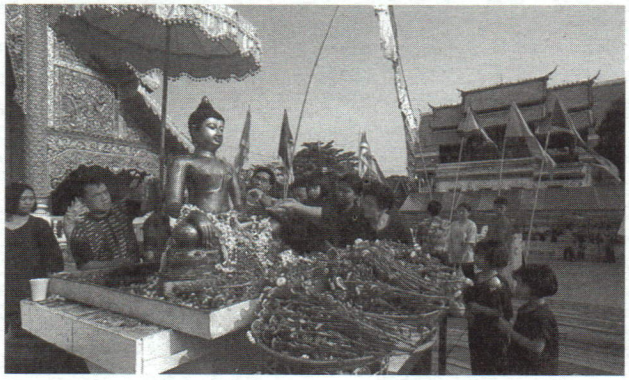

ตรุษ อันแปลว่าตัดขาดเหมือนกัน ดังนั้นวันตรุษไทยจึงเป็นเทศกาลคราวสมัยที่กำหนดไว้เป็นประเพณีเพื่อทำบุญและรื่นเริงในท้องถิ่นเมื่อเวลาสิ้นปี คู่กับ**สงกรานต์**ซึ่งกำหนดตามสุริยคติ ตามปรกติเริ่มตั้งแต่ **วันที่ ๑๓ ถึง ๑๕ เมษายน**

พระราชพิธีตรุษของหลวงเป็นพระราชพิธีใหญ่พิธีหนึ่งโดยรับแบบแผนมาจากลังกา ซึ่งถือว่าเป็นการทำเพื่อความเป็นสิริมงคลของบ้านเมือง และต่อมาได้ลดพิธีและรายการต่างๆ ลงโดยลำดับ จนกระทั่งเลิกขาดไปเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ ส่วนประเพณีตรุษของชาวบ้าน ก็จะพากันไปทำบุญตักบาตรที่วัด โดยมีขนมที่เป็นสัญลักษณ์ของงานคือข้าวเหนียวแดง พวกหนุ่มสาวจะพากันไปเก็บดอกไม้มาบูชาเจดีย์หรือวิหารเพื่อร้องเพลงอธิษฐานแก้กัน แล้วก็ไปเล่นสนุกต่างๆ เช่น เล่นมอญซ่อนผ้า ช่วงชัย หรือเพลงพวงมาลัย การเล่นนี้มีทั้งช่วงเช้า ช่วงเย็น และช่วงค่ำ ซึ่งปัจจุบันประเพณีดังกล่าวเกือบจะสูญไปแล้ว เพราะมีการเปลี่ยนการขึ้นปีใหม่มาหลายครั้งหลายหน จนคนรุ่นหลังลืมประเพณีตรุษไทยเสียแล้วโดยมาก

ถึงรัชสมัย**พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว** พระผู้ปฏิรูปการบริหารราชการ นำประเทศไทยสู่ความเป็นอารยะเยี่ยงชาติที่เจริญแล้ว พระราชกรณียกิจที่สำคัญประการหนึ่งคือการเปลี่ยนแปลงระบบปฏิทินจากระบบจันทรคติใช้ขึ้นแรมของพระจันทร์เป็นเครื่องกำหนดวันและเดือน มาเป็นระบบสุริยคติเช่นเดียวกับนานาประเทศเพื่อสะดวกในการใช้ภายในประเทศและระหว่างประเทศ ทรงมีพระราชดำริว่าวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือนห้า เฉลี่ยแล้วใกล้เคียงกับวันที่ ๑ เมษายนมากที่สุด จึงทรงกำหนดให้ถือเอา**วันที่ ๑ เมษายน** เป็นวันขึ้นต้นปีใหม่ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๓๒ เป็นต้นไป

ทีนี้ก็มาถึง**เรื่องของสงกรานต์** คำว่าสงกรานต์มาจากภาษาสันสกฤตแปลว่าก้าวขึ้นหรือการย้ายที่เคลื่อนที่ สิ่งที่ย้ายคือดวงอาทิตย์ได้โคจรขึ้นสู่ราศีใหม่อันมีทั้งหมด ๑๒ ราศี ดังนั้นสงกรานต์จึงเกิดขึ้นได้ทุกเดือน เฉพาะเมื่อดวงอาทิตย์โคจรหรือย้ายขึ้นสู่ราศีเมษคือกลุ่มดาวแพะ จึงเรียกว่ามหาสงกรานต์ แต่ชาวบ้านทั่วไปไม่รู้จักคำนี้ ยังคงเรียกว่าสงกรานต์เลยไม่รู้ว่ามีสงกรานต์ประจำเดือนกับเขาด้วย

งานวันสงกรานต์นั้นจะตกอยู่ในวันที่ ๑๓-๑๔-๑๕ เมษายนของทุกปี โดยวันที่ ๑๓ เป็น**วันมหาสงกรานต์** หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า**สงกรานต์**ดังกล่าวมาแล้ว วันที่ ๑๔ เรียกว่า**วันเนา** เนาเป็นภาษาไทยแปลว่าอยู่ หมายถึงดวงอาทิตย์ย้ายเข้าที่เข้าทางในวันที่ราศีตั้งต้นใหม่เรียบร้อยแล้ว และวันที่ ๑๕ เป็นวัน**เถลิงศก**คือเปลี่ยน**จุลศักราช** อันเป็นศักราชที่ไทยเราใช้กันมาแต่โบราณกาล หนังสือพงศาวดารหรือจดหมายเหตุต่างๆ ล้วนแต่ใช้จุลศักราชทั้งนั้น ต่อมา**พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว** ทรงกำหนด รัตนโกสินทรศก ขึ้นมาใช้แทนจุลศักราช ซึ่ง**พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว** มีพระราชดำริว่า เวลาจะกล่าวถึงเหตุการณ์ย้อนหลังไปมากๆ ก็จะลำบาก จึงโปรดให้ใช้**พระพุทธศักราช** แทนรัตนโกสินทรศก แต่ไม่ทราบว่าคำว่า **"พระ"** ตกหายไปแต่เมื่อใดโดยใครยังไม่มีเวลาค้นหา

อนึ่งยังมีเรื่องที่เข้าใจคลาดเคลื่อนอีกเรื่องหนึ่ง คือการเปลี่ยน**ปีนักษัตร** (อ่าน นักสัด) คือ ปีชวด-ฉลู-ขาล-เถาะฯ นั้นไม่ได้เปลี่ยนในวันที่ ๑ มกราคม แต่จะ

เปลี่ยนตามการคำนวณของโหร เช่นใน พ.ศ. ๒๕๔๙ เปลี่ยนจากปีจอมาเป็นปีกุนตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ซึ่งจะปรากฏในปฏิทินหลวงที่พระราชทานสำหรับความสุขปีใหม่ทุกปี

ประเพณีสงกรานต์เป็นการเฉลิมฉลองปีใหม่ของไทย มีการทำความสะอาดบ้านเรือน ทำบุญให้ทาน สรงน้ำพระ รดน้ำผู้ใหญ่ เล่นสาดน้ำ และมีการละเล่นอื่นๆ ตลอดจนมหรสพรื่นเริงประกวดประขันต่างๆ จนเป็นที่นิยมแพร่หลายไปถึงชาวต่างประเทศ ดังนั้นเราจึงควรรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของชาติเอาไว้ เล่นต่างๆ อยู่ในขอบเขตเป็นไปอย่างสุภาพเรียบร้อย อย่าให้เสียชื่อคนไทย

ส่วนการเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่เป็น**วันที่ ๑ มกราคม** นั้น เกิดขึ้นในสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณาว่าวันขึ้นปีใหม่ของไทยควรเป็นไปตามสากลนิยมหรือไม่ โดยมีพลตรีหลวงวิจิตรวาทการเป็นประธานกรรมการ ผลการพิจารณามีว่า ในอารยประเทศทั้งปวงนิยมใช้วันที่ ๑ มกราคมเป็นวันขึ้นปีใหม่ ทั้งนี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับลัทธิศาสนาหรือจารีตประเพณีใดๆ แต่เป็นการคำนวณทางวิทยาการทางดาราศาสตร์และนิยมใช้กันมากว่าสองพันปี ในเมื่อประเทศไทยได้นิยมถือสุริยคติตามอย่างนานาประเทศแล้ว ก็สมควรใช้วันที่ ๑ มกราคมเป็นวันขึ้นต้นปีใหม่เหมือนนานาประเทศ และวันดังกล่าวก็ใกล้เคียงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือนอ้ายของไทย ทั้งเป็นการใช้ฤดูหนาวเริ่มต้นปี สอดคล้องกับจารีตประเพณีโบราณของไทย ตลอดจนต้องกับคติของพระบวรพุทธศาสนา

เมื่อรัฐบาลเห็นชอบกับความเห็นคณะกรรมการแล้ว จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติปีประดิทินพุทธศักราช ๒๔๘๓ ต่อสภาผู้แทนราษฎร จนได้รับความเห็นชอบประกาศใช้เป็นกฎหมาย จึงได้เริ่มใช้วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๔ เป็นวันขึ้นปีใหม่เป็นปีแรกของไทยจนปัจจุบัน

เรื่องสุดท้ายคือ**วันสารทไทย** ซึ่งเป็นวันนักขัตฤกษ์วันหนึ่งไม่เกี่ยวกับวันขึ้นปีใหม่ แต่เนื่องจากเรานิยมเรียกว่าตรุษสารทควบคู่กันไป จึงนำมาเล่าให้จบเรื่องไป

สารทเป็นการทำบุญกลางปีของไทย (คือนับจากเดือนห้า) ตรงกับวันแรม ๑๕ ค่ำ เดือนสิบ โดยคำว่าสารทเป็นชื่อฤดูใบไม้ร่วงของอินเดีย และฤดูนี้พืชพันธุ์ธัญชาติและผลไม้สุก นับว่าเป็นการให้ผลครั้งแรกของงานเกษตรกรรม จึงนิยมนำพืชผลนั้นมาบวงสรวงบูชาเทพเจ้าเป็นการขอบคุณ ดังจะเห็นได้จากประเพณีของชาวกรีกชาวโรมันแต่โบราณ ซึ่งไทยก็รับความนิยมเช่นนี้มาจากประเพณีของพราหมณ์ในอินเดีย แต่เนื่องจากเราเป็นชาวพุทธจึงเปลี่ยนเป็นทำบุญแก่พระสงฆ์

การนำผลทางเกษตรแรกได้มาทำบุญนั้น เนื่องจากเป็นระยะที่ข้าวออกรวงเป็นน้ำนม จึงนำมาปรุงแต่งที่เรียกว่ากวนข้าวทิพย์หรือข้าวปายาสข้าวยาคู และขนมชนิดหนึ่งคือกระยาสารท กระยาก็แปลว่าข้าว แล้วนำมาบำเพ็ญกุศลถวายพระสงฆ์เป็นสิริมงคลแก่ข้าวในนา ทั้งอุทิศส่วนกุศลให้แก่บรรพชนผู้มีพระคุณ ตลอดจนแจกแลกกันกับเพื่อนบ้านญาติมิตร เป็นการอวดฝีมือทำอาหารไปในตัว และแสดงถึงสามัคคีธรรมของชาวไทยอันเป็นวัฒนธรรมที่ควรส่งเสริมยิ่ง

ประเพณีทำบุญวันสารทนั้นเป็นประเพณีที่นิยมประพฤติกันเกือบทั่วประเทศ โดยมีรายละเอียดในการประกอบพิธีแตกต่างกันบ้าง โดยเฉพาะชาวใต้ ประเพณีทำบุญเดือนสิบนั้นเป็นเรื่องใหญ่สำคัญมาก เพราะเป็นการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ปู่ย่าตายาย ตลอดจนญาติพี่น้องอื่นๆ ที่ตายไปแล้ว และขยายการจัดงานออกไปเป็นการออกร้านขายสินค้า มีมหรสพต่างๆ เป็นงานประจำปีงานสำคัญรวมญาติพี่น้องเพื่อนฝูงไม่แพ้งานสงกรานต์

เรื่องของวัฒนธรรมประเพณีนับว่าเป็นการสนองความต้องการของสังคมจึงมีประโยชน์ และวัฒนธรรมประเพณีนั้นก็ต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขไปตามเงื่อนไขที่เกิดขึ้นในแต่ละยุคสมัย เราจึงต้องเลือกเฟ้นทำแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ ก็จะทำให้วัฒนธรรมประเพณีนั้นมีชีวิตยืนยาวต่อไป เป็นสมบัติอันมีค่าของสังคมที่ควรอนุรักษ์รักษาไว้สืบไป

ปกิณกะไทย
บุคคล ข่าวสาร ภาษา หนังสือ

การประชุมคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๐

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ ณ ห้องประชุม ๕๐๑ ชั้น ๕ ตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องต่างๆ สรุปได้ดังนี้

- เห็นชอบกรอบนโยบายแนวทางการทำงานของคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ให้สนองตอบนโยบายของรัฐบาล โดยเน้นการเสนอแนะนโยบาย แนวทาง หรือมาตรการในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ในภาพรวมของเรื่องหรือปัญหาสำคัญๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงาน และมิใช่ภารกิจของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งโดยเฉพาะ โดยการทำงานจะร่วมบูรณาการกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสังคม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม

- เห็นชอบแนวทางการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ในเบื้องต้นจะดำเนินการใน ๔ เรื่อง คือ พิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างค่านิยมความเป็นไทย ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และส่งเสริมหลักความพอเพียง โดยยึดหลักแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานไว้

- แต่งตั้งคณะอนุกรรมการและอนุกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๓ คณะ

- เห็นชอบโครงการเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ จำนวน ๒ โครงการ คือ โครงการจัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ และโครงการจัดทำเพลงเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

- เห็นชอบให้จัดทำแผนแม่บทการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งจะมีเนื้อหาครอบคลุม ๓ ลักษณะ คือ การสร้างสรรค์ การพัฒนา และการอนุรักษ์สิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ

เครือข่ายเอกลักษณ์ของชาติ

โครงการอบรมอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ ประจำปี ๒๕๕๐

จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป เนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบการสื่อสารแบบโลกไร้พรมแดน เป็นเหตุให้วิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนชาวไทยเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เกิดความสับสนในการประพฤติปฏิบัติตนและการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องของคนไทย ละเลยเรื่องคุณธรรม จริยธรรม เพิกเฉยต่อการทุจริตคอรัปชั่น และไม่เข้าใจในหลักธรรมาภิบาล การปกครอง สภาวะดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการธำรงรักษาสิ่งที่ดีงาม

อันเป็น “เอกลักษณ์ของชาติ” ซึ่งประกอบด้วย สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการรักษาความเป็นไท และความเป็นคนไทยไว้สืบไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ จึงได้จัดทำโครงการอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ เพื่อให้อาสาสมัครฯ ได้รับความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของชาติ กระตุ้นให้มีอุดมการณ์มีคุณธรรม ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลในการปกครองตามนโยบายการปฏิรูปการเมือง การปกครอง และการบริหาร โดยเฉพาะประเด็นยุทธศาสตร์ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในการส่งเสริมธรรมาภิบาล สามารถพัฒนาบทบาทให้มีความเข้มแข็ง ในการส่งเสริมการขยายเครือข่ายอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติในส่วนภูมิภาค ให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ อันจะก่อประโยชน์ให้เกิดความรักสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาประเทศชาติ ให้มีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้าในทุกๆ ด้าน

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ มีแนวนโยบายส่งเสริมและพัฒนาองค์กรเครือข่ายเอกลักษณ์ของชาติ เปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมจัดกิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ในการนี้ได้พิจารณาคัดเลือกเครือข่ายเป็นเจ้าภาพร่วมจัดอบรมอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ ดังนี้

๑. ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอนเขต ๒ อำเภอแม่สะเรียง จัดอบรมอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ กลุ่มบุคคลทั่วไป (อสอ.) รุ่นที่ ๖ ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

๒. ร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จัดอบรมเยาวชนอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ กลุ่มเยาวชน (ย.อสอ.) รุ่นที่ ๖ ประมาณเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๐

ส่วนหลักสูตรการอบรมอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ จัดขึ้นโดยอาศัยหลักการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ และแนวทางการดำเนินงานการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ภายใต้ปรัชญาส่งเสริม สร้างสรรค์ และพัฒนา โดยจัดให้มีการบรรยายเชิงวิชาการ การฝึกอบรมพัฒนาจิตใจ และกิจกรรมทดสอบกำลังใจ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ คือ

เรื่องที่ ๑ เอกลักษณ์ของชาติ

เรื่องที่ ๒ การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ

เรื่องที่ ๓ การมีส่วนร่วมของประชาชนเรื่องธรรมาภิบาลและหลักธรรมาภิบาลในการปกครอง

เรื่องที่ ๔ บทบาทหน้าที่อาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ

เรื่องที่ ๕ เทคนิคการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองและสังคม

เรื่องที่ ๖ การพัฒนาจิตใจ คุณธรรม จริยธรรม

เรื่องที่ ๗ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ และการมอบภารกิจอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ

โดยผู้ที่เข้าอบรมไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ของหลักสูตร จะได้รับเกียรติบัตรประกาศเกียรติคุณแสดงว่าเป็นผู้ผ่านการอบรมอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ จากประธานกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

ผลจากการอบรมดังกล่าวทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการส่งเสริมและธำรงรักษาไว้ซึ่งสิ่งที่ดีงามอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และการสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทยซึ่งจะนำไปสู่สังคมที่สงบสุข ตั้งอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม และหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ โดยรูปแบบของอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติที่มีคุณภาพ

ร่วมเป็นเครือข่ายครอบคลุมทุกภูมิภาคทั่วประเทศ เพื่อเป็นแนวร่วมผนึกกำลังกันเป็นพลังแผ่นดิน เพื่อพัฒนาชาติให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป

ท่านที่สนใจสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กลุ่มงานพัฒนาและส่งเสริมองค์กรเครือข่ายเอกลักษณ์ของชาติภายในและต่างประเทศ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๒๙-๙๔๗๑ ๐-๒๖๒๙-๙๔๗๒ โทรสาร ๐-๒๒๘๒-๕๓๒๒

เรียงร้อย คำขวัญวันเด็ก จากอดีตสู่ปัจจุบัน

คำขวัญวันเด็ก เนื่องในโอกาสวันเด็กแห่งชาติของทุกปี มีขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๙ ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี และตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นต้นมา จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นได้มอบคำขวัญวันเด็กให้เป็นคติเตือนใจสำหรับเด็กๆ ปีละ ๑ คำขวัญ ซึ่งนายกรัฐมนตรี ในสมัยต่อๆ มาก็ได้ถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติสืบเนื่องกันมา คำขวัญวันเด็กตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันประมวลได้ ดังนี้

"จงบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและส่วนรวม"

(พ.ศ. ๒๔๙๙ จอมพล ป. พิบูลสงคราม)

"ขอให้เด็กสมัยปฏิวัติของข้าพเจ้าจงเป็นเด็กที่รักความก้าวหน้า"

(พ.ศ. ๒๕๐๒ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์)

"ขอให้เด็กสมัยปฏิวัติของข้าพเจ้าจงเป็นเด็กที่รักความสะอาด"

(พ.ศ. ๒๕๐๓ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์)

"ขอให้เด็กสมัยปฏิวัติของข้าพเจ้าจงเป็นเด็กที่อยู่ในระเบียบวินัย"

(พ.ศ. ๒๕๐๔ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์)

"ขอให้เด็กสมัยปฏิวัติของข้าพเจ้าจงเป็นเด็กที่ประหยัด"

(พ.ศ. ๒๕๐๕ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์)

"ขอให้เด็กสมัยปฏิวัติของข้าพเจ้าจงเป็นเด็กที่มีความขยันหมั่นเพียรมากที่สุด"

(พ.ศ. ๒๕๐๖ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์)

พ.ศ. ๒๕๐๗ : ไม่มีคำขวัญ เนื่องจากงดการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ

"เด็กจะเจริญต้องรักเรียนเพียรทำดี"

(พ.ศ. ๒๕๐๘ จอมพล ถนอม กิตติขจร)

"เด็กที่ดีต้องมีสัมมาคารวะ มานะ บากบั่นและสมานสามัคคี"

(พ.ศ. ๒๕๐๙ จอมพล ถนอม กิตติขจร)

"อนาคตของชาติจะสุกใส หากเด็กไทยแข็งแรงดีมีความประพฤติเรียบร้อย"

(พ.ศ. ๒๕๑๐ จอมพล ถนอม กิตติขจร)

"ความเจริญและความมั่นคงของชาติไทยในอนาคตขึ้นอยู่กับเด็กที่มีวินัย เฉลียวฉลาดและรักชาติยิ่ง"

(พ.ศ. ๒๕๑๑ จอมพล ถนอม กิตติขจร)

"รู้เรียน รู้เล่น รู้สามัคคี เป็นความดีที่เด็กพึงจำ"

(พ.ศ. ๒๕๑๒ จอมพล ถนอม กิตติขจร)

"เด็กประพฤติดีและศึกษาดีทำให้มีอนาคตแจ่มใส"

(พ.ศ. ๒๕๑๓ จอมพล ถนอม กิตติขจร)

“ยามเด็กจงหมั่นเรียน เพียรกระทำดี
เติบใหญ่จะได้มีความสุขความเจริญ”
(พ.ศ. ๒๕๑๔ จอมพล ถนอม กิตติขจร)

“เยาวชนฝึกตนดี มีความสามารถ”
(พ.ศ. ๒๕๑๕ จอมพล ถนอม กิตติขจร)

“เด็กดีเป็นศรีแก่ชาติ เด็กฉลาดชาติเจริญ”
(พ.ศ. ๒๕๑๖ จอมพล ถนอม กิตติขจร)

“สามัคคีคือพลัง”
(พ.ศ. ๒๕๑๗ นายสัญญา ธรรมศักดิ์)

“เด็กดีคือทายาทของชาติไทย
ต้องร่วมใจร่วมพลังสร้างความสามัคคี”
(พ.ศ. ๒๕๑๘ นายสัญญา ธรรมศักดิ์)

“เด็กที่ต้องการเห็นอนาคตของชาติรุ่งเรือง
จะต้องทำตัวให้ดี มีวินัย เสียแต่บัดนี้”
(พ.ศ. ๒๕๑๙ หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช)

“รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
เป็นคุณสมบัติของเยาวชนไทย”
(พ.ศ. ๒๕๒๐ นายธานินทร์ กรัยวิเชียร)

“เด็กดีเป็นศรีแก่ชาติ เด็กฉลาดชาติเจริญ”
(พ.ศ. ๒๕๒๑ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์)

“เด็กไทยคือหัวใจของชาติ”
(พ.ศ. ๒๕๒๒ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์)

“อดทน ขยัน ประหยัด
เป็นคุณสมบัติของเด็กไทย”
(พ.ศ. ๒๕๒๓ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์)

“เด็กไทยมีวินัย ใจสัตย์ซื่อ รู้ประหยัด
เคร่งครัดคุณธรรม”
(พ.ศ. ๒๕๒๔ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์)

“ขยันศึกษา ใฝ่หาความรู้ เชิดชูชาติ ศาสน์ กษัตริย์
เป็นคุณสมบัติของเด็กไทย”
(พ.ศ. ๒๕๒๕ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์)

“รู้หน้าที่ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด
มีวินัยและคุณธรรม”
(พ.ศ. ๒๕๒๖ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์)

“รักวัฒนธรรมไทย ใฝ่ดีมีความคิด
สุจริตใจมั่น หมั่นศึกษา”
(พ.ศ. ๒๕๒๗ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์)

“สามัคคี นิยมไทย มีวินัย ใฝ่คุณธรรม”
(พ.ศ. ๒๕๒๘ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์)

“นิยมไทย มีวินัย ใช้ประหยัด
ใจสัตย์ซื่อ ถือคุณธรรม”
(พ.ศ. ๒๕๒๙ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์)

“นิยมไทย มีวินัย ใช้ประหยัด
ใจสัตย์ซื่อ ถือคุณธรรม”
(พ.ศ. ๒๕๓๐ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์)

“นิยมไทย มีวินัย ใช้ประหยัด
ใจสัตย์ซื่อ ถือคุณธรรม”
(พ.ศ. ๒๕๓๑ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์)

“รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ใจสัตย์ซื่อ ถือคุณธรรม”
(พ.ศ. ๒๕๓๒ พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ)

“รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ใจสัตย์ซื่อ ถือคุณธรรม”

(พ.ศ. ๒๕๓๓ พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ)

“รู้หน้าที่ มีวินัย ใฝ่คุณธรรม นำชาติพัฒนา”

(พ.ศ. ๒๕๓๔ พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ)

“สามัคคี มีวินัย ใฝ่ศึกษา จรรยางาม”

(พ.ศ. ๒๕๓๕ นายอานันท์ ปันยารชุน)

“ยึดมั่นประชาธิปไตย ร่วมใจพัฒนา
รักษาสิ่งแวดล้อม”

(พ.ศ. ๒๕๓๖ นายชวน หลีกภัย)

“ยึดมั่นประชาธิปไตย ร่วมใจพัฒนา
รักษาสิ่งแวดล้อม”

(พ.ศ. ๒๕๓๗ นายชวน หลีกภัย)

“สืบสานวัฒนธรรมไทย ร่วมใจพัฒนา
รักษาสิ่งแวดล้อม”

(พ.ศ. ๒๕๓๘ นายชวน หลีกภัย)

“มุ่งหาความรู้ เชิดชูความเป็นไทย
หลีกไกลยาเสพติด”

(พ.ศ. ๒๕๓๙ นายบรรหาร ศิลปอาชา)

“รู้คุณค่าวัฒนธรรมไทย ตั้งใจใฝ่ศึกษา
ไม่พึ่งพายาเสพติด”

(พ.ศ. ๒๕๔๐ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ)

“ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย”

(พ.ศ. ๒๕๔๑ นายชวน หลีกภัย)

“ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย”

(พ.ศ. ๒๕๔๒ นายชวน หลีกภัย)

“มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ คู่คุณธรรม นำประชาธิปไตย”

(พ.ศ. ๒๕๔๓ นายชวน หลีกภัย)

“มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ คู่คุณธรรม นำประชาธิปไตย”

(พ.ศ. ๒๕๔๔ นายชวน หลีกภัย)

“เรียนให้สนุก เล่นให้มีความรู้ สู่อนาคตที่สดใส”

(พ.ศ. ๒๕๔๕ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร)

“เรียนรู้ตลอดชีวิต คิดอย่างสร้างสรรค์
ก้าวทันเทคโนโลยี”

(พ.ศ. ๒๕๔๖ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร)

“รักชาติ รักพ่อแม่ รักเรียน รักสิ่งดีๆ
อนาคตดีแน่นอน”

(พ.ศ. ๒๕๔๗ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร)

“เด็กรุ่นใหม่ ต้องขยันอ่าน ขยันเรียน
กล้าคิด กล้าพูด”

(พ.ศ. ๒๕๔๘ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร)

“อยากฉลาด ต้องขยันอ่าน ขยันคิด”

(พ.ศ. ๒๕๔๙ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร)

และปีล่าสุด ๒๕๕๐ คำขวัญวันเด็กของ
นายกรัฐมนตรี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์
คือ
“มีคุณธรรมนำใจ ใช้ชีวิตพอเพียง
หลีกเลี่ยงอบายมุข”

ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์มติชน
วันเสาร์ที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๐

การใช้คำเหมาะในที่เหมาะ : ราชาศัพท์

พ.ศ. ๒๕๕๐ นี้ เป็นปีแห่งการเฉลิมฉลองในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ประชาชนชาวไทยรวมทั้งสื่อมวลชนต่างๆ จะได้ยินได้ฟังหรือได้ใช้ราชาศัพท์ในเรื่องราวต่างๆ เนื่องในพระองค์มากขึ้น การใช้คำราชาศัพท์ง่ายๆ และมีโอกาสใช้บ่อยจึงควรใช้ให้ถูกต้อง

ตัวอย่างคำราชาศัพท์ที่ใช้บ่อย เช่น ทรง เป็น เสด็จ ถวาย องค์ พระองค์ และโอกาส มีหลักเกณฑ์การใช้โดยย่อ ดังนี้

๑. ทรง

มีทรงนำหน้า

● ใช้นำหน้าคำกริยาสามัญให้เป็นคำกริยาราชาศัพท์ เช่น ทรงกราบ ทรงรับ ทรงขับเครื่องบิน ทรงสอนหนังสือ

● ใช้นำหน้าคำนามสามัญให้เป็นคำกริยาราชาศัพท์ เช่น ทรงบาตร ทรงม้า ทรงธรรม ทรงศีล ทรงงาน

● ใช้นำหน้าคำนามราชาศัพท์ให้เป็นคำกริยาราชาศัพท์ เช่น ทรงพระราชนิพนธ์ ทรงพระราชดำริ ทรงพระสรวล ทรงพระเมตตา

ไม่มีทรงนำหน้า

● คำกริยาที่เป็นราชาศัพท์อยู่แล้ว เช่น ตรัส เสวย บรรทม เสด็จ ประทับ

● คำกริยาที่เกิดจากการผสมระหว่างคำกริยาสามัญกับคำนามราชาศัพท์ เช่น ทอดพระเนตร ซูบพระองค์ หันพระพักตร์ สนพระราชหฤทัย

● คำนามราชาศัพท์ที่มีคำกริยาสามัญนำ เช่น มีพระบรมราชโองการ มีพระราชดำรัส มีรับสั่ง มีพระมหากรุณา ทราบฝ่าพระบาท

๒. เป็น

● ใช้นำหน้าคำนามราชาศัพท์ ไม่ต้องมีทรงซ้อนข้างหน้า เช่น เป็นพระมหากษัตริย์ เป็นพระราชโอรส เป็นพระประมุข เป็นพระราชอาคันตุกะ เป็นพระสหาย (คนสามัญไปเป็นสหายของท่าน) เป็นพระอาจารย์ (คนสามัญไปเป็นอาจารย์ของท่าน)

● ใช้นำหน้าคำนามสามัญ ต้องมีทรงซ้อนข้างหน้า เช่น ทรงเป็นอาจารย์ ทรงเป็นทหาร ทรงเป็นประธาน ทรงเป็นประมุข

๓. เสด็จ

● เป็นคำสรรพนามราชาศัพท์ หมายความว่า ท่าน เช่น รับเสด็จ ส่งเสด็จ เสด็จในกรม

● เป็นคำกริยาราชาศัพท์ หมายความว่า ไป อยู่ ใช้นำหน้าคำกริยาสามัญ เช่น เสด็จออก เสด็จขึ้น เสด็จไป เสด็จมา เสด็จพระราชดำเนินไป เสด็จพระราชดำเนินกลับ เสด็จตรวจพลสวนสนาม เสด็จประพาส เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ

๔. ถวาย

● เป็นคำกริยาหลัก หมายความว่า ให้มอบให้ เช่น ถวายพระพร ถวายรายงาน ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวาย

คำนี้มักใช้ผิดว่า ทูลเกล้าทูลกระหม่อม น้อมเกล้าน้อมกระหม่อม โดยขาดกริยาหลัก คือคำว่า “ถวาย”

๕. องค์ พระองค์

องค์

● “องค์” เป็นลักษณนามราชาศัพท์เท่านั้น ใช้เรียกอวัยวะ สิ่งของ คำพูด ของพระมหากษัตริย์หรือเจ้านาย เช่น พระบรมราโชวาท ๒ องค์ พระทนต์องค์ที่ปวด พระที่นั่งองค์ใหม่ หรือใช้เรียกสิ่งที่เคารพบูชาในศาสนา เช่น พระพุทธรูป ๕ องค์ พระเจดีย์ ๒ องค์

“องค์” ที่เป็นคำประสมและไม่ใช่ราชาศัพท์ เช่น องค์การ องค์ประกอบ องค์กฐิน องค์ประชุม

“องค์” ที่เป็นคำประสมซึ่งเป็นการสร้างคำที่ผิดแบบแผนและไม่ใช่คำราชาศัพท์ เช่น องค์ประธาน องค์ปาฐก องค์พระมหากษัตริย์ จึงเป็นการใช้คำที่ผิด

พระองค์

● เป็นลักษณนามราชาศัพท์ เช่น พระมหากษัตริย์ ๒ พระองค์ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้า ๕ พระองค์

● เป็นคำนามราชาศัพท์ หมายความว่า ตัว เช่น เผลอพระองค์ รู้สึกพระองค์ แต่งพระองค์

● เป็นสรรพนามราชาศัพท์ เช่น พระองค์เป็นพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย

๖. โอกาส

● ใช้ได้ ๒ กรณีเท่านั้น คือ ขอโอกาส (ขอโอกาสจากท่าน) และให้โอกาส (ท่านให้โอกาสแก่เรา) เช่น ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสประทานพระวโรกาสให้เข้าเฝ้า

คำนี้มักใช้ผิดโดยนำไปใช้ในความหมายของโอกาสที่สำคัญ เช่น ในโอกาสพระราชพิธี... มักใช้ผิดเป็น ในวโรกาสพระราชพิธี...

มาใช้คำไทยกันเถิด

คนไทยบางคนรวมทั้งสื่อมวลชนต่างๆ มักใช้ศัพท์ภาษาต่างประเทศปะปนกับภาษาไทยทั้งในการพูดและการเขียน ทั้งที่ศัพท์ภาษาต่างประเทศเหล่านั้นมีคำภาษาไทยอยู่แล้ว และไม่ใช่ศัพท์วิชาการที่จำเป็นต้องใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อความเข้าใจแต่อย่างใด

มาใช้คำไทยกันเถิด ☺

เพิ่มเติม *ไม่ควรใช้ แอ็ด (add)*

☺ ช่วย**เพิ่มเติม**ข้อมูลให้หน่อย

☹ ช่วย***แอ็ด***ข้อมูลให้หน่อย

พ่อครัวใหญ่ *ไม่ควรใช้ เชัฟ (chef)*

☺ เขาเป็น**พ่อครัวใหญ่**อยู่ที่โรงแรมชื่อดังย่านสีลม

☹ เขาเป็น***เชัฟ***อยู่ที่โรงแรมชื่อดังย่านสีลม

รับตัวไว้รักษา/รับเป็นคนไข้ใน
ไม่ควรใช้ แอ็ดมิต (admit)

☺ เขาป่วยขนาดหมอต้องให้**รับตัวไว้รักษา/รับเป็นคนไข้ใน**

☹ เขาป่วยขนาดหมอต้องให้***แอ็ดมิต***

แนะนำ/ให้คำปรึกษา *ไม่ควรใช้ แอ็ดไว้ส์ (advise)*

☺ ทำไมคุณไม่**แนะนำ/ให้คำปรึกษา**เขาบ้าง

☹ ทำไมคุณไม่***แอ็ดไว้ส์***เขาบ้าง

แจ้งเข้า *ไม่ควรใช้ เช็กอิน (check in)*

☺ ตอน**แจ้งเข้า**ที่โรงแรม
อย่าลืมกรอกเอกสารให้ครบถ้วน

☹ ตอน***เช็กอิน***ที่โรงแรม
อย่าลืมกรอกเอกสารให้ครบถ้วน

แจ้งออก *ไม่ควรใช้ เช็กเอ๊าต์ (check out)*

☺ ตอน**แจ้งออก**จากโรงแรม อย่าลืมคืนกุญแจห้องพัก

☹ ตอน***เช็กเอ๊าต์***จากโรงแรม อย่าลืมคืนกุญแจห้องพัก

เนยแข็ง *ไม่ควรใช้ ชี้ส (cheese)*

☺ อาหารใส่**เนยแข็ง**มีไขมันสูง

☹ อาหารใส่***ชี้ส***มีไขมันสูง

ศัพท์และตัวอย่างจากหนังสือ
ศัพท์ต่างประเทศที่ใช้คำไทยแทนได้
ฉบับราชบัณฑิตยสถาน

ความหมายตราสัญลักษณ์งานเฉลิมพระเกียรติ
เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา
๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

พระราชลัญจกรประจำพระองค์ รัชกาลที่ ๙ เป็นภาพพระที่นั่งอัฐทิศอุทุมพรราชอาสน์ ประกอบด้วยวงจักร กลางวงจักรมีอักขระเป็นอุณาโลม รอบวงจักรมีรัศมีเปล่งออกโดยรอบ เหนือวงจักรเป็นพระเศวตฉัตร ๗ ชั้น ตั้งอยู่บนพระที่นั่งอัฐทิศอุทุมพรราชอาสน์ อันหมายถึงพระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ มีพระบรมเดชานุภาพเป็นใหญ่ในแผ่นดิน โดยในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พระองค์ได้ประทับเหนือพระที่นั่งอัฐทิศอุทุมพรราชอาสน์ตามโบราณราชประเพณี และสมาชิกรัฐสภาได้ถวายน้ำอภิเษกจากทิศทั้งแปดเป็นครั้งแรกแทนราชบัณฑิต ส่วนพระแท่นลานั้นโรยด้วยดอกพิกุลเงินพิกุลทอง ๙ ดอก พระราชลัญจกรล้อมรอบด้วยเพชร ๘๐ เม็ด หมายถึงพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ด้านบนพระราชลัญจกรเป็นพระมหาพิชัยมงกุฎ อันเป็นเครื่องประกอบพระบรมราชอิสริยยศของพระมหากษัตริย์ และเป็นเครื่องหมายแห่งความเป็นสมเด็จพระบรมราชาธิราช ภายในพระมหาพิชัยมงกุฎเป็นเลข ๙ หมายถึงรัชกาลที่ ๙ พระมหาพิชัยมงกุฎนั้นอยู่ด้านหน้าพระนพปฎลมหาเศวตฉัตรซึ่งอยู่กึ่งกลาง และขนาบข้างด้วยพระเศวตฉัตร ๗ ชั้น อันเป็นเครื่องแสดงพระราชอิสริยยศอันยิ่งใหญ่ของพระมหากษัตริย์ ด้านล่างพระราชลัญจกรเป็นเลข ๘๐ หมายถึงพระองค์มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ถัดจากเลขไทยลงมาเป็นแพรแถบบอกชื่องานพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ แพรแถบนอกจากบอกชื่องานพระราชพิธีแล้ว ยังรองรับประคองพระเศวตฉัตรด้วย

The Royal Emblem in Commemoration of the Celebrations on the Auspicious Occasion of His Majesty the King's 80th Birthday Anniversary
5th December 2007

The Royal Emblem depicts the Privy Seal of the Ninth Reign, which is composed of the Octagonal Throne, the Discus (Chakra), in the middle of which is the symbolic letter "Unalome" insignia. Around the Chakra Discus, there are rays radiating all round. Above the Chakra Discus is the Seven-Tiered Umbrella over the Octagonal Throne meaning that His Majesty the King has sovereign power in the realm, for at the Coronation Ceremony His Majesty sat upon the Octagonal Throne and received consecrated water from the eight cardinal points in accordance with ancient Royal custom which for the first time was presented by Members of Parliament instead of Royal pundits. As for the platform on which rests the Octagonal Throne, it is strewn with nine silver and golden "Bikul" flowers.

The Privy Seal is encircled by eighty diamonds meaning the 80th Birthday Anniversary. On top of the Seal is the Great Crown of Victory which signifies the Royal Dignity of the Sovereign and symbolizes supreme Kingship. Within the Great Crown of Victory is the Thai numeral 9 meaning the Ninth Reign. The Great Crown of Victory is in front of the Great white Umbrella of State, which is in the centre and flanked by two Seven-Tiered Umbrallas, marking the great rank of the Sovereign. Beneath the Privy Seal is the Thai number 80 meaning that His Majesty the King has reached His Eightieth year. Under the number 80 is the silk ribbon bearing the words "The Celebrations on the Auspicious Occasion of His Majesty the King's 80th Birthday Anniversary 5th December 2007". Apart from naming the Royal Ceremony, the silk ribbon also supports the two Seven-Tiered Umbrellas.

(Unofficial Translation)

ตราสัญลักษณ์งานเฉลิมพระเกียรติ
เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐